

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3114

Warszawa, 10 grudnia 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Lidię Burzyńską.

(-) Waldemar Andzel; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Marek Ast;
(-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Zbigniew Biernat; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Anna Cicholska;
(-) Przemysław Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Anita Czerwińska;
(-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Jacek Falfus;
(-) Ewa Filipiak; (-) Leszek Galemba; (-) Szymon Giżyński; (-) Jarosław Gonciarz;
(-) Jerzy Gosiewski; (-) Piotr Kaleta; (-) Lech Kołakowski;
(-) Robert Kołakowski; (-) Leonard Krasulski; (-) Andrzej Kryj;
(-) Bernadeta Krynicka; (-) Dariusz Kubiak; (-) Marta Kubiak; (-) Anna Kwiecień;
(-) Józef Leśniak; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Krzysztof Maciejewski;
(-) Ewa Malik; (-) Jerzy Małecki; (-) Jerzy Materna;
(-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matusznyi; (-) Andrzej Melak;
(-) Mieczysław Miazga; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński;
(-) Kazimierz Moskal; (-) Adam Ołdakowski; (-) Grzegorz Puda; (-) Piotr Pyzik;
(-) Urszula Rusecka; (-) Bogdan Rzońca; (-) Wojciech Skurkiewicz;
(-) Czesław Sobierajski; (-) Marek Suski; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Ewa Szymańska;
(-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki;
(-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha;
(-) Tadeusz Woźniak; (-) Sławomir Zawislak; (-) Maria Zuba;
(-) Wojciech Zubowski.

U S T A W A

z dnia

o Sieci Badawczej Łukasiewicz¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Sieć Badawczą Łukasiewicz, zwaną dalej „Siecią”, tworzą:

- 1) Centrum Łukasiewicz;
- 2) instytuty działające w ramach Sieci, zwane dalej „instytutami Sieci”.

2. Celami Sieci są:

- 1) prowadzenie badań aplikacyjnych i prac rozwojowych, a w uzasadnionych przypadkach także badań podstawowych, w tym na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, szczególnie ważnych dla realizacji:
 - a) polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju,
 - b) polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 i 2024),

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym, ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, ustawę z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, ustawę z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

- 2) transfer wiedzy oraz wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w pkt 1, do gospodarki,
 - 3) wspieranie polityki gospodarczej państwa, w szczególności przez dokonywanie:
 - a) prognoz trendów i skutków zmian technologicznych, które mogą mieć silny wpływ na społeczeństwo i jego rozwój,
 - b) analiz aktualnego stanu techniki oraz opracowywanie technologicznych map drogowych na potrzeby polityk publicznych,
 - 4) prowadzenie działalności mającej na celu kształtowanie świadomości społecznej na temat zaawansowanych technologii
- przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci.

Art. 2. 1. Centrum Łukasiewicz jest państwową osobą prawną powołaną do planowania i koordynowania badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, prowadzonych przez instytuty Sieci.

2. Do zadań Centrum Łukasiewicz należy:

- 1) zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć;
- 2) zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci;
- 3) realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 4) komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub *know-how* związanego z tymi wynikami, zwana dalej „komercjalizacją”;
- 5) współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

3. Siedzibą Centrum Łukasiewicz jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Centrum Łukasiewicz ma prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej i nazwą Centrum Łukasiewicz w otoku.

Art. 3. 1. Instytut Sieci jest państwową osobą prawną powołaną do prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1.

2. Do zadań instytutu Sieci należy:

- 1) realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 2) komercjalizacja;

- 3) współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

3. Instytut Sieci nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”.

4. Instytut Sieci używa nazwy składającej się z określenia „Sieć Badawcza Łukasiewicz” i członu wskazującego na główny zakres działalności badawczej tego instytutu, bez wskazywania jego siedziby.

5. Instytut Sieci ma prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej i nazwą instytutu Sieci w otoku.

6. Instytut Sieci występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

Art. 4. Poza działalnością podstawową, o której mowa w art. 2 ust. 2 i art. 3 ust. 2, Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci mogą:

- 1) realizować projekty badawcze w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych innych niż określone w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 2) produkować unikatową aparaturę badawczą i unikatowe materiały;
- 3) prowadzić działalność:
 - a) metrologiczną, normalizacyjną i certyfikacyjną,
 - b) w zakresie standaryzacji procesów wspierających rozwój innowacyjności,
 - c) w zakresie popularyzacji nauki i wiedzy o nowych technologiach;
- 4) dokonywać oceny zgodności;
- 5) opracowywać prototypy nowych rozwiązań technologicznych na podstawie projektów badawczych realizowanych przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 6) prowadzić kursy i szkolenia dla kadr dla gospodarki;
- 7) prowadzić inną działalność związaną z charakterem Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci.

Art. 5. 1. W Centrum Łukasiewicz jest prowadzona kontrola wewnętrzna polegająca na badaniu:

- 1) czynności w toku ich wykonywania w celu oceny prawidłowości ich realizacji z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności;
- 2) stanu faktycznego i dokumentów odzwierciedlających wykonane czynności.

2. Prezes Centrum Łukasiewicz, zwany dalej „Prezesem”, odpowiada za organizację i prawidłowe działanie kontroli wewnętrznej w Centrum Łukasiewicz oraz za należyte wykorzystanie jej wyników.

Art. 6. 1. Działalność Centrum Łukasiewicz podlega audytowi zewnętrznemu w zakresie prawidłowości realizacji zadań, rocznego planu finansowego i sprawozdawczości, a także funkcjonowania kontroli wewnętrznej.

2. Audyt zewnętrzny przeprowadza się nie rzadziej niż co 4 lata.

3. Audyt zewnętrzny obejmuje działalność Centrum Łukasiewicz w roku kalendarzowym z okresu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum Łukasiewicz statut, który określa:

- 1) tryb pracy organów Centrum Łukasiewicz,
 - 2) sposób i tryb prowadzenia kontroli wewnętrznej w Centrum Łukasiewicz
- mając na uwadze zapewnienie prawidłowej realizacji celu jego działalności określonego w art. 2 ust. 1.

2. Strukturę organizacyjną i tryb pracy komórek organizacyjnych Centrum Łukasiewicz określa regulamin organizacyjny Centrum Łukasiewicz.

Art. 8. 1. Instytut Sieci działa na podstawie statutu określającego przedmiot i zakres działalności instytutu Sieci oraz tryb pracy jego organów.

2. Strukturę organizacyjną i tryb pracy komórek organizacyjnych instytutu Sieci określa regulamin organizacyjny instytutu Sieci.

Art. 9. 1. Centrum Łukasiewicz działa zgodnie z rocznymi planami działalności.

2. Instytut Sieci działa zgodnie z rocznymi planami działalności.

3. Sieć działa zgodnie z:

- 1) rocznymi planami działalności;
- 2) 4-letnimi i 10-letnimi strategiami działalności.

Rozdział 2

Organy Centrum Łukasiewicz

Art. 10. Organami Centrum Łukasiewicz są:

- 1) Prezes;
- 2) Rada Centrum Łukasiewicz, zwana dalej „Radą”.

Art. 11. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki powołuje na okres 5 lat:

- 1) Prezesa;
- 2) Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, zwanych dalej „Wiceprezesami”, w liczbie nie większej niż 4, w tym Wiceprezesa do spraw badawczych – na wniosek Prezesa.

2. Powołanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.²⁾).

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję Prezesa lub Wiceprezesa nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie okresy, o których mowa w ust. 1.

Art. 12. 1. Przed powołaniem Prezesa lub Wiceprezesa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zawiera z nim umowę o zarządzanie Siecią.

2. Umowę o zarządzanie Siecią zawiera się na okres 5 lat. Umowa zaczyna obowiązywać z dniem powołania Prezesa lub Wiceprezesa.

3. Umowa o zarządzanie Siecią określa w szczególności:

- 1) warunki wynagradzania Prezesa lub Wiceprezesa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1252 i 2215);
- 2) kryteria oceny pracy Prezesa lub Wiceprezesa;
- 3) przesłanki i tryb jej rozwiązania przed upływem okresu, na który została zawarta.

4. Odmowa zawarcia umowy o zarządzanie Siecią przez kandydata na Prezesa lub Wiceprezesa skutkuje odmową jego powołania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

5. Z dniem rozwiązania umowy o zarządzanie Siecią minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki odwołuje Prezesa lub Wiceprezesa.

Art. 13. 1. Prezesem może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215 i 2244.

- 3) posiada znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się, również w sprawach dotyczących działalności badawczo-rozwojowej;
- 4) posiada co najmniej 6-letnie doświadczenie zawodowe, w tym co najmniej 3-letnie na stanowiskach kierowniczych;
- 5) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w sektorze publicznym, gospodarczym lub finansowym;
- 6) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 7) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, 1669, 1693 i 2192);
- 8) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn. zm.³⁾), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami.

2. Wiceprezesem może być osoba, która:

- 1) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 5–8;
- 2) posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w kierowaniu zespołami pracowniczymi.

3. Wiceprezesem do spraw badawczych może być osoba, która:

- 1) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 6–8, oraz wymaganie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3;
- 2) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w sektorze badawczo-rozwojowym.

4. Prezes i Wiceprezesi składają przed powołaniem na stanowisko pisemne oświadczenia o spełnianiu wymagań, o których mowa odpowiednio w ust. 1–3.

Art. 14. 1. Prezes kieruje Centrum Łukasiewicz i reprezentuje je na zewnątrz.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 538, 650, 651, 730, 1000, 1349, 1669 i 1735.

2. Prezes:

- 1) opracowuje projekty 4-letnich i 10-letnich strategii działalności Sieci;
- 2) sporządza projekt rocznego:
 - a) planu działalności Sieci w oparciu o kierunki działalności Sieci na dany rok określone przez Radę zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 1,
 - b) planu działalności Centrum Łukasiewicz,
 - c) planu finansowego Centrum Łukasiewicz;
- 3) sporządza roczne:
 - a) sprawozdanie z działalności Sieci na podstawie rocznych sprawozdań z działalności instytutów Sieci i Centrum Łukasiewicz,
 - b) sprawozdanie z działalności Centrum Łukasiewicz,
 - c) sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz;
- 4) występuje do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153), z wnioskami o włączenie kwalifikacji nadawanych po ukończeniu kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6, do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 5) ustala regulamin organizacyjny Centrum Łukasiewicz;
- 6) zleca przeprowadzenie audytu zewnętrznego działalności Centrum Łukasiewicz zgodnie z art. 6;
- 7) wyraża zgodę na tworzenie przez instytuty Sieci spółek kapitałowych, a także na obejmowanie lub nabywanie przez instytuty Sieci akcji lub udziałów w takich spółkach, z uwzględnieniem art. 33.

3. Prezes przedkłada do zatwierdzenia:

- 1) Radzie:
 - a) projekty rocznych planów działalności Sieci i Centrum Łukasiewicz na rok następny – w terminie do dnia 31 października każdego roku,
 - b) roczne sprawozdania z działalności Sieci i Centrum Łukasiewicz za rok poprzedni – w terminie do dnia 15 marca każdego roku;
- 2) ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki – roczne sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz wraz:
 - a) ze sprawozdaniem z badania w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089 oraz z 2018 r. poz. 398, 1669, 2193 i 2243),

- b) z opinią Rady,
- c) z rocznym sprawozdaniem z działalności Centrum Łukasiewicz za rok poprzedni zatwierdzonym przez Radę

– w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy rocznego sprawozdania z działalności Sieci i rocznego sprawozdania z działalności Centrum Łukasiewicz, mając na uwadze zakres i skuteczność sprawowania nadzoru nad działalnością Centrum Łukasiewicz oraz potrzebę monitorowania realizacji celów Sieci.

Art. 15. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki odwołuje Prezesa w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 2, 6 lub 7;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 4) działania niezgodnego z prawem, zasadami gospodarności lub celowości;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz albo jego nieprzedłożenia do zatwierdzenia w terminie, o którym mowa w art. 14 ust. 3 pkt 2;
- 6) niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 6.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki odwołuje Wiceprezesa w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 2, 6 lub 7;
- 2) o którym mowa w ust. 1 pkt 2–4.

3. Z dniem odwołania Prezesa albo Wiceprezesa wygasa z mocy prawa zawarta z nim umowa o zarządzanie Siecią.

4. W przypadku odwołania albo śmierci Prezesa albo Wiceprezesa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyznacza do pełnienia obowiązków:

- 1) Prezesa – jednego z Wiceprezesów albo inną osobę spełniającą warunki, o których mowa w art. 13 ust. 1,
- 2) Wiceprezesa – innego Wiceprezesa albo inną osobę spełniającą warunki, o których mowa w art. 13 ust. 2 albo 3

– na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

5. Z osobą wyznaczoną do pełnienia obowiązków Prezesa albo Wiceprezesa nie zawiera się umowy o zarządzanie Siecią.

Art. 16. 1. Przy Prezesie działa Kolegium Doradców, które pełni rolę opiniodawczo-doradczą.

2. W skład Kolegium Doradców wchodzi 20 członków, w tym:

- 1) 10 aktywnych zawodowo przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego lub finansowego;
- 2) 5 przedstawicieli środowiska naukowego posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe;
- 3) 5 dyrektorów instytutów Sieci, zwanych dalej „dyrektorami”.

3. Członków Kolegium Doradców powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki, z tym że członków będących przedstawicielami środowiska naukowego, o których mowa w ust. 2 pkt 2, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

4. Kandydatem na członka Kolegium Doradców może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada wiedzę i niezbędne doświadczenie zawodowe w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej.

5. Członkom Kolegium Doradców, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Kolegium w wysokości nieprzekraczającej 50% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora w uczelni publicznej, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w przypadku członków zamiejscowych – także zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. W przypadku odwołania albo śmierci członka Kolegium Doradców minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę, z zachowaniem zasad, o których mowa w ust. 2 i 3.

7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb pracy Kolegium Doradców,

- 2) wysokość wynagrodzenia członków Kolegium Doradców
- mając na uwadze zakres jego zadań i ich znaczenie dla efektywnej realizacji celów Sieci.

Art. 17. Do zadań Kolegium Doradców należy:

- 1) przedstawianie propozycji obszarów priorytetowych działalności Sieci na dany rok;
- 2) wyrażanie, na wniosek Prezesa albo z własnej inicjatywy, opinii:
 - a) na temat współpracy Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, w szczególności z przedsiębiorcami,
 - b) na temat współpracy Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci ze środowiskiem naukowym, w szczególności z uczelniami,
 - c) w innych sprawach istotnych dla funkcjonowania Sieci;
- 3) przygotowywanie stanowisk na potrzeby realizacji celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3;
- 4) opiniowanie projektów regulaminów, o których mowa w art. 31 ust. 1.

Art. 18. 1. W skład Rady wchodzi:

- 1) Przewodniczący;
- 2) 5 członków, w tym:
 - a) członek wskazany przez ministra właściwego do spraw energii,
 - b) 2 członków wskazanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - c) członek wskazany przez ministra właściwego do spraw informatyzacji,
 - d) członek wskazany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

2. Przewodniczącego Rady w randze sekretarza albo podsekretarza stanu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki.

3. Członków Rady w randze sekretarza albo podsekretarza stanu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki. Członków Rady, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, c i d, minister właściwy do spraw gospodarki powołuje i odwołuje na wniosek właściwych ministrów.

4. W przypadku odwołania albo śmierci członka Rady minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę. Przepis ust. 3 zdanie drugie stosuje się.

Art. 19. 1. Do zadań Rady należy:

- 1) coroczne wyznaczanie kierunków działalności Sieci oraz – w ramach tych kierunków – tematyki projektów badawczych realizowanych przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci;
- 2) zatwierdzanie:
 - a) rocznych planów działalności Sieci i Centrum Łukasiewicz,
 - b) rocznych sprawozdań z działalności Sieci i Centrum Łukasiewicz,
 - c) 4-letnich i 10-letnich strategii działalności Sieci;
- 3) opiniowanie:
 - a) projektów rocznych planów finansowych Centrum Łukasiewicz,
 - b) rocznych sprawozdań finansowych Centrum Łukasiewicz;
- 4) wyrażanie zgody na tworzenie przez Centrum Łukasiewicz spółek kapitałowych, a także na obejmowanie lub nabywanie przez Centrum Łukasiewicz akcji lub udziałów w takich spółkach, z uwzględnieniem art. 33;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie łączenia, podziału lub likwidacji instytutów Sieci.

2. W przypadku niezatwierdzenia dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, Przewodniczący Rady składa do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wniosek o odwołanie Prezesa.

3. Czynności prawne dokonane bez uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1 pkt 4, są nieważne.

Rozdział 3

Organy instytutu Sieci

Art. 20. Organami instytutu Sieci są:

- 1) dyrektor;
- 2) rada instytutu Sieci.

Art. 21. 1. Prezes powołuje na okres 5 lat:

- 1) dyrektora – po zasięgnięciu opinii rady instytutu Sieci;
- 2) zastępców dyrektora, w liczbie nie większej niż 3, w tym zastępcę dyrektora do spraw badawczych – na wniosek dyrektora.

2. Powołanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję dyrektora lub zastępcy dyrektora nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie okresy, o których mowa w ust. 1.

Art. 22. 1. Przed powołaniem dyrektora lub zastępcy dyrektora Prezes zawiera z nim umowę o zarządzanie instytutem Sieci.

2. Umowę o zarządzanie instytutem Sieci zawiera się na okres 5 lat. Umowa zaczyna obowiązywać z dniem powołania dyrektora lub zastępcy dyrektora.

3. Umowa o zarządzanie instytutem Sieci określa w szczególności:

- 1) warunki wynagradzania dyrektora lub zastępcy dyrektora w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi;
- 2) kryteria oceny pracy dyrektora lub zastępcy dyrektora;
- 3) przesłanki i tryb jej rozwiązania przed upływem okresu, na który została zawarta.

4. Odmowa zawarcia umowy o zarządzanie instytutem Sieci przez kandydata na dyrektora lub zastępcę dyrektora skutkuje odmową jego powołania przez Prezesa.

5. Z dniem rozwiązania umowy o zarządzanie instytutem Sieci Prezes odwołuje dyrektora lub zastępcę dyrektora.

Art. 23. 1. Dyrektorem lub zastępcą dyrektora do spraw badawczych może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu zespołami pracowniczymi;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami.

2. Zastępcą dyrektora niebędącym zastępcą, o którym mowa w ust. 1, może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2–6.

3. Dyrektor i zastępcy dyrektora składają przed powołaniem na stanowisko pisemne oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa odpowiednio w ust. 1 i 2.

Art. 24. 1. Dyrektor:

- 1) kieruje działalnością instytutu Sieci;
- 2) reprezentuje instytut Sieci na zewnątrz;
- 3) odpowiada za wyniki działalności badawczej i wdrożeniowej instytutu Sieci;
- 4) odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie instytutu Sieci w jej strukturze, w tym za zapewnienie:
 - a) przestrzegania regulaminów, o których mowa w art. 31 ust. 1,
 - b) współpracy z innymi instytutami Sieci i z Centrum Łukasiewicz przy realizacji interdyscyplinarnych projektów badawczych, o których mowa w art. 31 ust. 2.

2. Do zadań dyrektora należy:

- 1) sporządzanie projektu rocznego:
 - a) planu działalności instytutu Sieci na podstawie rocznego planu działalności Sieci,
 - b) planu finansowego instytutu Sieci;
- 2) sporządzanie rocznego:
 - a) sprawozdania z działalności instytutu Sieci,
 - b) sprawozdania finansowego instytutu Sieci;
- 3) ustalanie regulaminu organizacyjnego instytutu Sieci, po zasięgnięciu opinii rady instytutu Sieci;
- 4) realizacja polityki kadrowej w instytucie Sieci;
- 5) zarządzanie mieniem instytutu Sieci w celu jego wykorzystania do realizacji zadań statutowych instytutu Sieci, z uwzględnieniem art. 33 ust. 1 pkt 2;
- 6) występowanie do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z wnioskami o włączenie kwalifikacji nadawanych po ukończeniu kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6, do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. Dyrektor przedkłada Prezesowi:

- 1) propozycje zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2, planowanych do realizacji przez instytut Sieci w roku następnym wraz z szacowanymi kosztami ich realizacji – w terminie określonym dla prac nad projektem ustawy budżetowej;
- 2) do zatwierdzenia:
 - a) projekt rocznego planu działalności instytutu Sieci na rok następny – w terminie do dnia 15 grudnia każdego roku,
 - b) projekt rocznego planu finansowego instytutu Sieci na rok następny – w terminie do dnia 15 grudnia każdego roku,
 - c) roczne sprawozdanie z działalności instytutu Sieci wraz z opinią rady instytutu Sieci o tym sprawozdaniu – w terminie do dnia 28 lutego każdego roku,
 - d) roczne sprawozdanie finansowe instytutu Sieci – w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

4. Jeżeli z art. 64 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, 398, 650, 1629, 2212 i 2244) wynika obowiązek badania rocznego sprawozdania finansowego instytutu Sieci, dyrektor instytutu Sieci wraz z tym sprawozdaniem przedkłada Prezesowi sprawozdanie z badania w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Art. 25. 1. Prezes odwołuje dyrektora w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lub 5;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 4) działania niezgodnego z prawem, zasadami gospodarności lub celowości;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego instytutu Sieci albo jego nieprzedłożenia do zatwierdzenia w terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. c.

2. Prezes odwołuje zastępcę dyrektora do spraw badawczych w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lub 5;
- 2) o którym mowa w ust. 1 pkt 2–4.

3. Prezes odwołuje zastępcę dyrektora niebędącego zastępcą, o którym mowa w ust. 2, w przypadku:

- 1) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2, 4 lub 5;
- 2) o którym mowa w ust. 1 pkt 2–4.

4. Z dniem odwołania dyrektora albo zastępcy dyrektora wygasa z mocy prawa zawarta z nim umowa o zarządzanie instytutem Sieci.

5. W przypadku odwołania albo śmierci dyrektora albo zastępcy dyrektora Prezes wyznacza do pełnienia obowiązków:

- 1) dyrektora – jednego z jego zastępców albo inną osobę spełniającą warunki, o których mowa w art. 23 ust. 1,
- 2) zastępcy dyrektora – innego zastępcę dyrektora albo inną osobę spełniającą warunki, o których mowa w art. 23 ust. 1 albo 2

– na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

6. Z osobą wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora albo zastępcy dyrektora nie zawiera się umowy o zarządzanie instytutem Sieci.

Art. 26. Do zadań rady instytutu Sieci należy:

- 1) określanie perspektywicznych kierunków działalności badawczej i wdrożeniowej instytutu Sieci;
- 2) uchwalanie statutu instytutu Sieci;
- 3) opiniowanie:
 - a) regulaminu organizacyjnego instytutu Sieci,
 - b) rocznych planów działalności instytutu Sieci,
 - c) rocznych sprawozdań z działalności instytutu Sieci,
 - d) projektu podziału zysku netto instytutu Sieci;
- 4) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących działalności instytutu Sieci przedstawionych przez dyrektora albo organy Centrum Łukasiewicz.

Art. 27. 1. W skład rady instytutu Sieci wchodzi nie mniej niż 9 i nie więcej niż 15 członków.

2. Nie więcej niż 40% składu rady instytutu Sieci stanowią jego pracownicy. Pozostali członkowie rady instytutu Sieci są powoływani przez Prezesa, na wniosek dyrektora, spośród osób niebędących pracownikami instytutu Sieci, wyróżniających się wiedzą i praktycznym dorobkiem w sferze gospodarczej objętej działalnością instytutu Sieci.

3. Liczbę członków rady instytutu Sieci oraz tryb wyboru do rady instytutu Sieci jego pracowników określa jego statut.

4. Kadencja rady instytutu Sieci trwa 4 lata.

5. Rada instytutu Sieci działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

6. Członkowie rady instytutu Sieci niebędący pracownikami tego instytutu są obowiązani do nieujawniania uzyskanych informacji stanowiących tajemnicę instytutu Sieci w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

7. Członkom rady instytutu Sieci, z wyłączeniem członków będących pracownikami instytutu Sieci, przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach rady instytutu Sieci w wysokości nieprzekraczającej 10% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora w uczelni publicznej, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w przypadku członków zamiejscowych – także zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. W posiedzeniach rady instytutu Sieci biorą udział:

- 1) dyrektor;
- 2) przedstawiciel zakładowych organizacji związkowych;
- 3) przedstawiciel Prezesa;
- 4) przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 5) inne zaproszone osoby.

9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom rady instytutu Sieci za udział w jej posiedzeniach, mając na uwadze znaczenie zadań realizowanych przez radę dla efektywnego działania instytutu Sieci.

Rozdział 4

Działalność Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci

Art. 28. Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci mogą prowadzić działalność gospodarczą pod warunkiem, że:

- 1) nie jest ona finansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa;
- 2) dochód osiągnany z jej prowadzenia jest przeznaczany wyłącznie na działalność podstawową Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci, o której mowa odpowiednio w art. 2 ust. 2 albo art. 3 ust. 2.

Art. 29. Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci wyodrębniają pod względem finansowym i rachunkowym prowadzoną:

- 1) działalność, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 3–5 albo art. 3 ust. 2;

- 2) działalność, o której mowa w art. 4, niestanowiącą działalności gospodarczej;
- 3) działalność gospodarczą.

Art. 30. 1. Dla realizacji celów, o których mowa w art. 1 ust. 2, Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci mogą tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje lub udziały w takich spółkach, z uwzględnieniem art. 33 ust. 1.

2. Prezes, Wiceprezesi i główny księgowy Centrum Łukasiewicz oraz dyrektorzy, zastępcy dyrektorów i główni księgowi instytutów Sieci nie mogą:

- 1) obejmować, nabywać ani posiadać akcji lub udziałów w spółkach, w których Centrum Łukasiewicz albo instytuty Sieci mają akcje lub udziały;
- 2) pozostawać ze spółkami, o których mowa w pkt 1, w stosunku pracy oraz świadczyć na innej podstawie usług lub pracy na rzecz tych spółek, z wyłączeniem zasiadania w ich radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych.

Art. 31. 1. Prezes ustala wspólne dla Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci regulaminy:

- 1) zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci, który określa w szczególności:
 - a) zasady i procedury komercjalizacji,
 - b) prawa i obowiązki Centrum Łukasiewicz i jego pracowników oraz instytutów Sieci i ich pracowników w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej,
 - c) zasady wynagradzania twórców,
 - d) zasady podziału środków finansowych uzyskanych z komercjalizacji między twórcę będącego pracownikiem Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci a Centrum Łukasiewicz albo instytut Sieci,
 - e) zasady korzystania z majątku Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci do celów komercjalizacji oraz świadczenia usług badawczych;
- 2) korzystania z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci, który określa w szczególności:
 - a) prawa i obowiązki Centrum Łukasiewicz i jego pracowników oraz instytutów Sieci i ich pracowników w zakresie wykorzystywania tej infrastruktury do realizacji projektów badawczych,

- b) zasady wykorzystywania tej infrastruktury do realizacji projektów badawczych przez osoby niebędące pracownikami Centrum Łukasiewicz ani instytutów Sieci oraz podmioty niedziałające w ramach Sieci.

2. Prezes wyznacza instytuty Sieci do:

- 1) realizacji wspólnych projektów badawczych i innych zadań;
- 2) współpracy z Centrum Łukasiewicz przy realizacji projektów badawczych i innych zadań.

Art. 32. Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci mogą zawierać z uczelniami umowy o współpracy, w szczególności w zakresie prowadzenia badań naukowych, prac rozwojowych i komercjalizacji, a także kształcenia kadr.

Art. 33. 1. W przypadku zamiaru dokonania czynności prawnej w zakresie rozporządzenia składnikami aktywów trwałych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zaliczanymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym przez ich wniesienie jako wkładu do spółki, lub czynności prawnej w zakresie oddania tych składników do korzystania innym podmiotom na podstawie umów, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym:

- 1) Prezes jest obowiązany uzyskać zgodę Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 5 000 000 zł;
- 2) dyrektor jest obowiązany uzyskać zgodę:
 - a) Prezesa – jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 250 000 zł, ale nie przekracza kwoty 5 000 000 zł;
 - b) Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 5 000 000 zł.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. b, do wniosku o wyrażenie zgody dołącza się opinię ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

3. Do określenia wartości rynkowej składników aktywów trwałych oddanych do korzystania innym podmiotom na podstawie umów stosuje się przepis art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, 1669, 1735, 2024 i 2243).

4. Uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, nie wymagają czynności prawne, o których mowa w art. 38 ust. 5 pkt 1–3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

5. W postępowaniu o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 39 i art. 40 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

6. Czynność prawna dokonana w celu obejścia albo z naruszeniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest nieważna.

Art. 34. 1. Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci są zwolnione z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy, z wyjątkiem części tych gruntów wykorzystywanej wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do użytkowania wieczystego gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Z tytułu użytkowania wieczystego tych gruntów Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci ponoszą opłaty określone w art. 17b ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91 i 1162).

Art. 35. Do zamówień, których przedmiotem i istotą jest świadczenie przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci usług i prac badawczo-rozwojowych o charakterze komercyjnym, pod warunkiem jednoznacznego księgowego wyodrębnienia tej działalności, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986).

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki sprawuje nadzór nad działalnością Centrum Łukasiewicz pod względem legalności, rzetelności, celowości i gospodarności.

2. W ramach nadzoru minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki:

- 1) zatwierdza roczny plan finansowy i roczne sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz;
- 2) sprawuje kontrolę nad Centrum Łukasiewicz w zakresie legalności, rzetelności, celowości i gospodarności, w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092).

Art. 37. 1. Prezes sprawuje nadzór nad działalnością instytutów Sieci pod względem:

- 1) zgodności ich działań z przepisami prawa i statutami, rzetelności, celowości i gospodarności;
- 2) prawidłowości realizacji przez nie podstawowych zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2;
- 3) prawidłowości wydatkowania środków finansowych z dotacji, o których mowa w art. 63 ust. 2 pkt 3.

2. Prezes:

- 1) zatwierdza statuty i regulaminy organizacyjne instytutów Sieci;
- 2) dokonuje wyboru firmy audytorskiej do badania rocznych sprawozdań finansowych instytutów Sieci, w przypadku których obowiązek taki wynika z art. 64 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 3) zatwierdza roczne plany finansowe i roczne sprawozdania finansowe instytutów Sieci.

3. Prezes, nie rzadziej niż raz na 3 lata, przeprowadza kontrolę instytutu Sieci w celu dokonania oceny:

- 1) gospodarki finansowej;
- 2) jakości pracy;
- 3) prawidłowości realizacji zadań wynikających z rocznych planów działalności instytutu Sieci i rocznych planów działalności Sieci;
- 4) jakości zarządzania, w szczególności przestrzegania regulaminów, o których mowa w art. 31 ust. 1.

4. Na podstawie wyników kontroli instytutu Sieci Prezes może zlecić dyrektorowi podjęcie czynności naprawczych lub usprawniających działalność tego instytutu.

Rozdział 6

Ewaluacja działalności Sieci i instytutów Sieci

Art. 38. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, nie rzadziej niż raz na 4 lata, przeprowadza ewaluację działalności Sieci.

2. Do przeprowadzenia ewaluacji działalności Sieci minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki powołuje ekspertów będących przedstawicielami środowiska naukowego i gospodarczego, w tym ekspertów zagranicznych.

3. Ewaluacja działalności Sieci:

- 1) ma na celu określenie wpływu działalności Sieci na rozwój nauki, innowacyjności i gospodarki;

- 2) obejmuje co najmniej ocenę:
 - a) adekwatności działań podejmowanych w ramach Sieci na rzecz realizacji celów wynikających ze strategii rozwoju i polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 - b) stopnia oraz sposobu realizacji celów Sieci ujętych w rocznych planach działalności Sieci,
 - c) poziomu poniesionych nakładów w stosunku do efektów działalności Sieci,
 - d) skuteczności działań podejmowanych przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci w zakresie komercjalizacji.

Art. 39. Prezes może przeprowadzić ewaluację działalności instytutu Sieci w celu określenia jej wpływu na realizację planu działalności Sieci, obejmującą co najmniej ocenę:

- 1) adekwatności działań podejmowanych w instytucie Sieci w ramach planu działalności Sieci, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych we współpracy z innymi instytutami Sieci lub Centrum Łukasiewicz oraz innymi podmiotami;
- 2) stopnia oraz sposobu realizacji celów instytutu Sieci ujętych w jego rocznym planie działalności;
- 3) poziomu poniesionych nakładów w stosunku do efektów działalności instytutu Sieci.

Rozdział 7

Tworzenie, łączenie, podział, likwidacja i upadłość instytutów Sieci

Art. 40. 1. Instytut Sieci może zostać utworzony, jeżeli zaistnieje potrzeba prowadzenia w danym obszarze działalności, o której mowa w art. 3 ust. 2, i zostanie zapewniona niezbędna kadra o odpowiednich kwalifikacjach, aparatura naukowo-badawcza, laboratoryjna, infrastruktura informatyczna oraz inne niezbędne warunki materialno-techniczne.

2. Rada Ministrów tworzy instytut Sieci w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, określa nazwę i siedzibę instytutu Sieci, jego przedmiot i zakres działalności oraz mienie obejmujące własność lub inne prawa majątkowe, niezbędne do prowadzenia działalności.

4. Prezes wyposaża instytut Sieci w mienie określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

Art. 41. 1. Instytut Sieci może zostać:

- 1) połączony z innym instytutem Sieci albo innymi instytutami Sieci,

- 2) podzielony,
- 3) zlikwidowany

– jeżeli przeprowadzona przez Prezesa analiza wykaże, że jest to uzasadnione merytorycznie, organizacyjnie lub finansowo, w szczególności jeżeli instytut Sieci osiąga ujemne wyniki finansowe lub nie realizuje celów określonych w rocznych planach działalności.

2. Podział albo likwidacja instytutu Sieci może nastąpić również na wspólny wniosek rady instytutu Sieci i jego dyrektora, a połączenie instytutów Sieci – na wspólny wniosek wszystkich organów wszystkich łączonych instytutów Sieci, złożony do Prezesa.

3. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 – Prezes zasięga opinii rady instytutu Sieci i jego dyrektora oraz działających w tym instytucie zakładowych organizacji związkowych;
- 2) ust. 2 – rada instytutu Sieci i jego dyrektor przed złożeniem wniosku do Prezesa zasięgają opinii działających w tym instytucie zakładowych organizacji związkowych.

Art. 42. 1. Połączenie instytutów Sieci może polegać na:

- 1) utworzeniu jednego instytutu Sieci z dwóch albo większej liczby instytutów Sieci, które w wyniku połączenia tracą osobowość prawną;
- 2) włączeniu do instytutu Sieci jednego albo większej liczby instytutów Sieci, które w wyniku włączenia tracą osobowość prawną.

2. Instytut Sieci, do którego włączono inny instytut Sieci albo inne instytuty Sieci, może zachować dotychczasową nazwę.

3. Instytut Sieci powstały w wyniku połączenia instytutów Sieci przejmuje pracowników, mienie, należności i zobowiązania łączonych instytutów Sieci albo włączanych do niego instytutów Sieci.

4. Do pracowników łączonych instytutów Sieci stosuje się art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

5. Dyrektor instytutu Sieci powstałego w wyniku połączenia instytutów Sieci niezwłocznie składa wniosek o dokonanie:

- 1) wpisu tego instytutu do KRS i wykreślenie z KRS instytutów podlegających połączeniu – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) odpowiednich zmian we wpisie tego instytutu do KRS i wykreślenie z KRS instytutu Sieci albo instytutów Sieci podlegających włączeniu – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

6. Z dniem połączenia instytutów Sieci kończy się kadencja rad połączonych instytutów Sieci.

Art. 43. 1. Podział instytutu Sieci polega na wydzieleniu z tego instytutu komórki organizacyjnej albo komórek organizacyjnych w celu włączenia tej komórki organizacyjnej albo tych komórek organizacyjnych do Centrum Łukasiewicz albo innego instytutu Sieci.

2. Centrum Łukasiewicz albo instytut Sieci, do którego została włączona komórka organizacyjna albo komórki organizacyjne innego instytutu Sieci, przejmuje pracowników i mienie przekazane tej komórce organizacyjnej albo tym komórkom organizacyjnym w wyniku podziału.

3. Do pracowników, o których mowa w ust. 2, stosuje się art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 44. 1. Likwidacja instytutu Sieci polega na:

- 1) zakończeniu jego działalności;
- 2) zadysponowaniu jego mieniem;
- 3) zaspokojeniu albo zabezpieczeniu jego wierzycieli;
- 4) wykreśleniu go z KRS.

2. Instytut Sieci w likwidacji działa pod dotychczasową nazwą z dodaniem wyrazów „w likwidacji”.

3. Z dniem otwarcia likwidacji instytutu Sieci:

- 1) jego rada ulega rozwiązaniu;
- 2) wygasają pełnomocnictwa udzielone przed tym dniem.

4. W okresie likwidacji instytutu Sieci instytutem tym zarządza likwidator, który działa na podstawie umowy zawartej z Prezesem.

5. Likwidator wykonuje prawa i obowiązki dyrektora likwidowanego instytutu Sieci w zakresie niezbędnym do zakończenia działalności instytutu Sieci. Do obowiązków likwidatora należy w szczególności:

- 1) sporządzenie planu finansowego likwidacji instytutu Sieci;
- 2) opracowanie harmonogramu likwidacji instytutu Sieci;
- 3) zgłoszenie do KRS wniosku o wpisanie otwarcia likwidacji instytutu Sieci;
- 4) zawiadomienie banku obsługującego instytut Sieci o otwarciu likwidacji;
- 5) składanie Prezesowi okresowych sprawozdań z przebiegu likwidacji instytutu Sieci;
- 6) sporządzenie sprawozdania finansowego likwidowanego instytutu Sieci;

- 7) egzekucja należności, zaspokojenie albo zabezpieczenie wierzycieli likwidowanego instytutu Sieci;
- 8) zadysponowanie mieniem likwidowanego instytutu Sieci;
- 9) uregulowanie zobowiązań likwidowanego instytutu Sieci wobec jego pracowników i rozwiązanie z nimi stosunku pracy;
- 10) złożenie wniosku o wykreślenie instytutu Sieci z KRS po zakończeniu likwidacji;
- 11) przekazanie dokumentacji zlikwidowanego instytutu Sieci do archiwum.

6. Wynagrodzenie likwidatora jest finansowane ze środków likwidowanego instytutu Sieci i zaliczane do kosztów likwidacji.

Art. 45. Rada, na wniosek Prezesa, w drodze uchwały, dokonuje:

- 1) połączenia instytutów Sieci, wskazując:
 - a) nazwy i siedziby łączonych instytutów Sieci oraz ich numery REGON i NIP,
 - b) instytut Sieci powstały w wyniku połączenia,
 - c) termin połączenia,
 - d) składniki majątkowe, w tym tytuł prawny do nieruchomości, które w wyniku połączenia wejdą w skład majątku instytutu Sieci, o którym mowa w lit. b,
 - e) sposób łączenia planów finansowych łączonych instytutów Sieci i podziału nagród – w przypadku gdy połączenie następuje w trakcie roku obrotowego;
- 2) podziału instytutu Sieci, wskazując:
 - a) nazwę i siedzibę instytutu Sieci podlegającego podziałowi oraz jego numery REGON i NIP,
 - b) komórkę organizacyjną albo komórki organizacyjne instytutu Sieci, które będą z niego wydzielone w celu włączenia do Centrum Łukasiewicz albo innego instytutu Sieci,
 - c) Centrum Łukasiewicz albo instytut Sieci, do którego będzie włączona komórka organizacyjna albo będą włączone komórki organizacyjne instytutu Sieci podlegającego podziałowi,
 - d) termin podziału,
 - e) sposób podziału mienia oraz rozliczeń z tytułu zobowiązań i przejęcia uprawnień i obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych;
- 3) likwidacji instytutu Sieci, wskazując:
 - a) nazwę i siedzibę likwidowanego instytutu Sieci oraz jego numery REGON i NIP,
 - b) dzień otwarcia i dzień zakończenia likwidacji,

- c) termin zakończenia działalności instytutu Sieci,
- d) sposób i tryb rozdysponowania mienia instytutu Sieci, z uwzględnieniem art. 48 ust. 1,
- e) sposób uregulowania zobowiązań instytutu Sieci.

Art. 46. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, tryb łączenia, podziału i likwidacji instytutów Sieci, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego przebiegu tych procesów i zabezpieczenia realizacji celów Sieci, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Art. 47. 1. W stosunku do instytutu Sieci może być ogłoszona upadłość.

2. Z dniem ogłoszenia upadłości instytutu Sieci jego rada ulega rozwiązaniu.

3. W przypadku wszczęcia postępowania likwidacyjnego Prezes zawiesza to postępowanie z dniem uzyskania informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości instytutu Sieci.

4. Z dniem ogłoszenia upadłości instytutu Sieci postępowanie likwidacyjne ulega umorzeniu.

5. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą do upadłości instytutu Sieci stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629).

Art. 48. 1. Z postępowania likwidacyjnego i upadłościowego są wyłączone i podlegają przekazaniu innemu instytutowi Sieci:

- 1) aparatura naukowo-badawcza i księgozbiory;
- 2) prawa do patentów na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe, prawa z rejestracji wzorów przemysłowych i topografii układów scalonych oraz dodatkowe prawa ochronne na produkty lecznicze i środki ochrony roślin, których właścicielem jest likwidowany instytut Sieci albo instytut Sieci, w stosunku do którego została ogłoszona upadłość.

2. Prezes:

- 1) wskazuje instytut Sieci, któremu zostanie przekazana aparatura naukowo-badawcza i księgozbiory oraz prawa, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 2) określa tryb i warunki przekazania, o którym mowa w pkt 1.

Rozdział 8

Pracownicy Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci

Art. 49. 1. Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci zatrudniają pracowników:

- 1) pionu badawczego;
- 2) pionu wsparcia.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk, na których są zatrudniani pracownicy Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci w ramach pionów, o których mowa w ust. 1, oraz kwalifikacje wymagane do ich zajmowania, mając na uwadze zakres zadań tych pracowników.

Art. 50. Pracownikom pionu badawczego przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze 36 dni w roku.

Art. 51. 1. Nabór kandydatów na wolne stanowiska pracy w Centrum Łukasiewicz i w instytutach Sieci, zwany dalej „naborem”, jest otwarty i konkurencyjny.

2. Ogłoszenie o naborze udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanym dalej „BIP”, na stronie podmiotowej Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci, a w przypadku pracowników pionu badawczego – dodatkowo w BIP na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy dla naukowców.

3. Termin składania dokumentów określony w ogłoszeniu o naborze nie może być krótszy niż 14 dni, licząc od dnia udostępnienia tego ogłoszenia.

4. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.

Art. 52. 1. Z przeprowadzonego naboru sporządza się protokół.

2. Protokół zawiera:

- 1) określenie stanowiska pracy, na które nabór był prowadzony;
- 2) liczbę kandydatów;
- 3) imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, 1104, 1629, 2173 i 2244) nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;

5) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydatów.

Art. 53. 1. Informację o wyniku naboru udostępnia się w BIP na stronie podmiotowej Centrum Łukasiewicz albo instytutu Sieci w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo od dnia zakończenia naboru, w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.

2. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) określenie stanowiska pracy, na które nabór był prowadzony;
- 2) imię albo imiona i nazwisko wybranego kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo niezatrudnienia żadnego kandydata.

Art. 54. Jeżeli stosunek pracy osoby wybranej w drodze naboru ustał w terminie 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku pracy kolejną osobę spośród kandydatów, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 3. Przepisy art. 53 stosuje się odpowiednio.

Art. 55. W Centrum Łukasiewicz i w instytutach Sieci nie może istnieć stosunek bezpośredniej podległości służbowej między:

- 1) małżonkami;
- 2) osobami pozostającymi ze sobą w stosunku:
 - a) pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie,
 - b) powinowactwa pierwszego stopnia,
 - c) przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 56. 1. Pracownik pionu badawczego nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy ani prowadzić działalności gospodarczej bez uzyskania zgody:

- 1) Prezesa – w przypadku osoby zatrudnionej w Centrum Łukasiewicz;
- 2) dyrektora – w przypadku osoby zatrudnionej w instytucie Sieci.

2. Podejmowanie przez pracownika pionu badawczego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie przez niego działalności gospodarczej bez uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Art. 57. Warunki wynagradzania pracowników:

- 1) Centrum Łukasiewicz – określa się w zakładowym regulaminie wynagradzania ustalonym przez Prezesa albo w zakładowym układzie zbiorowym pracy;
- 2) instytutu Sieci – określa się w zakładowym regulaminie wynagradzania ustalonym przez dyrektora albo w zakładowym układzie zbiorowym pracy.

Rozdział 9

Gospodarka finansowa Sieci

Art. 58. 1. Centrum Łukasiewicz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalanego na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

2. W rocznym planie finansowym Centrum Łukasiewicz wyodrębnia się:

- 1) przychody z prowadzonej działalności;
- 2) subwencję na dofinansowanie działalności bieżącej Centrum Łukasiewicz związanej obsługą realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, 4 i 5;
- 3) dotacje celowe na:
 - a) realizację przez Centrum Łukasiewicz projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,
 - b) realizację przez instytuty Sieci projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,
 - c) inwestycje związane z obsługą realizacji zadań Centrum Łukasiewicz,
 - d) finansowanie lub dofinansowanie Centrum Łukasiewicz kosztów inwestycji związanych z realizacją projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,
 - e) finansowanie lub dofinansowanie instytutom Sieci kosztów inwestycji związanych z realizacją projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 4) środki przekazane przez podmioty inne niż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 5) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i prawnie obowiązujące obciążenia od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) zakup towarów i usług;

- 6) środki na wydatki majątkowe;
- 7) środki przyznane innym podmiotom;
- 8) stan należności i zobowiązań na początek i na koniec roku;
- 9) stan środków pieniężnych na początek i na koniec roku.

3. Prezes, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, w trybie określonym dla prac nad projektem ustawy budżetowej, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do zatwierdzenia projekty:

- 1) rocznego planu finansowego Centrum Łukasiewicz,
- 2) planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na kolejne 2 lata

– z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na przedłożenie materiałów do projektu ustawy budżetowej.

4. Zmian rocznego planu finansowego Centrum Łukasiewicz dokonuje się w trybie określonym dla sporządzania rocznego planu finansowego.

Art. 59. 1. Przychodami Centrum Łukasiewicz są:

- 1) subwencja na dofinansowanie działalności bieżącej Centrum Łukasiewicz związanej z obsługą realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, 4 i 5;
- 2) dotacje celowe na:
 - a) realizację przez Centrum Łukasiewicz projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,
 - b) inwestycje związane z obsługą realizacji zadań Centrum Łukasiewicz,
 - c) finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących realizacji przez Centrum Łukasiewicz projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, obejmujących:
 - zakup, wytworzenie lub rozbudowę aparatury naukowo-badawczej oraz infrastruktury informatycznej,
 - budowę, przebudowę lub rozbudowę obiektów budowlanych,
 - zakup nieruchomości.

2. Przychodami Centrum Łukasiewicz mogą być także:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi;
- 2) przychody z działalności gospodarczej;
- 3) przychody z udziałów, akcji, skarbowych papierów wartościowych i odsetek;

- 4) przychody ze sprzedaży składników własnego mienia oraz z tytułu odpłatności za korzystanie z tych składników przez osoby trzecie na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy;
- 5) przychody z dziedziczenia, darowizn i zapisów;
- 6) przychody z innych źródeł.

Art. 60. 1. Centrum Łukasiewicz tworzy fundusze:

- 1) statutowy;
- 2) rezerwowy.

2. Fundusz statutowy odzwierciedla wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów, stanowiących wyposażenie Centrum Łukasiewicz na dzień rozpoczęcia przez nie działalności.

3. Fundusz rezerwowy służy pokrywaniu strat Centrum Łukasiewicz.

Art. 61. 1. Centrum Łukasiewicz może tworzyć fundusze:

- 1) rozwoju;
- 2) nagród;
- 3) wdrożeń.

2. Fundusz rozwoju przeznacza się w szczególności na zakup środków trwałych i materiałów związanych z realizacją projektów badawczych.

3. Z funduszu nagród wypłaca się nagrody dla pracowników Centrum Łukasiewicz. Wypłata następuje po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz. Warunki wypłaty ze środków funduszu nagród określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin wynagradzania ustalony przez Prezesa.

4. Fundusz wdrożeń tworzy się ze środków przekazanych Centrum Łukasiewicz na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w Centrum Łukasiewicz, z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów wdrożenia.

5. Z funduszu wdrożeń wypłaca się nagrody dla pracowników Centrum Łukasiewicz za osiągnięcie wymiernych efektów wdrożenia. Warunki wypłat ze środków funduszu wdrożeń określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin ustalony przez Prezesa.

Art. 62. 1. Z zatwierdzonego zysku netto Centrum Łukasiewicz za poprzedni rok obrotowy w pierwszej kolejności pokrywa się stratę netto Centrum Łukasiewicz z lat ubiegłych.

2. Zysk netto Centrum Łukasiewicz za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku wystąpienia straty netto z lat ubiegłych – część tego zysku pozostałą po dokonaniu czynności, o której mowa w ust. 1, przeznacza się na działalność podstawową Centrum Łukasiewicz, o której mowa w art. 2 ust. 2, przez dokonanie corocznie podziału tego zysku w taki sposób, że:

- 1) co najmniej 8% tego zysku przeznacza się na fundusz rezerwowy;
- 2) nie więcej niż 92% tego zysku przeznacza się na fundusz rozwoju, fundusz nagród i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

3. W przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie wartość 20% funduszu statutowego, Centrum Łukasiewicz może nie dokonywać odpisu z zysku na fundusz rezerwowy zgodnie z ust. 2 pkt 1.

4. Prezes, po uzyskaniu opinii Rady, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki projekt podziału zysku netto Centrum Łukasiewicz. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, mając na względzie potrzebę zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Centrum Łukasiewicz, może dokonać innego podziału zysku netto niż proponowany przez Prezesa.

Art. 63. Roczne sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz podlega badaniu przez firmę audytorską wybraną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 64. 1. Instytut Sieci prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalanego na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

2. W rocznym planie finansowym instytutu Sieci wyodrębnia się:

- 1) przychody z działalności gospodarczej;
- 2) subwencję przyznawaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) dotacje celowe przyznawane przez Prezesa na:
 - a) realizację przez instytut Sieci projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,

- b) finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących realizacji przez instytut Sieci projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 4) środki przekazane przez podmioty inne niż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki lub Prezes;
- 5) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i prawnie obowiązujące obciążenie od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) koszty majątkowe.

3. Dyrektor, w terminie do dnia 15 grudnia każdego roku, przekazuje Prezesowi do zatwierdzenia projekt rocznego planu finansowego instytutu Sieci.

4. Zmian rocznego planu finansowego instytutu Sieci dokonuje się w trybie określonym dla sporządzania rocznego planu finansowego.

Art. 65. Przychodami instytutu Sieci są:

- 1) subwencja, o której mowa w art. 63 ust. 2 pkt 2;
- 2) dotacje celowe na:
 - a) realizację przez instytut Sieci projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1,
 - b) finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących realizacji przez instytut Sieci projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, obejmujących:
 - zakup, wytworzenie lub rozbudowę aparatury naukowo-badawczej oraz infrastruktury informatycznej,
 - budowę, przebudowę lub rozbudowę obiektów budowlanych,
 - zakup nieruchomości;
- 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi;
- 4) przychody z działalności gospodarczej;
- 5) przychody z udziałów, akcji, skarbowych papierów wartościowych i odsetek;
- 6) przychody ze sprzedaży składników własnego mienia oraz z tytułu odpłatności za korzystanie z tych składników przez osoby trzecie na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy;
- 7) przychody z dziedziczenia, darowizn i zapisów;
- 8) przychody z innych źródeł.

Art. 66. 1. Instytut Sieci tworzy fundusze:

- 1) statutowy;
- 2) rezerwowy.

2. Fundusz statutowy odzwierciedla wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów, stanowiących wyposażenie instytutu Sieci na dzień rozpoczęcia przez niego działalności.

3. Fundusz rezerwowy służy pokrywaniu strat instytutu Sieci.

Art. 67. 1. Instytut Sieci może tworzyć fundusze:

- 1) rozwoju;
- 2) nagród;
- 3) wdrożeń.

2. Fundusz rozwoju przeznacza się w szczególności na zakup środków trwałych i materiałów związanych z realizacją projektów badawczych.

3. Z funduszu nagród wypłaca się nagrody dla pracowników instytutu Sieci. Wypłata następuje po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego instytutu Sieci. Warunki wypłaty ze środków funduszu nagród określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin wynagradzania ustalony przez dyrektora.

4. Fundusz wdrożeń tworzy się ze środków przekazanych instytutowi Sieci na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w instytucie Sieci, z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów wdrożenia.

5. Z funduszu wdrożeń wypłaca się nagrody dla pracowników instytutu Sieci za osiągnięcie wymiernych efektów wdrożenia. Warunki wypłat ze środków funduszu wdrożeń określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin ustalony przez dyrektora.

Art. 68. 1. Z zatwierdzonego zysku netto instytutu Sieci za poprzedni rok obrotowy w pierwszej kolejności pokrywa się stratę netto instytutu z lat ubiegłych.

2. Zysk netto instytutu Sieci za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku wystąpienia straty netto z lat ubiegłych – część tego zysku pozostałą po dokonaniu czynności, o której mowa w ust. 1, przeznacza się na działalność podstawową instytutu Sieci, o której mowa w art. 3 ust. 2, przez dokonanie corocznie podziału tego zysku w taki sposób, że:

- 1) co najmniej 8% tego zysku przeznacza się na fundusz rezerwowy;
- 2) nie więcej niż 92% tego zysku przeznacza się na fundusz rozwoju, fundusz nagród i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

3. W przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie wartość 20% funduszu statutowego, instytut Sieci może nie dokonywać odpisu z zysku na fundusz rezerwowy zgodnie z ust. 2 pkt 1.

4. Dyrektor, po uzyskaniu opinii rady instytutu Sieci, przedstawia Prezesowi projekt podziału zysku netto instytutu Sieci. Prezes, mając na względzie potrzebę zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instytutu Sieci, może dokonać podziału zysku netto innego niż proponowany przez dyrektora.

Art. 69. 1. Prezes przyznaje instytutom Sieci dotacje, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, na podstawie wniosków złożonych przez dyrektorów, w oparciu o roczny plan finansowy Centrum Łukasiewicz, z uwzględnieniem kierunków działalności Sieci, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1.

2. Przy przyznawaniu dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, Prezes bierze pod uwagę:

- 1) znaczenie zadań realizowanych przez instytut Sieci dla:
 - a) osiągnięcia celów określonych w strategiach działalności Sieci,
 - b) wzrostu innowacyjności gospodarki;
- 2) potencjał badawczy instytutu Sieci;
- 3) znaczenie inwestycji dla osiągania celów polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa oraz dla realizacji polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3. Prezes przekazuje instytutom Sieci dotacje, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, na podstawie umów.

4. Rozliczenie przyznanych dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, następuje na podstawie raportów rocznych i raportów końcowych z ich wykorzystania.

5. Prezes wydaje decyzje w sprawach, o których mowa w art. 169 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693), dotyczących dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3. Odwołania od decyzji wydanych przez Prezesa wnoszą się do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb przyznawania dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o ich przyznanie,

- 2) sposób ustalania wysokości dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3,
- 3) warunki i tryb rozliczania dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie rocznym i raporcie końcowym z wykorzystania tych dotacji

– mając na uwadze znaczenie tych dotacji dla prawidłowego wykonywania zadań przez instytuty Sieci i dla możliwości realizacji celów Sieci.

Art. 70. 1. Należności finansowe wynikające z rozliczenia dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, Prezes może umorzyć z urzędu albo na wniosek dłużnika, jeżeli:

- 1) dłużnik został wykreślony z KRS, a odpowiedzialność za długi nie przeszła na osoby trzecie;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych albo postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika z przyczyn, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, albo umorzył postępowanie upadłościowe z przyczyn, o których mowa w art. 361 ust. 1 tej ustawy.

2. Prezes, na uzasadniony wniosek dłużnika albo z urzędu, może odroczyć termin spłaty lub rozłożyć na raty płatność należności finansowej wynikającej z rozliczenia dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, albo umorzyć w całości albo w części należność finansową wynikającą z rozliczenia tych dotacji, o ile umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, jeżeli:

- 1) wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania dotacji, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej;
- 2) wystąpiły ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika;
- 3) jest to uzasadnione ryzykiem naukowym wynikającym z charakteru realizowanego projektu badawczego;
- 4) jest to uzasadnione ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

3. Umorzenie należności finansowej wynikającej z rozliczenia dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w przypadku, o którym mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 1–3, jeżeli wartość należności finansowej przekracza 150 000 zł;
- 2) w ust. 2 pkt 4.

4. Spłata należności finansowej odroczonej albo rozłożonej na raty następuje na podstawie umowy zawartej z dłużnikiem.

5. Do umorzenia należności finansowych wynikających z rozliczenia dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, w przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

6. Prezes zamieszcza, na stronie podmiotowej Centrum Łukasiewicz w BIP, roczną informację o umorzeniach należności finansowych wynikających z rozliczenia dotacji, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 3, zawierającą wykaz instytutów Sieci wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 71. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244) w art. 12 w ust. 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.”.

Art. 72. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, z późn.zm.⁴⁾) w art. 7 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą.”.

Art. 73. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91 i 1162) w art. 17b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Polska Akademia Nauk, Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz instytuty badawcze wnoszą z tytułu użytkowania

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1588, 1669, 1693, 1722, 2073 i 2244.

wieczystego opłaty roczne równe cenie 20 kg żyta z hektara przeliczeniowego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. Opłaty te są wnoszone bez uprzedniego wezwania, na rachunek Krajowego Ośrodka, do dnia 15 lutego każdego roku – za poprzedni rok kalendarzowy.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.⁵⁾) w art. 4a w pkt 24 w lit. h dodaje się przecinek i lit. i–k w brzmieniu:

- „i) Centrum Łukasiewicz,
- j) instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz,
- k) spółkę utworzoną na podstawie art. 30 ustawy z dnia ... o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 75. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 986 i 1544) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 36 pkt 10 otrzymuje brzmienie:
„10) instytutów badawczych i instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;”;
- 2) w art. 38 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) w przypadku instytutu badawczego i instytutu działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz – organ nadzorujący;”;
- 3) w art. 39 pkt 3a otrzymuje brzmienie:
„3a) dotyczące pełnomocników podmiotów, o których mowa w art. 36 pkt 8, 9 i 10, i zakresu ich pełnomocnictwa;”.

Art. 76. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762, z późn. zm.⁶⁾) w art. 4a dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw gospodarki może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadania określonego w ust. 1 instytut działający w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, mając na uwadze zakres działalności tego instytutu i efektywny przebieg postępowań w sprawie uznania kwalifikacji.”.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1162, 1291, 1629, 1669, 1693, 2073, 2159, 2192, 2193, 2212, 2215, 2243 i 2244.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 810, 1090, 1467, 1544, 1560, 1669, 1693 i 2227.

Art. 77. W ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1252 i 2215) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
 - a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, które nie są jednocześnie podmiotami, o których mowa w pkt 8, 9 i 17, oraz nie są szkołami wyższymi;”;
 - b) w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, zwanych dalej „instytutami Sieci”.”;
- 2) w art. 2:
 - a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10, 12 i 17, w szczególności dyrektorów, prezesów, tymczasowych kierowników, zarządców komisarycznych i osób zarządzających na podstawie umów cywilnoprawnych;

2) zastępców kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10, 12 i 17, w szczególności zastępców dyrektorów i wiceprezesów;”;
 - b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) głównych księgowych jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10, 12 i 17;”;
- 3) w art. 6 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku podmiotów wymienionych w art. 1 pkt 17 wynagrodzenie miesięczne osób, o których mowa w art. 2:

 - 1) pkt 1, 2 i 5 – ustala organ nadzorujący podmiot;
 - 2) pkt 4 – ustala osoba właściwa w sprawach czynności z zakresu prawa pracy.”;
- 4) w art. 8 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) dla zatrudnionych w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 17, osób, o których mowa w art. 2:

 - a) pkt 1 i 2 – dziesięciokrotności,
 - b) pkt 4 – sześciokrotności;”;
- 5) w art. 10:

- a) w ust. 1b dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1, 2 i 4, zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 17, nagroda roczna może zostać przyznana, jeżeli uprawniony zajmował swoje stanowisko przez co najmniej 6 miesięcy w roku obrotowym poprzedzającym rok przyznania nagrody i spełnił pozostałe warunki, o których mowa w zdaniu pierwszym, w wysokości proporcjonalnej do okresu zajmowania stanowiska.”,

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Nagrodę roczną zatrudnionym w:

- 1) Centrum Łukasiewicz osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1 i 2, przyznaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, uwzględniając:
 - a) wzrost wartości przychodów w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, w tym ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych i z komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami,
 - b) realizację inwestycji w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, w tym ich wielkość, stopień złożoności i terminowość realizacji,
 - c) skuteczność realizacji planów działalności Centrum Łukasiewicz oraz planów i strategii działalności Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- 2) instytutach Sieci osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1 i 2, przyznaje Prezes Centrum Łukasiewicz, uwzględniając:
 - a) wzrost wartości przychodów instytutu Sieci, w tym ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych,
 - b) skuteczność realizacji planu działalności lub planu restrukturyzacji instytutu Sieci;
- 3) Centrum Łukasiewicz i instytutach Sieci osobom, o których mowa w art. 2 pkt 4, przyznaje osoba właściwa w sprawach czynności z zakresu prawa pracy.”,

- c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wysokość nagrody rocznej przyznanej osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1–4 i 10, zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12, nie może przekroczyć trzykrotności ich przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym rok przyznania nagrody.”,

d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Wysokość nagrody rocznej przyznanej zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 17, osobom, o których mowa w art. 2:

1) pkt 1 i 2 – nie może przekroczyć dwunastokrotności,

2) pkt 4 – nie może przekroczyć trzykrotności

– ich przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym rok przyznania nagrody.

7b. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania nagrody rocznej osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1 i 2, zatrudnionym w podmiotach, o których mowa w art. 1 pkt 17, uwzględniając możliwość wpływu opinii organów kolegialnych działających w tych podmiotach na przyznanie i wysokość nagrody oraz konieczność uzależnienia jej przyznania i wysokości od sytuacji finansowej podmiotu.”.

Art. 78. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110, 650, 1000 i 1669) w art. 4 w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wspieranie działalności instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki, takich jak: Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, instytuty badawcze, centra badawczo-rozwojowe, centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości i parki technologiczne;”.

Art. 79. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 oraz z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244) w art. 7 w ust. 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.”.

Art. 80. W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570 oraz z 2018 r. poz. 1000, 1544 i 1669) w art. 2:

1) w ust. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a–9c w brzmieniu:

„9a) instytutów badawczych,

9b) instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz,

- 9c) jednostek organizacyjnych tworzonych przez Polską Akademię Nauk,”;
- 2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Przepisów rozdziału 4 nie stosuje się do instytutów badawczych, Centrum Łukasiewicz, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, uczelni, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, Polskiej Akademii Nauk i tworzonych przez nią jednostek organizacyjnych, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Rady Doskonałości Naukowej, Rzecznika Praw Obywatelskich, Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, Najwyższej Izby Kontroli, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Krajowego Biura Wyborczego, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Komisji Nadzoru Finansowego oraz Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.”.

Art. 81. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4:
- a) w pkt 44 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
- „d) osoba zajmująca w instytucie działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz stanowisko dyrektora lub zastępcy dyrektora;”,
- b) w pkt 65 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 66 w brzmieniu:
- „66) prezes i wiceprezesi Centrum Łukasiewicz.”;
- 2) w art. 8 w pkt 61 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 62 w brzmieniu:
- „62) pkt 66 – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.”.

Art. 82. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 397) w art. 5 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

- „8) specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w instytutach badawczych, Centrum Łukasiewicz lub instytutach działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.”.

Art. 83. W ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141 i 1669) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Przedsiębiorca prowadzący badania lub prace rozwojowe, z wyłączeniem instytutu badawczego, Centrum Łukasiewicz i instytutu działającego w ramach Sieci

Badawczej Łukasiewicz, może uzyskać status centrum badawczo-rozwojowego, z zastrzeżeniem ust. 2.”.

Art. 84. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1114, 1356, 1629, 1697, 2227 i 2244) w art. 7f ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Badania lub analizy wyrobów akcyzowych albo samochodów osobowych mogą być wykonywane przez laboratoria celne lub inne akredytowane laboratoria, a także przez Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze lub międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działające na terytorium kraju, dysponujące wyposażeniem niezbędnym do wykonywania danego rodzaju badań lub analiz.”.

Art. 85. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693) w art. 9 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, banków oraz spółek prawa handlowego.”.

Art. 86. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9:

a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) przekształcony w instytut działający w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, zwany dalej „instytutem Sieci Łukasiewicz”.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przekształcenia instytutu w instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk albo instytut Sieci Łukasiewicz, albo jego włączenia do instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk dokonuje Rada Ministrów z własnej inicjatywy albo na wniosek ministra nadzorującego, po zasięgnięciu opinii dyrektora i rady naukowej instytutu, który ma zostać przekształcony albo włączony.”,

c) w ust. 3:

– uchyla się pkt 2,

– w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) przekształconego w instytut Sieci Łukasiewicz – przez sąd rejestrowy następuje z urzędu, niezwłocznie po dokonaniu wpisu instytutu Sieci Łukasiewicz do Krajowego Rejestru Sądowego.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do instytutu:

1) przekształconego w:

a) instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk,

b) instytut Sieci Łukasiewicz,

2) włączonego do instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk

– stosuje się odpowiednio przepisy o łączeniu instytutów.”;

2) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. We wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem były łączone instytuty, włączany albo przekształcany instytut, wstępuje odpowiednio:

1) instytut powstały w wyniku połączenia;

2) instytut, do którego włączono inny instytut;

3) instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk – w przypadkach, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 3;

4) instytut Sieci Łukasiewicz – w przypadku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4.

2. Uprawnienia i obowiązki łączonych instytutów, włączanego albo przekształcanego instytutu wynikające z decyzji administracyjnych przechodzą z mocy ustawy odpowiednio na:

1) instytut powstały w wyniku połączenia;

2) instytut, do którego włączono inny instytut;

3) instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk;

4) instytut Sieci Łukasiewicz.”;

3) w art. 18 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Niewykonane zobowiązania likwidowanego instytutu uczestniczącego w systemie ochrony zdrowia lub instytutu, który w okresie 10 lat przed likwidacją nie prowadził działalności gospodarczej, obciążają Skarb Państwa.”;

4) w art. 30:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W skład rady naukowej wchodzi:

- 1) dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy, jeżeli spełniają wymagania określone w ust. 3, z prawem głosu w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 12–14,
- 2) przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki z prawem głosu w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, 4, 5–11 i 17–20

– którzy nie są zaliczani do osób, których liczba została określona w ust. 1.”,

- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przepisu ust. 5 pkt 2 nie stosuje się do rady naukowej instytutu nadzorowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.”;

- 5) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Instytuty i instytuty Sieci Łukasiewicz mogą utworzyć Radę Główną Instytutów Badawczych, zwaną dalej „Radą”, jako wybieralny organ przedstawicielski tych instytutów.

2. Rada działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

3. Kadencja Rady trwa 3 lata.

4. Rada składa się z trzydziestu jeden członków wybieranych przez elektorów.

5. Elektorzy są wybierani przez:

- 1) rady naukowe – spośród pracowników instytutów;
- 2) rady instytutów Sieci Łukasiewicz – spośród pracowników instytutów Sieci Łukasiewicz.

6. W przypadku instytutu albo instytutu Sieci Łukasiewicz zatrudniającego:

- 1) do dwustu pięćdziesięciu pracowników – rada naukowa albo rada instytutu Sieci Łukasiewicz wybiera jednego elektora;
- 2) powyżej dwustu pięćdziesięciu pracowników – rada naukowa albo rada instytutu Sieci wybiera dwóch elektorów.

7. Rada opracowuje opinie i wnioski w sprawach polityki naukowej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania instytutów i instytutów Sieci Łukasiewicz, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz ministrom nadzorującym instytuty.”.

Art. 87. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2018 r. poz. 947 i 1669) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 6 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2) dyrektora:
 - a) instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk,
 - b) pomocniczej jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk,
 - c) instytutu badawczego,
 - d) instytutu działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;
 - 3) Prezesa lub wiceprezesa:
 - a) Polskiej Akademii Nauk,
 - b) Polskiej Akademii Umiejętności,
 - c) Centrum Łukasiewicz;”;
- 2) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Członkostwo w Radzie wygasa z dniem:

 - 1) powołania w skład organów, o których mowa w ust. 5;
 - 2) objęcia funkcji, o których mowa w ust. 6.”.

Art. 88. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1249 i 1669) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 7:
 - a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) dyrektora instytutu działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;”;
 - b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) prezesa i wiceprezesa Centrum Łukasiewicz;”;
- 2) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Członkostwo w Radzie wygasa z dniem powołania w skład organów, o których mowa w ust. 6, albo objęcia funkcji, o których mowa w ust. 7. Minister niezwłocznie powołuje w miejsce członka Rady, którego członkostwo wygasło, inną osobę na okres do końca kadencji, z zachowaniem zasady, o której mowa w art. 12 ust. 1.”.

Art. 89. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2018 r. poz. 1475 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) współpraca z uczelniami, federacjami podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, Centrum Łukasiewicz i instytutami działającymi w ramach Sieci Badawczej

Łukasiewicz, instytutami badawczymi oraz towarzystwami naukowymi, w szczególności w zakresie działalności naukowej;”;

- 2) w art. 59 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Akademia może utworzyć, na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej lub samorządowej, wspólny instytut z uczelniami publicznymi lub z innymi podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6, 7 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.”.

Art. 90. W ustawie z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211 oraz z 2018 r. poz. 650) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 70 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes Urzędu może zlecić badania lub weryfikację próbek, o których mowa w ust. 4 pkt 2, Centrum Łukasiewicz lub instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, instytutom badawczym, uczelniom, jednostkom certyfikującym wyroby lub laboratoriom.”;

- 2) w art. 74 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Importerzy i dystrybutorzy wyrobów, laboratoria badawcze, Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, instytuty badawcze oraz podmioty świadczące usługi w zakresie napraw, serwisu, utrzymania i kalibracji wyrobów, którzy podczas wykonywania swojej działalności stwierdzili incydent medyczny, który zdarzył się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są obowiązani zgłosić go niezwłocznie wytwórcy lub autoryzowanemu przedstawicielowi, a kopię zgłoszenia przesłać Prezesowi Urzędu, jeżeli nie powzięli informacji, że incydent ten został już zgłoszony wytwórcy lub autoryzowanemu przedstawicielowi oraz Prezesowi Urzędu.”;

- 3) art. 82 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niezależne laboratoria, Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz instytuty badawcze, które powinny wykonać badania lub analizy i dokonać weryfikacji wyrobu;”.

Art. 91. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 169, 650, 1481 i 1629) w art. 9 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw gospodarki może upoważnić, w drodze rozporządzenia, instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz do

wykonywania czynności administracyjnych w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 6, mając na uwadze usprawnienie procedury, kompetencje instytutów i kwalifikacje ich personelu.”.

Art. 92. W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2221) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Wykonywanie zadań wyspecjalizowanej jednostki powierza się Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutowi Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego.”.

Art. 93. W ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669) w art. 6 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 3 albo 4, albo art. 33a ust. 4–6 ustawy, o której mowa w pkt 1, albo,”.

Art. 94. W ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) kwalifikacje cząstkowe – kwalifikację w zawodzie, o której mowa w art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; kwalifikacje potwierdzone dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 r. poz. 1267); kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 160 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; kwalifikacje nadawane po ukończeniu form kształcenia, o których mowa w art. 162 tej ustawy, w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2018 r. poz. 1475 i 1669) i w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669), oraz kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. ...); kwalifikacje uregulowane i kwalifikacje rynkowe;”;

2) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy art. 14–25 stosuje się odpowiednio do włączania do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu form kształcenia, o których mowa w art. 162 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk i w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, oraz kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz.”;

3) w art. 83 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do kwalifikacji uregulowanych, kwalifikacji potwierdzonych dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu form kształcenia, o których mowa w art. 162 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk i w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, oraz kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz.”;

4) w art. 84 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Informacje o kwalifikacjach nadawanych po ukończeniu form kształcenia, o których mowa w art. 162 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk i w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, oraz kursów i szkoleń, o których mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz, minister właściwy przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 25 ust. 4, art. 30, art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 3 i 5, art. 60 ust. 4, art. 61 ust. 2 i art. 80 ust. 4, z wyjątkiem informacji, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 4 lit. b, które przekazuje minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji wraz z informacjami, o których mowa w art. 74 ust. 4.”.

Art. 95. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 100, 1290, 1669 i 2245) w art. 45 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Eksperyment pedagogiczny jest przeprowadzany pod opieką podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6, 7 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo

o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 i 2024), zwanego dalej „jednostką naukową”.”.

Art. 96. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566, z późn. zm.⁷⁾) w art. 387:

- 1) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie informacje o stanie atmosfery i hydrosfery organom władzy publicznej oraz właścicielom wód lub działającym w ich imieniu zarządom, a także uczelniom, instytutom badawczym, Centrum Łukasiewicz, instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz jednostkom naukowym Polskiej Akademii Nauk.

6. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie zebrane informacje o stanie zasobów wód podziemnych organom władzy publicznej, a także uczelniom, instytutom badawczym, Centrum Łukasiewicz, instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz jednostkom naukowym Polskiej Akademii Nauk.”;

- 2) w ust. 7 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) Centrum Łukasiewicz i instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz na potrzeby badań naukowych.”.

Art. 97. W ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 179 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) jeżeli nadanie stopnia lub tytułu następuje po dniu 30 kwietnia 2019 r. stopień lub tytuł nadaje się w dziedzinach lub dyscyplinach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1;”;

- 2) w art. 223 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–4 w brzmieniu:

„2. Członkowie Rady Głównej Nauki Szkolnictwa Wyższego wybrani na kadencję 2018–2021 pełnią swoje funkcje do końca kadencji, na którą zostali wybrani.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2180 oraz z 2018 r. poz. 650, 710, 1479, 1669 i 1722.

3. W skład Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o której mowa w ust. 1, wchodzi również przedstawiciele pracowników, o których mowa w art. 331 ust. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w art. 1.

4. W terminie do dnia 1 kwietnia 2019 r. reprezentatywne organizacje związków zawodowych dokonają wyboru przedstawicieli pracowników oraz przekażą informacje o tych przedstawicielach przewodniczącemu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.”;

3) w art. 248 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do stosunków pracy nawiązanych na podstawie mianowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 246 ust. 3 i 4, z tym że obowiązek, o którym mowa w ust. 4, uczelnie wykonają w terminie do dnia 1 lipca 2019 r.”.

Art. 98. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 i 2024) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) Centrum Łukasiewicz, działające na podstawie ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. ...);

6b) instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, zwane dalej „instytutami Sieci Łukasiewicz”;;

2) w art. 35:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w porozumieniu z ministrem nadzorującym uczelnię lub instytut badawczy, po zasięgnięciu opinii dyrektora lub rady naukowej instytutu badawczego, w drodze rozporządzenia, włącza publiczną uczelnię zawodową lub instytut badawczy do uczelni publicznej.”;

b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego instytutu badawczego włączonego do uczelni publicznej następuje na wniosek rektora tej uczelni.”;

3) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister wydaje pozwolenie, jeżeli uczelnia spełnia wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 81.”;

4) w art. 119 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) skierowanego do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z Centrum Łukasiewicz, instytutem Sieci Łukasiewicz albo zagraniczną instytucją naukową;”;
- 5) w art. 126 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Rektor może przeznaczyć dodatkowe środki finansowe na zwiększenie wynagrodzeń, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki inne niż określone w art. 459.”;
- 6) w art. 130 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) płatnego urlopu w celu uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z Centrum Łukasiewicz lub instytutem Sieci Łukasiewicz.”;
- 7) w art. 159:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Uczelnia, w celu realizacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury badawczej lub zarządzania nimi, może utworzyć spółki kapitałowe, a także przystępować do nich, wspólnie z innymi uczelniami, instytutami badawczymi, instytutami PAN, Centrum Łukasiewicz, instytutami Sieci Łukasiewicz lub innymi podmiotami.”;
- b) w ust. 3 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) utworzenie przez uczelnię publiczną spółki, o której mowa w ust. 1, z podmiotem innym niż uczelnia publiczna, instytut badawczy, instytut PAN, Centrum Łukasiewicz lub instytut Sieci Łukasiewicz;
- 2) przystąpienie przez uczelnię publiczną do spółki, o której mowa w ust. 1, której współnikiem lub akcjonariuszem jest podmiot inny niż uczelnia publiczna, instytut badawczy, instytut PAN, Centrum Łukasiewicz lub instytut Sieci Łukasiewicz.”;
- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Podmiot inny niż uczelnia publiczna, instytut badawczy, instytut PAN, Centrum Łukasiewicz lub instytut Sieci Łukasiewicz może posiadać w spółce, o której mowa w ust. 1, której współnikiem lub akcjonariuszem jest uczelnia publiczna, akcje lub udziały stanowiące łącznie nie więcej niż 25% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego.”;
- 8) w art. 190 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora wyznacza się 3 recenzentów spośród osób niebędących pracownikami podmiotu doktoryzującego oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego, Centrum

Łukasiewicz albo instytutu Sieci Łukasiewicz, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora.”;

9) w art. 233 w ust. 2 uchyla się pkt 3;

10) w art. 251 w ust. 5 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–5.”;

11) w art. 272 w ust. 2 uchyla się pkt 5;

12) w art. 331 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) 1 przedstawiciel Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz wskazany przez Prezesa Centrum Łukasiewicz spośród kandydatów zgłoszonych przez dyrektorów instytutów Sieci Łukasiewicz;”;

13) w art. 332 w ust. 2:

a) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) dyrektor instytutu Sieci Łukasiewicz;”;

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) Prezes lub Wiceprezes Centrum Łukasiewicz;”;

14) w art. 343:

a) w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) Prezes Centrum Łukasiewicz i dyrektorzy instytutów Sieci Łukasiewicz – z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 1 pkt 9, 11–13, 16, 17, 19 i 20;”;

b) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rektorom, Prezesowi PAN, dyrektorom instytutów PAN, dyrektorom instytutów badawczych, dyrektorom instytutów międzynarodowych, Prezesowi Centrum Łukasiewicz, dyrektorom instytutów Sieci Łukasiewicz, rektorom uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa oraz osobom kierującym podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w zakresie danych dotyczących nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia lub działalność naukową, zatrudnionych w kierowanych przez nich podmiotach;”;

c) uchyla się ust. 11;

15) w art. 346:

- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, 5 i 13–17 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 353 w tym zakresie, wprowadzają do Systemu POL-on Prezes Centrum Łukasiewicz i dyrektorzy instytutów Sieci Łukasiewicz.”,
 - b) w ust. 7 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w zakresie danych dotyczących Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz;”;
- 16) w art. 350:
- a) w ust. 1:
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) roczne plany finansowe Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz;”,
 - dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) roczne sprawozdania finansowe Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz zbadane przez firmę audytorską, o ile z przepisów odrębnych wynika obowiązek ich badania.”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dane, o których mowa w ust. 1, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy, rektorzy uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów międzynarodowych, Prezes Centrum Łukasiewicz, dyrektorzy instytutów Sieci Łukasiewicz oraz osoby kierujące podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7 i 8, posiadającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, wprowadza się na formularzach w postaci elektronicznej udostępnionych w Systemie POL-on.”,
 - c) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w zakresie danych dotyczących Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz;”;
- 17) w art. 354 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Podmiot, o którym mowa w art. 343 ust. 2–4, art. 344 ust. 2, art. 345 ust. 2, art. 346 ust. 4–5, art. 347 ust. 3, art. 348 ust. 2 oraz art. 349 ust. 2, systematycznie aktualizuje dane w Systemie POL-on. Za prawidłowość i rzetelność danych oraz

terminowość ich wprowadzania do Systemu POL-on odpowiada osoba kierująca danym podmiotem.

3. W przypadku wprowadzenia do Systemu POL-on danych nieprawidłowych, nierzetelnych lub ich nieterminowego wprowadzenia, minister może wstrzymać przekazywanie środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a–d i pkt 2a, do czasu usunięcia tych nieprawidłowości.”;

18) w art. 355:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów międzynarodowych, Prezes Centrum Łukasiewicz i dyrektorzy instytutów Sieci Łukasiewicz realizują obowiązek, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 997, 1000, 1629 i 1669), za pośrednictwem Systemu POL-on.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W zakresie danych nieobjętych Systemem POL-on rektorzy, dyrektorzy instytutów PAN, dyrektorzy instytutów badawczych, dyrektorzy instytutów międzynarodowych, Prezes Centrum Łukasiewicz i dyrektorzy instytutów Sieci Łukasiewicz uzupełniają dane wymagane na potrzeby statystyki publicznej na formularzach w postaci elektronicznej udostępnionych w Systemie POL-on.”;

c) w ust. 6 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w zakresie danych dotyczących Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Łukasiewicz;”;

19) w art. 365:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) działalność bieżącą instytutów Sieci Łukasiewicz, w tym:

- a) rozwój kompetencji badawczych,
- b) zatrudnienie kadry i rozwój zawodowy pracowników pionu badawczego,
- c) utrzymanie infrastruktury badawczej i informatycznej,
- d) działania związane z komercjalizacją wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w ramach celu Sieci Badawczej Łukasiewicz, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz, lub *know-how* związanego z tymi wynikami;

- 2b) realizację projektów badawczych w ramach celu Sieci Badawczej Łukasiewicz, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz;”,
- b) w pkt 4:
- lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) obsługą realizacji zadań NAWA, NCN, NCBiR i Centrum Łukasiewicz;”,
 - dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) realizacją projektów badawczych w ramach celu Sieci Badawczej Łukasiewicz, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia o Sieci Badawczej Łukasiewicz;”,
- c) w pkt 13 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) Centrum Łukasiewicz;”;
- 20) w art. 366 w ust. 1:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) pkt 2 lit. a–f, pkt 3, pkt 4 lit. b, pkt 6, 7 i 9 – niepublicznej uczelni akademickiej;”,
- b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) pkt 2a – instytutowi Sieci Łukasiewicz;”;
- 21) po art. 368 dodaje się art. 368a w brzmieniu:
„Art. 368a. 1. Środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2a, są przyznawane na podstawie wniosku złożonego przez instytut Sieci Łukasiewicz i zaopiniowanego przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.
2. Przy przyznawaniu środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 2a, uwzględnia się w szczególności:
- 1) wielkość przychodów instytutu Sieci Łukasiewicz ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych;
 - 2) potencjał badawczy i wdrożeniowy instytutu Sieci Łukasiewicz;
 - 3) znaczenie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w instytucie Sieci Łukasiewicz dla rozwoju gospodarki i innowacyjności;
 - 4) wysokość kosztów utrzymania infrastruktury badawczej i informatycznej instytutu Sieci Łukasiewicz.

3. Niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2a, pozostają w instytucie Sieci Łukasiewicz na rok następny, z przeznaczeniem na cel, na jaki zostały przyznane.”;
- 22) w art. 370 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) Centrum Łukasiewicz – środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2b, pkt 4 lit. c i d oraz pkt 13 lit. d.”;
- 23) w art. 371:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„2. W formie subwencji przyznaje się środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 1–2a.”,
b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W formie dotacji celowej przyznaje się środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2b, 4 i 10–12.”;
- 24) w art. 373 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Do przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. a i b, nie stosuje się przepisów Kpa.”;
- 25) w art. 376:
a) w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) tryb przeprowadzania naboru do programu, w tym tryb odwoławczy;”,
b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Do przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 1 lit. d, pkt 2 lit. e i f, pkt 7 oraz art. 401 ust. 1, nie stosuje się przepisów Kpa.”;
- 26) w art. 380 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Podmiot, który otrzymał środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2a, 4, 5 i 7, przekazuje ministrowi raport z wykorzystania tych środków.”;
- 27) w art. 402 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 2a, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o ich przyznanie, oraz warunki i tryb rozliczania tych środków, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie z wykorzystania tych środków, mając na uwadze znaczenie przyznawanych dotacji dla prawidłowego wykonywania zadań przez instytuty Sieci Łukasiewicz i dla możliwości realizacji celów Sieci;”;
- 28) w art. 404:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister może zlecić uczelni, instytutowi PAN, instytutowi badawczemu, podmiotowi działającemu w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz lub instytutowi międzynarodowemu wykonanie określonego zadania w zakresie ich działalności statutowej, zapewniając odpowiednie środki na jego realizację.”,
 - b) w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) podmiotowi działającemu w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz – następuje za pośrednictwem Prezesa Centrum Łukasiewicz, który wskazuje Centrum Łukasiewicz albo instytut Sieci Łukasiewicz właściwe do wykonania tego zadania.”,
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister, w przypadku klęski żywiołowej lub w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych, może zlecić uczelni, instytutowi PAN, instytutowi badawczemu, Centrum Łukasiewicz lub instytutowi międzynarodowemu wykonanie także innych zadań, zapewniając środki na ich realizację.”;
- 29) w art. 417 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
- „1a) subwencji ze środków, o których mowa w art. 365 pkt 2a – subwencja może być przekazywana w transzach miesięcznych w wysokości 1/10 kwoty subwencji przekazanej w poprzednim roku budżetowym;”;
- 30) w art. 426:
- a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) NAWA, NCBiR, NCN, Centrum Łukasiewicz i instytutami Sieci Łukasiewicz, w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z budżetu państwa.”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister sprawuje nadzór również w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów nad PAN, instytutami PAN, instytutami badawczymi, instytutami Sieci Łukasiewicz, Centrum Łukasiewicz, instytutami międzynarodowymi, NAWA, NCBiR i NCN.”;
- 31) w art. 427 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Jeżeli uczelnia, założyciel, instytut PAN, instytut badawczy, Centrum Łukasiewicz, instytut Sieci Łukasiewicz lub instytut międzynarodowy nie zrealizowali wniosków lub zaleceń sporządzonych w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

32) w art. 431 w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister może nałożyć na instytut PAN, instytut badawczy, Centrum Łukasiewicz, instytut Sieci Łukasiewicz, lub instytut międzynarodowy administracyjną karę pieniężną w wysokości do 50 000 zł w przypadku.”;

33) w art. 432 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 6, uchwałę podejmuje się bezwzględną większością głosów.”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i dostosowujące oraz przepis końcowy

Art. 99. 1. Tworzy się Centrum Łukasiewicz.

2. Instytuty badawcze:

- 1) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro” w Łodzi,
- 2) COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie,
- 3) Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi,
- 4) Instytut Biotechnologii i Antybiotyków w Warszawie,
- 5) Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Warszawie,
- 6) Instytut Chemii Przemysłowej imienia Profesora Ignacego Mościckiego w Warszawie,
- 7) Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia” w Kędzierzynie-Koźlu,
- 8) Instytut Elektrotechniki w Warszawie,
- 9) Instytut Farmaceutyczny w Warszawie,
- 10) Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników w Toruniu,
- 11) Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu,
- 12) Instytut Lotnictwa w Warszawie,
- 13) Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie,
- 14) Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie,
- 15) Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach,
- 16) Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica w Gliwicach,
- 17) Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL w Katowicach,
- 18) Instytut Nowych Syntezy Chemicznych w Puławach,
- 19) Instytut Obróbki Plastycznej w Poznaniu,
- 20) Instytut Odlewnictwa w Krakowie,

- 21) Instytut Optyki Stosowanej imienia prof. Maksymiliana Pluty w Warszawie,
- 22) Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMASZ” w Warszawie,
- 23) Instytut Pojazdów Szynowych „TABOR” w Poznaniu,
- 24) Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie,
- 25) Instytut Przemysłu Skórzanego w Łodzi,
- 26) Instytut Spawalnictwa w Gliwicach,
- 27) Instytut Technik Innowacyjnych EMAG w Katowicach,
- 28) Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrze,
- 29) Instytut Technologii Drewna w Poznaniu,
- 30) Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu,
- 31) Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie,
- 32) Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie,
- 33) Instytut Tele- i Radiotechniczny w Warszawie,
- 34) Instytut Włókiennictwa w Łodzi,
- 35) Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie,
- 36) Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP w Warszawie,
- 37) Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu,
- 38) Przemysłowy Instytut Motoryzacji w Warszawie

– z dniem wejścia w życie ustawy stają się instytutami Sieci.

3. Spółka PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu z dniem wejścia w życie ustawy, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, staje się instytutem Sieci działającym pod nazwą Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii.

4. Przepis ust. 3 stosuje się, jeżeli w dniu 31 marca 2019 r. jedynym wspólnikiem spółki, o której mowa w ust. 3, będzie Skarb Państwa.

Art. 100. 1. Instytuty Sieci powstałe z przekształcenia:

- 1) instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2,
- 2) instytutów badawczych dokonanego zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 86, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 31 marca 2020 r.,
- 3) spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3

– działają na podstawie dotychczasowych wpisów do KRS nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r.

2. W okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 lipca 2020 r. dyrektorzy złożą wnioski o wpis do KRS instytutów Sieci powstałych z przekształcenia:

- 1) instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2;
- 2) instytutów badawczych dokonanego zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 85, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 31 marca 2020 r.;
- 3) spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3.

3. Niezwłocznie po dokonaniu wpisu instytutu Sieci do KRS sąd rejestrowy z urzędu wykreśli z KRS właściwy instytut badawczy albo spółkę, o której mowa w art. 99 ust. 3.

Art. 101. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dokona w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zmian związanych z przekształceniem instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, w instytuty Sieci;
- 2) dyrektor instytutu Sieci powstałego z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, wprowadzi dane dotyczące tego instytutu do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Art. 102. 1. Instytuty Sieci powstałe z przekształcenia instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, wstępują we wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem były te instytuty badawcze albo ta spółka.

2. Uprawnienia i obowiązki instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, wynikające z decyzji administracyjnych przechodzą z mocy prawa na instytuty Sieci powstałe z przekształcenia tych instytutów badawczych albo tej spółki.

Art. 103. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) mienie instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, albo spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, staje się mieniem instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych albo tej spółki;
- 2) wierzytelności i zobowiązania instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, albo spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, stają się wierzytelnościami i zobowiązaniami instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych albo tej spółki.

Art. 104. 1. Fundusze statutowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się funduszami statutowymi instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych.

2. Fundusze rezerwowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się funduszami rezerwowymi instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych.

3. Zakładowe fundusze świadczeń socjalnych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się zakładowymi funduszami świadczeń socjalnych instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych.

4. Fundusze wdrożeń instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się funduszami wdrożeń instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych.

5. Fundusze nagród instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się funduszami nagród instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych.

6. Środki funduszy badań własnych i funduszy stypendialnych zgromadzone na podstawie dotychczasowych przepisów przez instytuty badawcze, o których mowa w art. 99 ust. 2, stają się środkami funduszy rozwoju utworzonych przez instytuty Sieci powstałe z przekształcenia tych instytutów badawczych, na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, dostosuje strukturę funduszy spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, do struktury funduszy wymaganej dla instytutów Sieci zgodnie z art. 66 i 67, mając na uwadze pełne następstwo prawne oraz zapewnienie ciągłości oraz prawidłowości działalności instytutu Sieci powstałego z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3.

Art. 105. 1. Dyrektorzy i zastępcy dyrektorów instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, pełnią swoje funkcje do dnia powołania dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Rady naukowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, wykonują zadania rad instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych do dnia powołania tych rad na podstawie przepisów niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

3. Członkom rad naukowych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, za wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 2, nie przysługuje wynagrodzenie.

Art. 106. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki powołuje dyrektora instytutu Sieci powstałego z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, na okres 5 lat. Przed powołaniem dyrektora, o którym mowa w zdaniu pierwszym, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zawiera z nim umowę o zarządzanie instytutem Sieci. Przepisy art. 21 ust. 2, art. 22 ust. 2–4 oraz art. 23 ust. 1 i 3 stosuje się.

2. Rada nadzorcza spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, wykonuje zadania rady instytutu Sieci powstałego z przekształcenia tej spółki do dnia powołania tej rady na podstawie przepisów niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

3. Członkom rady nadzorczej spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, za wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 2, przysługuje wynagrodzenie na zasadach dotychczasowych.

4. Z dniem wejścia w życie ustawy mandaty członków zarządu spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, wygasają.

5. Z dniem wejścia w życie ustawy prokury udzielone przez spółkę, o której mowa w art. 99 ust. 3, nie wygasają. Prokury udzielone przez spółkę, o której mowa w art. 99 ust. 3, wygasają najpóźniej z dniem wykreślenia tej spółki z KRS.

Art. 107. 1. Pracownicy instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, stają się pracownikami instytutów Sieci powstałych z przekształcenia tych instytutów badawczych i tej spółki. Do pracowników tych stosuje się przepisy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. Urlopy wypoczynkowe, do których pracownicy instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, nabyli prawo przed dniem wejścia w życie ustawy, są wykorzystywane na zasadach i w wymiarze ustalonych na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. Zgody na wykonywanie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub na prowadzenie działalności gospodarczej udzielone pracownikom naukowym instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, na podstawie art. 47 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, zachowują ważność do dnia 30 września 2019 r., chyba że zostały udzielone na okres krótszy.

4. Zgody na wykonywanie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy w instytutach badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, udzielone:

- 1) nauczycielom akademickim,
- 2) pracownikom jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk

– zachowują ważność.

Art. 108. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy ulegają rozwiązaniu komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, powołane w instytutach badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2.

2. Postępowania dyscyplinarne w sprawach pracowników naukowych lub badawczo-technicznych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają z tym dniem umorzeniu.

Art. 109. Konkursy na pracowników naukowych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy ulegają zakończeniu z tym dniem.

Art. 110. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy instytuty badawcze, o których mowa w art. 99 ust. 2, tracą uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego.

2. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, wskaże inne podmioty uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora, w których będą kontynuowane postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy w instytutach badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2.

3. Postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy w instytutach badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, są kontynuowane przez powołane do ich przeprowadzenia komisje habilitacyjne. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów wskaże podmioty uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, które podejmą uchwały o nadaniu albo odmowie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, po przeprowadzeniu postępowań, o których mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 111. 1. Studiów doktoranckich prowadzonych w dniu wejścia w życie ustawy w Instytucie Elektrotechniki w Warszawie i w Instytucie Technologii Elektronowej w Warszawie po dniu wejścia w życie ustawy nie prowadzi się.

2. Do dnia 31 marca 2019 r. dyrektorzy instytutów badawczych, o których mowa w ust. 1, w porozumieniu z rektorami uczelni zapewnią doktorantom tych instytutów

możliwość i warunki kontynuowania studiów doktoranckich w zakresie dyscyplin naukowych, w których studia te były dotychczas prowadzone w instytutach.

3. Przeniesienie na studia doktoranckie prowadzone w uczelni odbywa się za zgodą doktorantów instytutów badawczych, o których mowa w ust. 1.

4. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają umowy zawarte przez instytuty badawcze, o których mowa w ust. 1, z doktorantami.

5. W przypadku przeniesienia na studia doktoranckie prowadzone w uczelni doktoranci instytutów badawczych, o których mowa w ust. 1, są zwolnieni z obowiązku:

- 1) uzupełniania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu za lata studiów doktoranckich, które zostały im zaliczone w instytucie badawczym;
- 2) odbycia praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu w roku akademickim 2018/2019.

Art. 112. Postępowania w sprawie przyznania kategorii naukowej instytutom badawczym, o których mowa w art. 99 ust. 2, niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy ostateczną decyzją administracyjną podlegają z tym dniem umorzeniu.

Art. 113. 1. W 2019 r. środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2 lit. a–d i g oraz art. 368 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:

- 1) instytuty badawcze, o których mowa w art. 99 ust. 2,
 - 2) instytuty Sieci powstałe z przekształcenia instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2,
 - 3) instytut Sieci powstały z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3
- otrzymują na zasadach dotychczasowych i wykorzystują na realizację zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2.

2. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy postępowania w sprawie przyznania instytutom badawczym, o których mowa w art. 99 ust. 2, środków finansowych:

- 1) na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju i ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki – toczą się na zasadach dotychczasowych;

- 2) o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. b, pkt 5, 7 i 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – podlegają z dniem wejścia w życie ustawy umorzeniu.

Art. 114. Kontrole instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy skierowaniem wystąpienia pokontrolnego ulegają zakończeniu z tym dniem.

Art. 115. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy postępowania w sprawach, o których mowa w art. 35a ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, dotyczące uchwał rad naukowych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, podlegają z tym dniem umorzeniu.

Art. 116. 1. Instytuty Sieci działają w 2019 r. na podstawie planów działalności i rocznych planów finansowych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, opracowanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

2. Instytut Sieci powstały z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, działa w 2019 r. na podstawie planu działalności i rocznego planu finansowego opracowanych przez tę spółkę.

Art. 117. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy rady instytutów Sieci, rady naukowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, działające na podstawie art. 103 ust. 2, lub rada nadzorcza spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, działająca na podstawie art. 106 ust. 2, uchwałą statuty instytutów Sieci.

Art. 118. 1. Dyrektorzy lub osoby pełniące te funkcje w instytutach Sieci na podstawie art. 104 ust. 1, w terminie:

- 1) 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy sporządzają, według stanu na dzień 31 marca 2019 r.:
 - a) sprawozdania finansowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 1–20, 23–26 i 28–38, i przekażą do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki,
 - b) sprawozdania finansowe instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 21 i 22, i przekażą do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw energii,
 - c) sprawozdanie finansowe instytutu badawczego, o którym mowa w art. 99 ust. 2 pkt 27, i przekażą do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji

- d) sprawozdanie finansowe spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, i przekażą do zatwierdzenia uprawnionemu do wykonywania praw z udziałów spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, należących do Skarbu Państwa w dniu 31 marca 2019 r.;
- 2) 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, ustalą regulaminy organizacyjne instytutów Sieci.

2. Dyrektor instytutu Sieci powstałego z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) sporządzi sprawozdanie finansowe spółki za rok obrotowy 2018 oraz sprawozdanie finansowe spółki za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 marca 2019 r. i przekaże je do zatwierdzenia uprawnionemu do wykonywania praw z udziałów spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, należących do Skarbu Państwa w dniu 31 marca 2019 r.;
- 2) sporządzi sprawozdanie z działalności spółki za rok obrotowy 2018 oraz sprawozdanie z działalności za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 marca 2019 r., i przekaże je do zatwierdzenia uprawnionemu do wykonywania praw z udziałów spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, należących do Skarbu Państwa w dniu 31 marca 2019 r.;
- 3) ustali regulamin organizacyjny instytutu Sieci powstałego z przekształcenia spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3.

3. Uprawniony do wykonywania praw z udziałów spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, należących do Skarbu Państwa w dniu 31 marca 2019 r., w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., rozpatrzy i podejmie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, za rok obrotowy 2018 oraz za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 marca 2019 r. oraz podejmie uchwały w sprawie udzielenia członkom organów spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, absolutorium z wykonania przez nich obowiązków za okres obejmujący rok obrotowy 2018 oraz okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 marca 2019 r.

4. Stany aktywów i pasywów na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych instytutów badawczych, o których mowa w art. 99 ust. 2, i spółki, o której mowa w art. 99 ust. 3, stają się stanami aktywów i pasywów na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych instytutów Sieci powstałych w wyniku przekształcenia tych instytutów badawczych albo tej spółki.

Art. 119. Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu pozbawia się z dniem wejścia w życie ustawy statusu państwowego instytutu badawczego.

Art. 120. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki powołuje Prezesa.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na wniosek Prezesa, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, powołuje Wiceprezesów.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, powołuje członków Kolegium Doradców.

4. Ministrowie, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, c i d, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy, wskazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki kandydatów na członków Rady.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie ustawy, powołuje Przewodniczącego i członków Rady.

Art. 121. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wyposaży Centrum Łukasiewicz w mienie obejmujące własność lub inne prawa majątkowe, niezbędne do prowadzenia działalności.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę wpisu do ksiąg wieczystych.

Art. 122. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki sporządza plan finansowy Centrum Łukasiewicz na 2019 r.

Art. 123. Prezes, w terminie:

- 1) miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, sporządzi projekt planu działalności Centrum Łukasiewicz na 2019 r.,
- 2) 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, sporządzi, w oparciu o plan działalności Centrum Łukasiewicz i plany działalności instytutów Sieci, o których mowa w art. 116, projekt planu działalności Sieci na 2019 r.

– i przedstawi do zatwierdzenia Radzie.

Art. 124. 1. W latach 2019 i 2020 minister właściwy do spraw budżetu, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, może przekazać Centrum Łukasiewicz skarbowe papiery wartościowe na zwiększenie funduszu statutowego.

2. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych przekazanych Centrum Łukasiewicz nie może przekroczyć kwoty 300 000 tys. zł.

3. Minister właściwy do spraw budżetu określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

4. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

5. Emisja skarbowych papierów wartościowych następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych.

6. Do emisji skarbowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów art. 97, art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

7. Skarbowe papiery wartościowe, o których mowa w ust. 1, Centrum Łukasiewicz może posiadać do terminu ich wykupu albo podejmować czynności w zakresie rozporządzania nimi za zgodą ministra właściwego do spraw budżetu.

8. Minister właściwy do spraw budżetu może udzielić zgody na rozporządzanie skarbowymi papierami wartościowymi, o których mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia stabilności finansów publicznych oraz poziom deficytu sektora finansów publicznych.

9. Środki uzyskane z tytułu skarbowych papierów wartościowych mogą być przeznaczone wyłącznie na finansowanie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub na spłatę kredytów lub pożyczek, zaciągniętych przez Centrum Łukasiewicz na finansowanie takich nakładów.

Art. 125. 1. Do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 4a ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego,
 - 2) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Przemysłu Organicznego,
 - 3) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechaniki Precyzyjnej
- prowadzą w oparciu o dotychczasowe upoważnienia dla Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, Instytutu Przemysłu Organicznego w Warszawie i Instytutu Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie, wydane na podstawie art. 4a ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 76, postępowania w sprawie uznania nabytych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych.

2. W przypadku niew wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 4a ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie, o którym mowa w ust. 1, wszczęte i niezakończone postępowania, o których mowa w ust. 1, od dnia następującego po upływie tego terminu toczą się przed ministrem właściwym do spraw gospodarki.

3. Czynności dokonane w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, przez:

- 1) Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie i Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Przemysłu Organicznego i Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechaniki Precyzyjnej – przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1

– pozostają w mocy.

Art. 126. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wskaże swojego przedstawiciela do rad naukowych instytutów badawczych.

Art. 127. Rada Główna Instytutów Badawczych staje się z dniem wejścia w życie ustawy Radą Główną Instytutów Badawczych, o której mowa w art. 33 ustawy, o której mowa w art. 86, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i działa w dotychczasowym składzie do końca kadencji rozpoczętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 128. 1. Do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 91, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) Sieć Badawcza Łukasiewicz – COBRO – Instytut Badawczy Opakowań,
 - 2) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych,
 - 3) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechaniki Precyzyjnej,
 - 4) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Przemysłu Organicznego
- wykonują w oparciu o dotychczasowe upoważnienia dla COBRO – Instytutu Badawczego Opakowań w Warszawie, Instytutu Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, Instytutu Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie i Instytutu Przemysłu Organicznego w Warszawie, wydane na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 91, czynności administracyjne w sprawach warunków technicznych i badań opakowań towarów niebezpiecznych, badań, klasyfikacji oraz warunków dopuszczania do przewozu towarów niebezpiecznych.

2. W przypadku niew wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 91, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie, o którym mowa w ust. 1, rozpoczęte i niezakończone czynności, o których mowa w ust. 1, od dnia następującego po upływie tego terminu wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonane przez:

- 1) COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie, Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie i Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) Sieć Badawcza Łukasiewicz – COBRO – Instytut Badawczy Opakowań, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Mechaniki Precyzyjnej i Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Przemysłu Organicznego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1

– pozostają w mocy.

Art. 129. Wypłata wynagrodzeń dostosowanych w zakresie minimalnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego określonego w art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 tej ustawy, zgodnie z art. 248 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 97 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest dokonywana z wyrównaniem od dnia 1 stycznia 2019 r.

Art. 130. W terminie do dnia 1 lipca 2019 r. Prezes Centrum Łukasiewicz wskaże przedstawiciela Sieci Badawczej Łukasiewicz do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz przekaze jej przewodniczącemu informację w tej sprawie.

Art. 131. Osoby, o których mowa w art. 343 ust. 11 ustawy zmienianej w art. 98, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie złożyły oświadczenia zgodnie z tym przepisem albo zgodnie z art. 219 ust. 12 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, nie składają tego oświadczenia.

Art. 132. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 97, art. 98 pkt 3, 5, 9–11, pkt 14 lit. c, pkt 20 lit. a, pkt 24, 25 i 33, art. 111 ust. 2, art. 129 i art. 131, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 40, art. 42 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1, art. 75 i art. 86 pkt 1 lit. c tiret drugie, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r.

UZASADNIENIE

1. Uzasadnienie potrzeby i celu wydania aktu

Ustawa przewiduje utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz (dalej jako „Sieć”) w odpowiedzi na wyzwania, przed którymi stoją polska nauka i gospodarka w procesie realizacji nowego modelu rozwojowego przedstawionego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (dalej jako „SOR”).

Po raz ostatni instytuty badawcze zostały poddane kompleksowej reformie w 2010 r. Reforma ta miała wprowadzić nową jakość, przyczynić się do wzrostu poziomu prowadzonych badań, ułatwić współpracę nauki z przemysłem, jak również stworzyć zaplecze instytucjonalne umożliwiające efektywną absorpcję znacząco zwiększonego strumienia finansowania nauki. W ramach tej reformy w zasadzie nie podjęto jednak refleksji nad wypracowaniem modelu funkcjonowania instytutów badawczych i ich relacji do państwa (rządu prowadzącego politykę gospodarczą) oraz gospodarki, kontynuując postrzeganie tych podmiotów jako elementu systemu nauki, obok uczelni i jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk.

Dotychczasowy nadzór ministrów nad instytutami badawczymi sprowadzał się zwykle do kontroli formalnej poprawności wydatkowania środków publicznych. Często jedynym kryterium oceny instytutów badawczych przez ministra nadzorującego był wynik finansowy. Instytutom pozostawiono swobodę w doborze tematyki realizowanych projektów. W efekcie instytuty badawcze oddolnie określały dla siebie wyzwania, problemy do rozwiązania i kierunki rozwoju, dlatego celem ich działania stała się maksymalizacja przychodów własnych, a nie wkład w rozwój polskiej gospodarki. Poza nielicznymi przykładami oznaczało to dryf rozwojowy determinowany potrzebą przetrwania i adaptowania się do otaczającej rzeczywistości, a w skali całego systemu – nieefektywność wykorzystania zasobów materialnych i ludzkich czy też powielanie inwestycji i obszarów działalności.

Pomimo sukcesów odnoszonych zarówno przez pojedyncze instytuty badawcze, jak i projekty naukowe, które niejednokrotnie były realizowane na europejskim poziomie, po ponad 6 latach funkcjonowania instytutów badawczych w nowym otoczeniu prawnym, instytucjonalnym i finansowym można stwierdzić, że reforma nie przyniosła zakładanych rezultatów. Jednym z efektów reformy, sprzecznym z jej założeniami, było istotne pogłębienie rozproszenia działalności naukowej instytutów badawczych oraz związanej z nią obsługi procesów (zakupy, usługi, transfer technologii itd.).

Nowa polityka gospodarcza Rządu RP zarysowana w SOR wskazuje znacznie precyzyjniej niż dotychczas strategiczne sektory i branże wraz z proponowanymi projektami flagowymi, wokół których ma nastąpić koncentracja interwencji publicznej. Tym samym tworzy zupełnie nowe uwarunkowania zewnętrzne dla działalności instytutów badawczych. SOR wskazuje także konieczne zmiany ram organizacyjno-prawnych systemu innowacji, wśród których jedną z istotniejszych jest „poprawa mechanizmów transferu wiedzy do sektora przedsiębiorstw” i utworzenie „matrycowo zorganizowanej sieci ośrodków badawczych” na bazie obecnie działających instytutów badawczych. Realizując zadanie wynikające z SOR, projekt ustawy przewiduje utworzenie Sieci.

2. Obecny stan systemu instytutów badawczych

Aktualnie funkcjonuje 111 instytutów badawczych, które prowadzą badania w niemal wszystkich obszarach nauki, począwszy od nauk technicznych i ścisłych, przez przyrodnicze, rolnicze i medyczne, aż po nauki społeczne. Różnorodny jest również charakter działalności instytutów. Nierzadko są to podmioty nienastawione na transfer technologii, prowadzące przede wszystkim działalność o charakterze eksperckim na potrzeby administracji publicznej. Szczególnie dotyczy to instytutów prowadzących badania w obszarze nauk społecznych. Odrębną grupę stanowią instytuty medyczne, dla których głównym przedmiotem działalności jest świadczenie usług medycznych.

Niemniej należy podkreślić, że wszystkie instytuty badawcze działają na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736, z późn. zm.), która stanowi, że instytuty „prowadzą badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce” i przede wszystkim z tej działalności instytuty badawcze powinny być rozliczane.

Funkcjonowanie 111 odrębnych instytutów badawczych, nadzorowanych przez 16 ministrów, prowadzi do rozpraszania zasobów. Instytuty badawcze nie są w stanie osiągnąć „efektu skali”, co skutkuje niewielką liczbą dużych i wartościowych projektów (szczególnie z komponentem międzynarodowym), nieefektywną polityką zakupową, ułomną obsługą procesów komunikacji z rynkiem, zarządzania własnością intelektualną, a wreszcie komercjalizacji i transferu wiedzy do gospodarki. Odrębne organizacje nie uczą się od siebie, a brak koordynacji zakupów powoduje nieefektywność, m. in. w zakresie wykorzystania aparatury naukowo-badawczej.

Wspomniane wyżej rozdzielenie nadzoru merytorycznego nad instytutami badawczymi między 16 ministrów negatywnie wpływa na możliwość prowadzenia jednolitej polityki rządowej w obszarze innowacyjności. W efekcie instytuty badawcze realizują własne agendy badawcze, nierzadko będące efektem indywidualnych zainteresowań pracowników zarabiających na sobie i instytut pozyskiwaniem grantów, a nie wynikiem polityki naukowo-badawczej prowadzonej przez państwo.

Jako niezadowalające należy uznać przychody instytutów badawczych z realizacji usług badawczo-rozwojowych (dalej jako „B+R”), które stanowią kluczowy aspekt ich działalności z punktu widzenia celu ustawowego. W latach 2013-2015 udział przychodów ze sprzedaży usług B+R w przychodach instytutów badawczych wyniósł ogółem 7,3% (12,5% przy wyłączeniu medycznych instytutów badawczych). Jest on porównywalny z udziałem dotacji na działalność statutową przyznawanej im dotychczas przez ministra właściwego do spraw nauki. Alarmujące jest to, że 37 instytutów badawczych, czyli niemal co trzeci, ma wyższe przychody z wynajmu nieruchomości niż ze sprzedaży usług B+R. Wspomniane dane znajdują potwierdzenie w statystykach dotyczących patentów. Aż 32 instytuty (28,1% ogółu) w latach 2009-2015 nie uzyskały ani jednego patentu. W 2015 r. wynik lepszy od całego sektora instytutów badawczych (367) uzyskały zaledwie 4 uczelnie techniczne o największej liczbie uzyskanych patentów (429).

Instytuty badawcze w przeważającej części nie są wystarczająco konkurencyjne na poziomie międzynarodowym. W 2015 r. 35 z nich nie uzyskało żadnych środków z grantów międzynarodowych, a 9 uzyskało jedynie niewielkie środki z tego źródła, rzędu kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. W Horyzoncie 2020, który jest najważniejszym programem grantowym w Unii Europejskiej (ze środkami finansowymi w wysokości 80 mld euro w latach 2014-2020), finansowanie zdobyło tylko 36 instytutów badawczych, przy czym większość z nich uczestniczyła w zaledwie jednym projekcie. Jednocześnie należy podkreślić, że są instytuty badawcze, które uzyskały dofinansowanie w kilku, a nawet kilkunastu projektach, co jest wynikiem znaczącym w skali wszystkich jednostek naukowych w kraju. Niemniej w kontekście aktywności międzynarodowej są to pojedyncze „wyspy doskonałości”, co potwierdzają także statystyki dotyczące naukowców z zagranicy pracujących w instytutach badawczych. Łącznie w grupie pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżynierjno-technicznych jest ich zaledwie 55, czyli mniej niż 0,5% ogółu pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach.

3. Rozwiązania proponowane w projekcie ustawy

Mając na uwadze powyższe, rekomenduje się utworzenie Sieci będącej organizacją o charakterze macierzowym, zintegrowaną i zorientowaną na realizację wskazanych przez Rząd RP celów, powstałą w wyniku włączenia do niej części obecnie funkcjonujących instytutów badawczych, dysponujących odpowiednim potencjałem do realizacji celu działalności Sieci. Będzie to struktura dysponująca znaczną autonomią w zakresie realizacji wskazanych w ustawie zadań. Sieć zapewni bardziej efektywną współpracę instytutów badawczych, które wejdą w jej skład, m. in. dzięki ujednoliceniu mechanizmów zarządzania finansami, zasobami ludzkimi, nieruchomościami oraz prawami własności intelektualnej, a także umożliwi efektywny nadzór nad działalnością zintegrowanych w niej instytutów.

Sieć będzie stanowić efektywne zaplecze technologiczne i intelektualne administracji publicznej, rodzaj „pomostu” między nauką a gospodarką. Utworzenie Sieci zapewni efekty synergii płynące z koordynacji tematów badawczych oraz skupienia wiedzy i zasobów w ramach poszczególnych obszarów tematycznych wynikających z obszarów strategicznych SOR, innych strategii rozwoju lub polityki naukowej państwa, nie zaś określonych resortowo. Pozwoli także uniknąć powielania tematów badawczych realizowanych obecnie przez poszczególne instytuty badawcze. Dzięki współpracy z uczelniami Sieć będzie miała także możliwość oddziaływania na realizację procesu kształcenia kadr dla gospodarki.

4. Przepisy ogólne

Projekt ustawy stanowi, że Sieć utworzą Centrum Łukasiewicz oraz instytuty działające w ramach Sieci (art. 1 ust. 1). Głównym celem działalności Sieci będzie prowadzenie prac badawczych kluczowych z punktu widzenia polityki kraju i komercjalizacja ich wyników (art. 1 ust. 2). Dodatkowo Sieć będzie wspierać politykę gospodarczą państwa, w szczególności przez dokonywanie prognoz trendów i skutków zmian technologicznych, które mogą mieć silny wpływ na społeczeństwo i jego rozwój, oraz analiz aktualnego stanu techniki na potrzeby polityk publicznych. Powstanie Sieci stanowi zatem odpowiedź na potrzebę wsparcia administracji publicznej wysoko specjalistyczną wiedzą ekspercką, szczególnie w obszarach związanych z nowoczesnymi technologiami.

Za planowanie i koordynację prac badawczych prowadzonych w instytutach będzie odpowiadać Centrum Łukasiewicz (art. 2 ust. 1). Jednocześnie Centrum Łukasiewicz będzie również, tak samo jak instytuty, realizować projekty badawcze i komercjalizować ich wyniki.

Zakres prowadzonych przez nie badań będzie dotyczyć przede wszystkim obszarów właściwych ze względu na rolę Centrum, tj. własności intelektualnej, zarządzania projektami B+R itp.

Proponuje się, aby siedzibą Centrum Łukasiewicz było miasto stołeczne Warszawa (art. 2 ust. 3). Za taką lokalizacją przemawia przede wszystkim fakt, że zdecydowana większość instytutów, które będą działać w Sieci, ma swoje siedziby właśnie w tym mieście, co ułatwi realizację zadań związanych z koordynacją prac badawczych prowadzonych w instytutach. W Warszawie mieszczą się także siedziby zarówno polskich, jak i zagranicznych firm, które będą kluczowymi partnerami Sieci.

Głównymi zadaniami instytutów działających w ramach Sieci, stosownie do art. 3 ust. 2, będzie realizacja projektów badawczych, w tym międzynarodowych, a także komercjalizacja wyników prac B+R. Poza podstawową działalnością instytuty będą mogły również produkować unikatową aparaturę badawczą i unikatowe materiały, prowadzić działalność metrologiczną, normalizacyjną i certyfikacyjną, opracowywać prototypy nowych rozwiązań technologicznych, prowadzić kursy i szkolenia dla kadr dla gospodarki, a w razie potrzeby także inną działalność związaną z ich charakterem (art. 4). Ważnym aspektem funkcjonowania instytutów będzie ich działalność na rzecz społeczeństwa, dlatego wśród zadań instytutów znalazła się również popularyzacja nauki i wiedzy o nowych technologiach.

Istotnym zadaniem instytutów i Centrum Łukasiewicz będzie także wspieranie procesów standaryzacyjnych, które są kluczowe dla skalowania rozwiązań innowacyjnych, w technologiach rozwijających się w tempie szybszym niż tempo procedowania w klasycznym systemie normalizacji. Procesy standaryzacyjne są również bardzo ważne dla ochrony rynku krajowego przed importem tanich rozwiązań niskiej jakości. W związku z niskim poziomem kooperacji polskich firm proces ten wymaga często swoistego promotora i koordynatora. Standardy odgrywają ogromną rolę w rozwoju i dyfuzji innowacyjnych produktów, a także mogą przyczyniać się do budowy społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Jednocześnie wspólne standardy pozwalają na zwiększenie konkurencji, umożliwiając porównywanie jakości i cech poszczególnych produktów i stanowiąc w tym kontekście narzędzie ochrony konsumentów.

Instytuty, które będą działać w ramach Sieci, zachowają odrębną osobowość prawną. Oznacza to, że będą działać we własnym imieniu i na własny rachunek (art. 3 ust. 6). Z punktu widzenia zewnętrznych partnerów główną zmianą będzie uzupełnienie nazwy

instytutu o określenie „Sieć Badawcza: Łukasiewicz” (art. 3 ust. 4). Jest to rozwiązanie służące budowaniu wspólnej „marki”, rozpoznawalnej zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej.

Na wzór przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669) do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1249, z późn. zm.) i ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2018 r. poz. 947, z późn. zm.) proponuje się objęcie działalności Centrum Łukasiewicz audytem zewnętrznym, przeprowadzanym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Zakres audytu będzie dotyczył prawidłowości realizacji zadań, rocznego planu finansowego, sprawozdawczości i funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz obejmie okres jednego roku działalności Centrum Łukasiewicz. Za zlecenie przeprowadzenia audytu zewnętrznego będzie odpowiedzialny Prezes Centrum Łukasiewicz (art. 14 ust. 2 pkt 6), który będzie mógł zostać odwołany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w przypadku niedopełnienia tego obowiązku (art. 15 ust. 1 pkt 6).

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą działały na podstawie statutów i regulaminów organizacyjnych (art. 7 i 8). Statut Centrum Łukasiewicz zostanie nadany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, natomiast statuty instytutów będą uchwalały rady instytutów. Regulamin organizacyjny Centrum Łukasiewicz ustali jego Prezes (art. 14 ust. 2 pkt 5), zaś regulaminy organizacyjne instytutów – dyrektorzy, po zasięgnięciu opinii rad instytutów (art. 24 ust. 2 pkt 3). Zarówno statuty, jak i regulaminy organizacyjne instytutów będzie zatwierdzał Prezes Centrum Łukasiewicz (art. 37 ust. 2 pkt 1).

Poza rocznymi planami działalności Centrum Łukasiewicz i instytutów (art. 9 ust. 1 i 2) będzie również opracowywany wspólny plan działalności dla całej Sieci, a także strategie na okres 4 i 10 lat (art. 9 ust. 3). Strategie będzie przygotowywać Prezes Centrum Łukasiewicz, korzystając ze wsparcia Kolegium Doradców, a zatwierdzać – Rada Centrum Łukasiewicz.

5. Organy Centrum Łukasiewicz

Organami Centrum Łukasiewicz będą Prezes i Rada Centrum Łukasiewicz (art. 10). Zgodnie z projektowanym art. 11 ust. 1 Prezesa Centrum Łukasiewicz będzie powoływał, na okres 5 lat, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Prezes Centrum

Łukasiewicz będzie działał przy wsparciu Wiceprezesów (maksymalnie 4), których, na jego wniosek, będzie powoływał, na okres 5 lat, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Konieczność delegowania na Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz znacznej liczby zadań wynika z szerokiego zakresu obowiązków Prezesa, a także ze skali działalności Sieci. W samym Centrum Łukasiewicz zatrudnionych będzie ok. 100 osób, a w całej Sieci – ok. 8 tys. Dokładną liczbę Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz i zakres ich obowiązków będzie określał regulamin organizacyjny Centrum Łukasiewicz. Obecnie trudno je określić, gdyż będzie to zależało od decyzji Prezesa Centrum Łukasiewicz, ale poszczególni Wiceprezesi będą prawdopodobnie odpowiedzialni za takie obszary jak komercjalizacja i współpraca z przedsiębiorcami, finanse i kontroling, zasoby ludzkie i aspekty prawne. Jeden z Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz będzie również właściwy w zakresie prac badawczych prowadzonych w Sieci. W niektórych okresach działalności Sieci (przede wszystkim w pierwszych latach, ale nie można wykluczyć tego w przyszłości), konieczne może okazać się powołanie większej liczby Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz w ramach ustawowego limitu. Z czasem koordynacja powierzonych im obszarów działalności Sieci może zostać do tego stopnia usprawniona, że będzie mogła zostać przejęta przez mniejszą liczbę Wiceprezesów.

Projekt przewiduje, że z Prezesem i Wiceprezesami Centrum Łukasiewicz będą zawierane umowy o zarządzenie siecią (art. 12). Będą one określać m. in. kryteria oceny ich pracy i warunki wynagradzania w oparciu o przepisy znowelizowanej w tym celu ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1252). Podobne rozwiązanie (umowa o zarządzanie instytucją kultury) pojawia się w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983). W przypadku Sieci wykorzystanie umów menedżerskich jest jednym z przejawów rynkowego charakteru jej działalności. Należy też podkreślić, że Sieć będzie skupiała kilkadziesiąt podmiotów o łącznych przychodach przekraczających miliard złotych, zatrudniających kilka tysięcy pracowników. Kadra zarządzająca Siecią będzie musiała dysponować kompetencjami menedżerskimi do zarządzania tak rozbudowaną strukturą organizacyjną, jak również posiadać wysokie kwalifikacje z zakresu komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

W art. 13 określono wymagania dla kandydatów na Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz. Poza wymaganiami, które zazwyczaj pojawiają się w przypadku kandydatów na

stanowiska kierownicze (korzystanie z pełni praw publicznych czy niekaralność), Prezes i Wiceprezesi Centrum Łukasiewicz będą musieli wykazać się znajomością języka angielskiego, również specjalistycznego w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, oraz doświadczeniem w sektorze publicznym, gospodarczym lub finansowym. Sieć powinna móc rekrutować na kluczowe stanowiska osoby spoza środowiska Sieci – menedżerów, ludzi ze zróżnicowanym doświadczeniem zawodowym. Prezesem powinien być ktoś, kto ma doświadczenie w działaniu na linii współpracy środowiska gospodarczego, środowiska naukowego, administracji publicznej i kontaktów międzynarodowych. Dodatkowo Prezes i Wiceprezes do spraw badawczych będą musieli posiadać co najmniej stopień naukowy doktora. Wymagania dla kandydatów na Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz oraz członków Kolegium Doradców nie obejmują wymogu posiadania obywatelstwa polskiego. Wprowadzenie takiego wymogu w świetle prawa europejskiego mogłoby zostać uznane za naruszenie zasady swobodnego przepływu osób. Trybunał Sprawiedliwości UE wielokrotnie wskazywał, że z zakresu swobodnego przepływu osób wyłączone są tylko te stanowiska, które wiążą się bezpośrednim lub pośrednim udziałem w sprawowaniu władzy, opartym na prawie publicznym i obowiązkach, których celem jest ochrona interesów państwa (obronność, sądownictwo etc.). Możliwość zatrudniania cudzoziemców wpisuje się również w światowe trendy w zakresie umiędzynarodawiania prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych.

Główne zadania Prezesa Centrum Łukasiewicz, które zostały określone w art. 14, będą dotyczyły z jednej strony koordynacji działań całej Sieci, a z drugiej bieżącego zarządzania Centrum. W zakresie koordynacji kluczowymi zadaniami będą przygotowywanie strategii i planów działalności Sieci oraz podział środków z dotacji celowych (art. 69). Prezes Centrum Łukasiewicz będzie również odpowiedzialny za przygotowanie i przedkładanie Radzie Centrum i ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki pozostałych kluczowych dokumentów (plan finansowy, sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności Sieci i Centrum). Niezatwierdzenie przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki rocznego sprawozdania finansowego albo jego nieprzedłożenie do zatwierdzenia będzie skutkowało odwołaniem Prezesa Centrum Łukasiewicz. Do zadań Prezesa będzie także należało wyrażanie zgody na tworzenie przez instytuty spółek, jak również obejmowanie w nich akcji i udziałów. O ile wartość dokonywanej czynności prawnej przekroczy kwotę 5 000 000 zł będzie to wstępna zgoda poprzedzająca zgodę Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrażanie w tym zakresie zgody przez Prezesa, a nie Radę Centrum Łukasiewicz, która jako organ kolegialny może nie zbierać się

w celu odbycia posiedzenia wystarczająco często, usprawni proces powoływania i podejmowania współpracy ze start-upami.

W art. 15 wskazano również pozostałe przesłanki odwołania Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz. Co istotne, z dniem ich odwołania wygasają z mocy prawa zawarte z nimi umowy o zarządzanie Siecią. W przypadku odwołania albo śmierci Prezesa albo Wiceprezesa Centrum Łukasiewicz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyznacza osobę do pełnienia jego obowiązków na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Z osobą wyznaczoną do pełnienia obowiązków Prezesa albo Wiceprezesa Centrum Łukasiewicz nie zawiera się umowy o zarządzanie Siecią.

Przy Prezesie Centrum Łukasiewicz zostanie powołane Kolegium Doradców, będące gremium o charakterze opiniotwórczo-doradczym (art. 16). Będzie ono złożone z 3 grup członków, łącznie 20 osób. Pierwszą grupę będą stanowili aktywni zawodowo przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego (10), drugą – przedstawiciele środowiska naukowego (5), a trzecią – dyrektorzy instytutów (5). Zgodnie z art. 17 do zadań Kolegium Doradców będzie należało proponowanie obszarów priorytetowych działalności Sieci na dany rok i wyrażanie opinii we wszystkich sprawach istotnych dla funkcjonowania Sieci, w tym dotyczących współpracy z jej głównymi partnerami, tj. przedsiębiorcami i uczelniami. Kolegium Doradców będzie również pełnić istotną rolę w zakresie realizacji celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, tj. wspierania polityki gospodarczej państwa przez dokonywanie analiz prognoz trendów i skutków zmian technologicznych, a także aktualnego stanu techniki. Członkom Kolegium Doradców, z wyłączeniem dyrektorów instytutów, będzie przysługiwać wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Kolegium w wysokości nieprzekraczającej 50% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora w uczelni publicznej.

W skład drugiego z organów Centrum Łukasiewicz, Rady, zgodnie z art. 18, wejdą Przewodniczący oraz 5 członków, w randze sekretarza lub podsekretarza stanu, wskazanych przez ministrów właściwych do spraw energii (1 członek), gospodarki (2 członków), informatyzacji (1 członek) oraz szkolnictwa wyższego i nauki (1 członek). Przewodniczącego Rady Centrum Łukasiewicz i jej członków powoła minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek właściwych ministrów. Skład Rady wynika z założenia dotyczącego podziału kompetencji między poszczególnych ministrów, zgodnie z którym minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, jako organ finansujący działalność Sieci, nadzoruje Centrum

Łukasiewicz, natomiast minister właściwy do spraw gospodarki, przez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady, odgrywa kluczową rolę w określeniu agendy badawczej Sieci, odpowiadającej potrzebom polskiej gospodarki.

Do najważniejszych zadań Rady Centrum Łukasiewicz będzie należało programowanie prac Sieci (zatwierdzanie strategii działalności Sieci i wyznaczanie jej kierunków), a także wyrażanie zgody na tworzenie przez Centrum Łukasiewicz spółek kapitałowych. Poza tym Rada Centrum Łukasiewicz będzie posiadać szereg kompetencji związanych z zatwierdzaniem i opiniowaniem dokumentów przygotowanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

6. Organy instytutu

Art. 20 projektu stanowi, że organami instytutu będą dyrektor i rada instytutu. Dyrektora będzie powoływać Prezes Centrum Łukasiewicz na okres 5 lat. Z dyrektorem oraz zastępcami dyrektora będą zawierane, analogicznie jak w przypadku Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, umowy o zarządzanie instytutem. Należy podkreślić, że kontrakty menedżerskie są rozwiązaniem proefektywnościowym. Uzależnienie wysokości wynagrodzenia kadry zarządzającej od realizacji określonych celów będzie sprzyjać osiągnięciu celów, jakie przyświecają reformie instytutów badawczych. Odmowa zawarcia umowy o zarządzanie instytutem przez kandydata na dyrektora lub zastępcę dyrektora będzie skutkowała odmową jego powołania przez Prezesa Centrum Łukasiewicz, a z dniem rozwiązania umowy o zarządzanie instytutem Prezes Centrum Łukasiewicz odwoła dyrektora lub zastępcę dyrektora.

Przepis art. 23 wskazuje wymagania dotyczące kandydatów na dyrektora instytutu i jego zastępców, wśród których pojawia się m. in. korzystanie z pełni praw publicznych oraz niekaralność za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Dodatkowo dyrektorem nie będzie mogła zostać osoba ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.), a także osoba, która pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, pełniła w nich służbę lub z nimi współpracowała. Wymagania merytoryczne w stosunku do dyrektora instytutu i jego zastępców obejmują co najmniej 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu zespołami pracowniczymi. Dyrektor instytutu

i zastępca dyrektora do spraw badawczych dodatkowo będą musieli posiadać co najmniej stopień naukowy doktora.

Dyrektor instytutu będzie przede wszystkim kierował działalnością instytutu i reprezentował go na zewnątrz (art. 24). Dyrektor będzie przygotowywał plany finansowe i plany działalności instytutu (uwzględniając podział dotacji z budżetu państwa, którego dokonają minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Prezes Centrum Łukasiewicz), realizował politykę kadrową, czy zarządzał mieniem instytutu. Dodatkowo będzie odpowiadał za prawidłowe funkcjonowanie instytutu w ramach Sieci, w tym za zapewnienie przestrzegania wspólnych dla Centrum Łukasiewicz i wszystkich instytutów regulaminów przygotowanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz. Dyrektor instytutu będzie się zajmował bieżącym zarządzaniem instytutem i odpowiadał za jego wyniki.

Przepis art. 25 projektu określa przesłanki odwołania dyrektora i zastępcy dyrektora instytutu. Z dniem ich odwołania wygasną z mocy prawa zawarte z nimi umowy o zarządzanie instytutem.

Drugim organem instytutu będzie rada. Rada będzie uchwalać statut instytutu, określać perspektywiczne kierunki rozwoju instytutu, a także wyrażać opinie na temat najważniejszych dokumentów, na podstawie których będzie działał instytut (art. 26).

W myśl art. 27 w skład rady instytutu będzie wchodzić nie mniej niż 9 i nie więcej niż 15 osób (docelową liczbę określi statut instytutu), przy czym nie więcej niż 40% jej składu będą stanowili pracownicy instytutu. Należy równocześnie zauważyć, że liczba członków rady instytutu Sieci jest znacznie mniejsza od liczby członków rady naukowej instytutu badawczego (nie mniej niż 12 i nie więcej niż 40 osób). Jednocześnie, w celu większego zaangażowania w prace rady partnerów z zewnątrz, członkom rady instytutu, z wyłączeniem pracowników instytutu, będzie przysługiwać wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniach w wysokości nieprzekraczającej 10% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego (art. 27 ust. 7). Poza członkami rady instytutu w jej posiedzeniach będą mogli brać udział: dyrektor instytutu, przedstawiciel zakładowych organizacji związkowych, przedstawiciel Prezesa Centrum Łukasiewicz, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki oraz inne zaproszone osoby.

7. Działalność Centrum Łukasiewicz i instytutów

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą mogły prowadzić, obok działalności niegospodarczej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, także działalność gospodarczą (art. 28 ust. 1) pod warunkiem, że działalność ta będzie wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności o charakterze niegospodarczym i nie będzie w żadnej formie finansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa. Dochód osiągany z jej prowadzenia powinien być przeznaczany wyłącznie na działalność podstawową Centrum Łukasiewicz albo instytutu. Działalność ta będzie obejmowała m. in. komercjalizację wyników badań naukowych i prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 4 oraz art. 3 ust. 2 pkt 2, rozumianą jako komercjalizację bezpośrednią i pośrednią. Przez komercjalizację bezpośrednią rozumie się sprzedaż wyników badań naukowych, prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami albo oddawanie do używania tych wyników lub *know-how*, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy. Natomiast przez komercjalizację pośrednią należy rozumieć obejmowanie lub nabywanie udziałów lub akcji w spółkach w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników badań naukowych, prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami.

Realizując cele Sieci określone w art. 1 ust. 2, Centrum Łukasiewicz i instytuty będą mogły tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje lub udziały w takich spółkach (art. 30). Przepis ten ma na celu przede wszystkim umożliwienie Centrum Łukasiewicz i instytutom tworzenia spółek typu *spin-off*, bazujących na innowacyjnych technologiach. Założenie odrębnej spółki do komercjalizacji wyników prac B+R może być uzasadnione w sytuacji, w której opracowana technologia posiada duży potencjał komercyjny i stwarza perspektywę zysków wyższych niż np. w przypadku udzielania licencji przedsiębiorcom. Co więcej, realizacja procesu komercjalizacji wyników prac B+R w odrębnej spółce pozwala ograniczyć ryzyko gospodarcze przedsięwzięcia dla organizacji macierzystej, które zawsze występuje w przypadku zaawansowanych projektów technologicznych.

Projekt przewiduje następujące obostrzenia związane z udziałem Centrum Łukasiewicz i instytutów w spółkach, ograniczające ryzyko niegospodarności lub konfliktu interesów:

- 1) zakaz obejmowania i nabywania akcji lub udziałów w spółkach, w których Centrum Łukasiewicz lub instytut mają akcje lub udziały, a także pozostawania w stosunku pracy oraz świadczenia na innej podstawie usług lub pracy na rzecz tych spółek

- (z wyłączeniem zasiadania w radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych) przez Prezesa, Wiceprezesów i głównego księgowego Centrum Łukasiewicz, a także dyrektora, zastępców dyrektora i głównego księgowego instytutu;
- 2) konieczność uzyskania zgody Rady Centrum Łukasiewicz na tworzenie przez Centrum Łukasiewicz spółek kapitałowych, a także na obejmowanie lub nabywanie akcji lub udziałów w takich spółkach;
 - 3) konieczność uzyskania zgody Prezesa Centrum Łukasiewicz na tworzenie przez instytuty działające w Sieci spółek kapitałowych, a także na obejmowanie lub nabywanie akcji lub udziałów w takich spółkach;
 - 4) konieczność uzyskania zgody Prezesa Centrum Łukasiewicz (przez instytuty) albo Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (przez Centrum Łukasiewicz i instytuty) w przypadku wniesienia do spółki składników majątku o wartościach wskazanych w art. 33.

Przepis art. 31 wskazuje uprawnienia Prezesa Centrum Łukasiewicz w zakresie koordynacji działań Sieci. Proponuje się, aby określał on regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji, a także regulamin korzystania z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów. Standaryzacja tych obszarów pozwoli wypracować ujednoliconą, przejrzystą ofertę dla przedsiębiorców. Pozwoli również osiągnąć oszczędności, zwłaszcza w obszarze kosztów zarządzania prawami własności intelektualnej. Poza tym Prezes Centrum Łukasiewicz będzie miał również uprawnienie do wskazywania instytutów do współpracy przy realizacji projektów badawczych i innych zadań, a także do realizowania takich projektów i innych zadań wspólnie z Centrum Łukasiewicz (art. 31 ust. 2).

Drugim kluczowym partnerem Sieci, obok przedsiębiorców, będą uczelnie. Proponuje się, aby współpraca Centrum Łukasiewicz i instytutów z uczelniami była oparta na umowach dotyczących przede wszystkim wspólnej realizacji projektów badawczych i komercjalizacji oraz kwestii kształcenia kadr (art. 32). W myśl projektu działalność Sieci powinna być skoncentrowana na ważnych z punktu widzenia polityki państwa badaniach naukowych i pracach rozwojowych oraz komercjalizacji ich wyników, z wyłączeniem możliwości prowadzenia działalności o charakterze dydaktycznym (kształcenia doktorantów i prowadzenia studiów podyplomowych) oraz nadawania stopni naukowych. Współpraca z uczelniami w zakresie kształcenia kadr będzie mogła dotyczyć zarówno realizacji

w uczelniach ścieżki naukowej pracowników Centrum Łukasiewicz i instytutów, jak i prowadzenia przez nich zajęć dydaktycznych ze studentami w ramach dodatkowego zatrudnienia.

W art. 33 zostały określone zasady zarządzania majątkiem podmiotów wchodzących w skład Sieci. Prezes Centrum Łukasiewicz i dyrektorzy instytutów będą musieli uzyskać zgodę Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na dokonywanie czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych w rozumieniu przepisów o rachunkowości w przypadku, gdy wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekroczy kwotę 5 000 000 zł. Do wniosku o wyrażenie zgody będzie dołączana opinia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Określenie tej kwoty na stosunkowo wysokim poziomie przyczyni się z jednej strony do sprawności i elastyczności działań w procesie zarządzania majątkiem, a z drugiej będzie nadal gwarantowało skuteczny nadzór nad najważniejszymi czynnościami prawnymi. Jeżeli wartość rynkowa przedmiotu rozporządzenia nie przekroczy kwoty 5 000 000 zł, ale będzie wyższa niż 250 000 zł, dyrektorzy instytutów będą musieli uzyskać zgodę Prezesa Centrum Łukasiewicz na jej dokonanie. Czynność prawna dokonana w celu obejścia albo z naruszeniem powyższych obowiązków będzie nieważna. W zakresie określenia wartości rynkowej składników aktywów trwałych oddanych do korzystania innym podmiotom na podstawie umów będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 35 do zamówień, których przedmiotem i istotą jest świadczenie przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci usług i prac badawczo-rozwojowych o charakterze komercyjnym, pod warunkiem jednoznacznego księgowego wyodrębnienia tej działalności, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986). Zaproponowana regulacja umożliwi podmiotom działającym w ramach Sieci realne konkurowanie w postępowaniach o udzielenie zamówienia i konkursach ofert, których przedmiotem są prace badawczo-rozwojowe, ogłaszanych przez podmioty komercyjne, na równi z podmiotami, które nie są zobowiązane do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych. Obecnie, gdy duży zleceniodawca ogłasza postępowanie na skomplikowany przedmiot zamówienia, wymagający zaangażowania podwykonawców na określone części zlecenia, nie istnieje realna możliwość złożenia oferty przed podmioty stosujące ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Wynika to z faktu, iż czas na złożenie ofert wynosi maksymalnie ok. 4 tygodni, a minimalny realny czas na wyłonienie podwykonawcy zgodnie z ww. ustawą wynosi co najmniej 8 tygodni. Wprowadzenie proponowanego przepisu spowoduje powstanie konkurencji w zakresie zamówień komercyjnych przez dopuszczenie na równych warunkach rynkowych do konkurowania m. in. w przetargach:

- 1) firm komercyjnych niepodlegających przepisom o zamówieniach publicznych;
- 2) instytutów działających w ramach Sieci, które posiadają status zamawiającego zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, i obecnie mają zdecydowanie gorsze warunki działalności rynkowej niż ww. firmy komercyjne.

8. Nadzór nad działalnością Centrum Łukasiewicz i instytutów

W myśl art. 36 nadzór na działalnością Centrum Łukasiewicz będzie sprawował minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Uprawnienia nadzorcze ministra obejmą m. in. zatwierdzanie rocznego planu finansowego i rocznego sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz oraz sprawowanie nad nim kontroli w zakresie legalności, rzetelności, gospodarności i celowości wydatkowania środków publicznych.

Działalność instytutów będzie natomiast nadzorowana przez Prezesa Centrum Łukasiewicz (art. 37) m. in. w zakresie zgodności z przepisami prawa i statutami, prawidłowości realizacji podstawowych zadań, czy prawidłowości wydatkowania środków finansowych z przyznanych im dotacji. Prezes Centrum Łukasiewicz będzie również zatwierdzał statuty i regulaminy organizacyjne instytutów. Dodatkowo, nie rzadziej niż raz na 3 lata, będzie przeprowadzał kontrolę instytutów, a na podstawie jej wyników będzie mógł zlecić dyrektorowi instytutu podjęcie czynności naprawczych lub usprawniających działalność instytutu.

9. Ewaluacja działalności Sieci i instytutów

Ani Centrum Łukasiewicz ani instytuty nie będą podlegały ewaluacji jakości działalności naukowej, o której mowa w art. 265–270 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.). Proponuje się więc, zgodnie z art. 38, aby w zamian za to działalność Sieci podlegała dokonywanej przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ewaluacji, która pozwoli ocenić wpływ działalności Sieci na rozwój nauki, innowacyjności i gospodarki. Aby zapewnić właściwy poziom oceny, do

przeprowadzenia ewaluacji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie powoływał ekspertów spośród przedstawicieli środowisk naukowych i gospodarczych, w tym ekspertów zagranicznych. Udział ekspertów zagranicznych w ewaluacji jest wskazany ze względu na konieczność uwzględnienia w niej międzynarodowych punktów odniesienia. Realia społeczno-gospodarcze, w których funkcjonują polskie instytuty, są bowiem uniwersalne w skali międzynarodowej.

Poza ewaluacją działalności Sieci przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki także Prezes Centrum Łukasiewicz będzie mógł przeprowadzić ewaluację działalności poszczególnych instytutów w celu określenia wpływu ich działalności na realizację planu działalności Sieci (art. 39).

10. Łączenie, podział, likwidacja i upadłość instytutów

Rozdział 7 (art. 40–47) zawiera przepisy dotyczące reorganizacji Sieci, w tym tworzenia, łączenia, podziału i likwidacji instytutów.

Nowy instytut Sieci będzie mógł zostać utworzony, podobnie jak nowy instytut badawczy, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Jego utworzenie będzie stanowiło odpowiedź na potrzebę prowadzenia w danym obszarze działalności, o której mowa w art. 3 ust. 2, i będzie uwarunkowane zapewnieniem tworzonemu podmiotowi odpowiedniej infrastruktury i wykwalifikowanych zasobów ludzkich.

Przepisy art. 42–44 określają zasady postępowania z mieniem, należnościami i zobowiązaniami, a także pracownikami instytutu podlegającego przekształceniu (połączeniu, podziałowi lub likwidacji). W przypadku pracowników zastosowanie znajdują przepisy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.). Projekt określa również organy właściwe do dokonania zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „KRS”.

Podstawą do wprowadzania ww. zmian organizacyjnych będzie każdorazowo pogłębiona analiza dotychczasowej działalności instytutu, która wykaże, że zmiany są uzasadnione merytorycznie, organizacyjnie lub finansowo, w szczególności osiągnięciem przez instytut ujemnych wyników finansowych lub brakiem realizacji celów określonych w rocznych planach działalności (art. 41 ust. 1). Przekształceń będzie dokonywać Rada Centrum Łukasiewicz, w drodze uchwały, na wniosek Prezesa Centrum Łukasiewicz

(art. 45). Rozwiązanie to z jednej strony gwarantuje większą elastyczność niż dokonywanie przekształceń w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, jak ma to miejsce w przypadku instytutów badawczych, a z drugiej zapewnia kontrolę nad procesami przekształceń ze strony przedstawicieli administracji rządowej zasiadających w Radzie Centrum Łukasiewicz.

Tryb łączenia, podziału i likwidacji instytutów określi, zgodnie z art. 46, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Przepisy art. 47 dotyczą kwestii upadłości instytutu. Zgodnie z art. 48 w postępowaniu likwidacyjnym i upadłościowym szczególną ochroną będą objęte aparatura naukowo-badawcza i księgozbiory oraz prawa do patentów na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe, prawa z rejestracji wzorów przemysłowych i topografii układów scalonych oraz dodatkowe prawa ochronne na produkty lecznicze i środki ochrony roślin, których właścicielem jest instytut podlegający likwidacji albo instytut, w stosunku do którego jest ogłaszana upadłość. Zostaną one przekazane innemu instytutowi wskazanemu przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

11. Pracownicy Centrum Łukasiewicz i instytutów

W rozdziale 8 projektu zostały zawarte przepisy regulujące zatrudnienie pracowników w Centrum Łukasiewicz i w instytutach. W projekcie zrezygnowano z określenia sztywnego katalogu stanowisk na poziomie ustawy. Niemniej przepisy regulujące tę kwestię zostaną określone, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (art. 49 ust. 2). Ustawa przesądza natomiast istnienie 2 pionów, w ramach których będą zatrudniani pracownicy Centrum Łukasiewicz i instytutów – pionu badawczego i pionu wsparcia (art. 49 ust. 1). Pracownikom pionu badawczego będzie przysługiwał urlop wypoczynkowy w wymiarze 36 dni w roku, tak jak pracownikom naukowym i badawczo-technicznym w instytutach badawczych.

Zatrudnienie na wolne stanowiska pracy w Centrum Łukasiewicz i w instytutach będzie odbywało się w sposób otwarty i konkurencyjny (art. 51), a zamieszczanie informacji na temat wolnych stanowisk pracy na stronach internetowych Centrum Łukasiewicz i instytutów oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także w europejskim portalu dla mobilnych naukowców będzie sprzyjać pozyskiwaniu najlepszych kandydatów do pracy. Z przeprowadzonego naboru na wolne stanowiska pracy będą sporządzane protokoły (art. 52), a informacje o wynikach naborów, stosownie do art. 53, będą udostępniane

w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej odpowiednio Centrum Łukasiewicz albo instytutów.

Warunki wynagradzania pracowników Centrum Łukasiewicz i instytutów zostaną określone w zakładowym regulaminie wynagradzania albo w zakładowym układzie zbiorowym pracy (art. 57).

Ostatnią grupą przepisów z zakresu spraw pracowniczych są regulacje mające na celu ograniczenie możliwości wystąpienia konfliktu interesów w Centrum Łukasiewicz i w instytutach. Dotyczą one zakazu:

- 1) pozostawania w bezpośredniej podległości służbowej przez małżonków oraz osoby spokrewnione lub spowinowaczone – art. 55;
- 2) podejmowania dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej przez pracowników pionu badawczego bez uzyskania zgody przełożonych – art. 56.

W tym ostatnim przypadku nieuzyskanie zgody będzie stanowiło podstawę do rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

12. Gospodarka finansowa Sieci

Przepis art. 58 określa zasady gospodarki finansowej Centrum Łukasiewicz, które będzie jednostką sektora finansów publicznych. Centrum będzie prowadzić samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, którego składowe zostały określone w ust. 2. Prezes Centrum Łukasiewicz będzie przekazywał projekt rocznego planu finansowego do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Centrum Łukasiewicz, w trybie i w terminach określonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W art. 59 określono katalog przychodów Centrum Łukasiewicz. Poza przychodami pochodzącymi z działalności komercyjnej będzie ono również otrzymywać dotacje z budżetu państwa: podmiotową na dofinansowanie działalności bieżącej, a także celowe na finansowanie realizacji projektów badawczych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji inwestycji związanych z tymi projektami badawczymi i inwestycji związanych z obsługą zadań Centrum.

W Centrum Łukasiewicz zostanie utworzony fundusz statutowy odzwierciedlający wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów, stanowiących wyposażenie Centrum na dzień rozpoczęcia przez nie działalności, a

także fundusz rezerwowy. Fundusz rezerwowy będzie przeznaczony na pokrywanie strat Centrum Łukasiewicz. Dodatkowo w Centrum Łukasiewicz będą mogły zostać utworzone następujące fundusze:

- 1) rozwoju – służący rozwojowi jednostki, przede wszystkim prowadzeniu badań o charakterze wyprzedzającym, a także wspieraniu kompetencji kadry, przeznaczany w szczególności na zakup środków trwałych i materiałów związanych z realizacją projektów badawczych;
- 2) wdrożeń – tworzony ze środków przekazanych Centrum Łukasiewicz na podstawie umów z przedsiębiorcami, z którego będą wypłacane nagrody dla pracowników Centrum Łukasiewicz za osiągnięcie wymiernych efektów wdrożenia;
- 3) nagród – z którego będą wypłacane nagrody dla pracowników Centrum Łukasiewicz na warunkach określonych w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania ustalonym przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

Przepis art. 62 określa sposób postępowania z zyskiem wypracowanym przez Centrum Łukasiewicz za poprzedni rok obrotowy. Zysk ten w pierwszej kolejności będzie pokrywał stratę netto Centrum Łukasiewicz z lat ubiegłych, a po dokonaniu tej czynności pozostała jego część (albo całość, jeżeli nie będzie potrzeby pokrywania straty z lat ubiegłych) będzie przeznaczana na działalność podstawową Centrum, w taki sposób, że:

- 1) co najmniej 8% będzie przeznaczane na fundusz rezerwowy;
- 2) nie więcej niż 92% będzie przeznaczane na fundusz rozwoju, fundusz nagród i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Środki przeznaczone na fundusz rezerwowy mają na celu zapewnienie długofalowej stabilności finansowej Centrum Łukasiewicz. Jednocześnie, aby nie ograniczać działalności o charakterze rozwojowym, w ust. 2 określono, że w przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie 20% funduszu statutowego, Centrum Łukasiewicz może nie dokonywać odpisu z zysku na fundusz rezerwowy. Podziału zysku będzie dokonywał Prezes Centrum Łukasiewicz, a zatwierdzenia dokonanego podziału – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Może on dokonać innego podziału niż proponowany przez Prezesa Centrum Łukasiewicz. Pomocna w tym zakresie może być m. in. opinia Rady Centrum Łukasiewicz, która będzie załączana do wniosku o zatwierdzenie podziału zysku.

Analogiczne rozwiązania w zakresie tworzenia funduszy własnych zostały przewidziane dla instytutów (art. 66–68), z tym że projekt podziału zysku dyrektor instytutu, po uzyskaniu

opinii rady instytutu, będzie przedstawiał Prezesowi Centrum Łukasiewicz, który będzie mógł dokonać innego podziału niż proponowany przez dyrektora (art. 68 ust. 3).

Instytuty będą prowadziły samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalanego na okres roku obrotowego (art. 64). Instytuty będą otrzymywać subwencję przeznaczoną na dofinansowanie działalności bieżącej, przyznawaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (co zostało uregulowane w przepisach zmieniających ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) oraz dotacje celowe przyznawane przez Prezesa Centrum Łukasiewicz.

Dokonywanie przez Prezesa Centrum Łukasiewicz podziału dotacji celowych na realizację projektów badawczych oraz na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji związanych z tymi projektami badawczymi stanowi jego kluczową kompetencję w obszarze koordynacji działalności instytutów (art. 69). Dzieląc te dotacje, Prezes Centrum Łukasiewicz będzie opierał się przede wszystkim na przyjętych przez Radę Centrum Łukasiewicz kierunkach działalności Sieci oraz przekazanych przez dyrektorów instytutów wnioskach zawierających wskazanie projektów proponowanych do realizacji przez instytuty w kolejnym roku. Zgodnie z art. 69 ust. 2 Prezes Centrum Łukasiewicz, dokonując podziału dotacji, będzie brał pod uwagę znaczenie zadań realizowanych przez instytut z punktu widzenia długofalowych strategii, potencjał badawczy instytutu (osobowy, infrastrukturalny), a w przypadku dotacji na inwestycje – jej znaczenie dla osiągnięcia celów polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa i realizacji polityki naukowej państwa. Przekazanie środków będzie się odbywać na podstawie umów (ust. 3), zaś rozliczanie – na podstawie raportów rocznych i raportów końcowych z wykorzystania dotacji (ust. 4). Prezes Centrum Łukasiewicz będzie wydawał decyzje w sprawach zwrotu do budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Odwołania od decyzji w tych sprawach, wydanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz będzie natomiast rozpatrywał minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Tryb przyznawania, sposób ustalania wysokości dotacji oraz warunki i tryb rozliczania dotacji zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. W art. 70 zostały określone przesłanki i tryb umarzania przez Prezesa Centrum Łukasiewicz należności finansowych wynikających z rozliczenia przyznanych dotacji. Przy czym, podobnie jak zostało to uregulowane w przypadku umarzania należności przez dyrektorów Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki, umorzenie takich należności przez Prezesa

Centrum Łukasiewicz w niektórych przypadkach będzie wymagało zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Będzie to uzależnione przede wszystkim od wartości umarzanej należności (obejmie należności o wartości przekraczającej 150 000 zł) i przesłanek dokonania umorzenia (przesłanki o charakterze bardziej ocennym). W celu zachowania przejrzystości tego procesu informacje o dokonanych umorzeniach Prezes Centrum Łukasiewicz będzie corocznie zamieszczał w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centrum Łukasiewicz.

13. Zmiany w przepisach obowiązujących

Część zmian w przepisach obowiązujących ma na celu przyznanie Centrum Łukasiewicz i instytutom analogicznych uprawnień, jakie przysługują obecnie instytutom badawczym. Jest to związane z kontynuacją ich dotychczasowej działalności, jednakże w zmienionej formie prawnej. Przede wszystkim należy wspomnieć o zwolnieniach podatkowych, których przyznanie wynika z roli Sieci w realizowaniu polityki innowacyjnej i gospodarczej państwa i jest spójne z systemem ulg, które zostały przyznane innym podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zwolnienia obejmą m. in. następujące podatki:

- 1) podatek rolny (art. 71);
- 2) podatek od nieruchomości (art. 72);
- 3) podatek leśny (art. 79).

Należy równocześnie podkreślić, że wprowadzane zwolnienie dotyczy jedynie przedmiotów opodatkowania zajętych na prowadzenie działalności o charakterze niegospodarczym.

Centrum Łukasiewicz i instytuty będą także zwolnione, na mocy art. 34, z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy, z wyjątkiem części tych gruntów wykorzystywanej wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku użytkowania wieczystego gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa będą natomiast ponosiły, podobnie jak obecnie ma to miejsce w przypadku instytutów badawczych i Polskiej Akademii Nauk, niższe od innych podmiotów, nieobjętych ulgą, opłaty roczne równe cenie 20 kg żyta z hektara przeliczeniowego (art. 73).

Kolejna grupa zmian wiąże się z profilem działalności i zadaniami Centrum Łukasiewicz oraz instytutów i dotyczy nowelizacji:

- 1) ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.) – art. 74;
- 2) ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110, z późn. zm.) – art. 78;
- 3) ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570, z późn. zm.) – art. 80;
- 4) ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 397, z późn. zm.) – art. 82;
- 5) ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141, z późn. zm.) – art. 83;
- 6) ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1114, z późn. zm.) – art. 84;
- 7) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2018 r. poz. 1475, z późn. zm.) – art. 89;
- 8) ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211, z późn. zm.) – art. 90;
- 9) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566, z późn. zm.) – art. 96.

W zakresie ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych proponuje się zmianę polegającą na rozszerzeniu definicji „podmiotu komercjalizującego” o Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci oraz tworzone przez nie spółki kapitałowe.

W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości proponuje się rozszerzenie jednego z zadań tej agencji, polegającego na wspieraniu działalności instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki, o wskazanie, iż instytucjami takimi mogą być Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci.

W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne proponuje się 2 zmiany dotyczące zakresu podmiotowego ustawy. Pierwsza ze zmian dotyczy katalogu podmiotów, do których stosuje się przepisy ww. ustawy. Proponuje się rozszerzenie zakresu podmiotowego ustawy o instytuty działające w ramach Sieci. Należy przy tym zauważyć, że ustawa będzie miała zastosowanie również do Centrum Łukasiewicz, ale nie wymaga to zmian w jej przepisach, gdyż Centrum będzie się

mieściło w katalogu podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 7 (jako państwowa osoba prawna utworzona na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań publicznych). Przy okazji proponuje się zmianę służącą usunięciu wątpliwości interpretacyjnych w odniesieniu do instytutów badawczych i jednostek organizacyjnych tworzonych przez Polską Akademię Nauk. Dotychczasowe brzmienie art. 2 ust. 1 ww. ustawy mogło nasuwać wątpliwości co do objęcia zakresem jej stosowania tych dwóch rodzajów podmiotów, które są co prawda państwowymi osobami prawnymi (z tym jednak zastrzeżeniem, że w przypadku jednostek tworzonych przez Polską Akademię Nauk status taki posiadają wyłącznie jej instytuty naukowe) realizującymi zadania publiczne, ale nie są ani też nie były tworzone na podstawie odrębnych ustaw. Instytuty badawcze (działające przed 2010 r. jako jednostki badawczo-rozwojowe i instytuty naukowo-badawcze) były bowiem tworzone w drodze zarządzenia, a od 2010 r. mogą być tworzone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, natomiast instytuty naukowe i pomocnicze jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk – w drodze uchwały Prezydium Akademii (pozostałe jednostki może tworzyć Prezes Akademii). Biorąc pod uwagę, że art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne wyłącza w odniesieniu do tych podmiotów stosowanie jedynie rozdziału 4 ustawy, należy w sposób niebudzący wątpliwości wskazać na obowiązek stosowania przez te podmioty ustawy w pozostałej części. Druga ze zmian zaproponowanych do ww. ustawy dotyczy wyłączenia stosowania przepisów rozdziału 4 dotyczącego badania osiągnięcia interoperacyjności oraz kontroli stosowania przepisów ustawy w stosunku do Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w ramach Sieci.

Zmiana wprowadzana w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej dotyczy wyłączenia spod przepisów tej ustawy specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w Centrum Łukasiewicz i instytutach działających w ramach Sieci. Obecnie wyłączenie w tym zakresie dotyczy tylko aparatury wykorzystywanej w instytutach badawczych. Ze względu na podobieństwo badań, które będą prowadzone w Centrum Łukasiewicz i instytutach działających w ramach Sieci, do badań prowadzonych w instytutach badawczych istnieje *ratio legis* przemawiające za rozszerzeniem wyłączenia spod przepisów ww. ustawy.

Przepis zmieniany w ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej wyłącza możliwość uzyskania przez Centrum Łukasiewicz

i instytuty działające w Sieci statusu centrum badawczo-rozwojowego, podobnie jak ma to miejsce w przypadku instytutów badawczych.

W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym proponuje się, aby badania lub analizy wyrobów akcyzowych albo samochodów osobowych mogły być wykonywane również przez Centrum Łukasiewicz lub instytuty działające w ramach Sieci. Zmiana ta jest w pełni zasadna, gdyż podmioty te będą dysponowały niezbędnym wyposażeniem do prowadzenia tego rodzaju badań lub analiz, podobnie jak obecnie działające instytuty badawcze.

W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk proponuje się 2 zmiany. Pierwsza polega na dopisaniu do katalogu zadań Akademii współpracy z Centrum Łukasiewicz i instytutami działającymi w ramach Sieci w zakresie prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych. W aktualnym stanie prawnym nowelizowany przepis dotyczy uczelni, instytutów badawczych i towarzystw naukowych. Druga zmiana dotyczy art. 59 ust. 1 ww. ustawy, który mówi o tworzeniu przez Polską Akademię Nauk wspólnego instytutu z podmiotami systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Proponuję się wyłączyć tę możliwość w stosunku do Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w ramach Sieci. Celem utworzenia Sieci jest skoncentrowanie całego potencjału tworzących ją podmiotów w ramach Sieci, z wyłączeniem możliwości uczestniczenia w innego rodzaju zgrupowaniach podmiotów.

Zmiana w ustawie z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych dotyczy dopuszczenia możliwości zlecenia Centrum Łukasiewicz i instytutom działającym w ramach Sieci badań lub weryfikacji próbek wyrobów medycznych oraz badań, analiz i weryfikacji wyrobów medycznych.

W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo wodne proponuje się zmiany mające na celu umożliwienie Centrum Łukasiewicz i instytutom działającym w ramach Sieci otrzymywania od:

- 1) Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego nieodpłatnych informacji o stanie atmosfery i hydrosfery,
- 2) Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego nieodpłatnych informacji o stanie zasobów wód podziemnych

– w celu ich wykorzystywania na potrzeby badań naukowych.

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 3 ust. 3 projektu instytut nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do KRS, a instytuty działające w ramach Sieci nie będą instytutami

badawczymi w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, niezbędna jest również zmiana ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 986, z późn. zm.), którą przewiduje art. 75. Pozwoli ona na dokonywanie w KRS wpisów nowego rodzaju jednostek, jakimi będą instytuty działające w ramach Sieci.

Zmiany wprowadzane w art. 81 do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn. zm.) dotyczą objęcia przepisami tej ustawy Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, a także dyrektorów instytutów i ich zastępców, jako osób pełniących funkcje publiczne.

Jak zostało wspomniane przy omawianiu kwestii zatrudniania Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz oraz dyrektorów instytutów i ich zastępców na podstawie kontraktów menedżerskich, umowy te będą regulowały m. in. kwestie wynagrodzenia tych osób w oparciu o znowelizowane w tym celu przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. W tym celu zarówno Centrum, jak i instytuty zostaną dołączone do określonego w art. 1 katalogu podmiotów objętych przepisami ustawy, natomiast dzięki zmianom w art. 2 przepisy ustawy znajdą zastosowanie do kształtowania wynagrodzeń Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, dyrektorów instytutów i ich zastępców oraz głównych księgowych Centrum Łukasiewicz i instytutów.

Proponuje się, aby wynagrodzenie osobom tym ustalał organ nadzorujący, a zatem minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (w przypadku Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz) oraz Prezes Centrum Łukasiewicz (w przypadku dyrektorów instytutów i ich zastępców). Jedynie w przypadku głównych księgowych wynagrodzenie będzie ustalać osoba właściwa w sprawach czynności z zakresu prawa pracy (czyli Prezes Centrum Łukasiewicz albo dyrektor instytutu).

Zmiany wprowadzane w art. 8 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi określają wysokość maksymalnego wynagrodzenia dla ww. osób. W przypadku Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz oraz dyrektorów instytutów i ich zastępców maksymalna wysokość wynagrodzenia nie będzie mogła przekroczyć dziesięciokrotności, a w przypadku głównych księgowych – sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku

w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (4,5 tys. zł w czwartym kwartale 2017 r.).

Obok wynagrodzenia zasadniczego kadrze zarządzającej przysługiwać będzie nagroda roczna. Proponuje się, aby jej wysokość dla Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz była uzależniona od następujących kryteriów:

- 1) wzrostu wartości przychodów w ramach Sieci, w tym ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych i z komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami;
- 2) realizacji inwestycji w ramach Sieci, z uwzględnieniem ich wielkości, stopnia złożoności i terminowości realizacji;
- 3) skuteczności realizacji planów działalności Centrum Łukasiewicz oraz planów i strategii działalności Sieci.

Kwestie te są kluczowe z punktu widzenia funkcjonowania całej Sieci i odzwierciedlają zakres obowiązków Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz.

W przypadku dyrektorów instytutów i ich zastępców przy przyznawaniu nagrody rocznej będą uwzględniane:

- 1) wzrost wartości przychodów instytutu Sieci, w tym ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych;
- 2) skuteczność realizacji planu działalności lub planu restrukturyzacji instytutu Sieci.

Proponuje się także częściowo złagodzić w stosunku do uprawnionych zatrudnionych w podmiotach należących do Sieci jeden z wymogów dotyczących przyznania nagrody rocznej i umożliwić jej przyznanie już po przepracowaniu na danym stanowisku co najmniej połowy roku obrotowego. Z tym że w takim przypadku jej wysokość byłaby proporcjonalnie zmniejszona.

Wysokość przyznanej nagrody rocznej w przypadku Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz oraz dyrektorów instytutów i ich zastępców nie może przekroczyć dwunastokrotności ich przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym przyznanie nagrody. Dla głównych księgowych maksymalna wysokość nagrody rocznej będzie natomiast wynosić trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

Stosownie do projektowanego art. 10 ust. 7b tryb przyznawania nagrody rocznej osobom zatrudnionym w Centrum Łukasiewicz i w instytutach Sieci określi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Proponowana maksymalna wysokość wynagrodzeń kadry zarządzającej ma na celu przyciągnięcie do pracy w podmiotach skupionych w Sieci najwyższej klasy menedżerów, w tym przede wszystkim specjalistów od zarządzania procesem prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji ich wyników. Właściwym punktem odniesienia są w tym przypadku zarobki oferowane przez sektor prywatny, w szczególności działy badawczo-rozwojowe firm technologicznych, biotechnologicznych, IT itp. Możliwość zaoferowania kandydatom wynagrodzeń na odpowiednim poziomie jest kluczowa dla realizacji celu Sieci, jakim jest komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych w najważniejszych obszarach dla polityki rządu.

Projekt przewiduje również zmiany będące pochodną tego, że minister właściwy do spraw gospodarki przestanie być organem nadzorującym dla instytutów badawczych, które wejdą do Sieci. Zmiany te obejmują:

- 1) ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 986, z późn. zm.), a w jej konsekwencji także ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65, z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 169, z późn. zm.).

Obecne brzmienie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej wykluczyłoby możliwość upoważnienia instytutów Sieci do uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych należących do działu administracji rządowej gospodarka, gdyż przepis ten ogranicza możliwość udzielenia przez ministra upoważnienia w tym zakresie do jednostek nadzorowanych i podległych, organów samorządu zawodowego, organizacji gospodarczych lub organów rejestrowych. W związku z tym konieczne jest dodanie przepisu, który wprost umożliwi ministrowi właściwemu do spraw gospodarki upoważnienie instytutów działających w Sieci do uznawania kwalifikacji w zawodach należących do działu administracji rządowej gospodarka. W połączeniu z przepisem przejściowym zawartym w art. 125 pozwoli to na zachowanie ciągłości dotychczasowych upoważnień udzielonych Instytutowi Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, Instytutowi

Przemysłu Organicznego w Warszawie i Instytutowi Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie oraz postępowań prowadzonych na podstawie tych upoważnień. W konsekwencji proponowanej zmiany konieczne będzie również wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, która, definiując organ właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych, odsyła do odpowiednich przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.

Podobne regulacje zostały zawarte w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, w którym określono, że właściwi ministrowie mogą upoważnić, w drodze zarządzenia, podległe lub nadzorowane jednostki do wykonywania określonych czynności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych. Minister właściwy do spraw gospodarki na podstawie tego przepisu upoważnił 4 instytuty badawcze, które wejdą w skład Sieci (COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie, Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie i Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie) do wykonywania czynności administracyjnych w zakresie warunków technicznych i badań opakowań towarów niebezpiecznych lub badań, klasyfikacji oraz warunków dopuszczania do przewozu towarów niebezpiecznych. Upoważnienia te wygasną wraz z utratą przez instytuty statusu jednostek nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W celu zachowania ciągłości dotychczasowych upoważnień i postępowań prowadzonych na ich podstawie proponuje się analogiczne rozwiązanie jak omówione powyżej, dotyczące postępowań w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych.

Na podstawie przepisów przejściowych (art. 125 i 128) dotychczasowe upoważnienia dla instytutów badawczych, wydane w formie rozporządzeń i zarządzeń przez ministra właściwego do spraw gospodarki, zostaną utrzymane do czasu wydania nowych aktów prawnych, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku bezskutecznego upływu tego okresu postępowania będą kontynuowane przed ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) instytuty badawcze znajdują się poza sektorem finansów publicznych. Wynika to z charakteru ich działalności prowadzonej na styku działalności naukowej i gospodarczej. Instytuty działające w Sieci będą prowadziły analogiczną działalność jak instytuty badawcze, zatem tak samo jak one powinny pozostać poza sektorem finansów

publicznych. Biorąc pod uwagę powyższe, w art. 85 przewiduje się wprowadzenie stosownego wyłączenia w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Centrum Łukasiewicz będzie natomiast jednostką sektora finansów publicznych jako państwowa osoba prawna utworzona na podstawie odrębnej ustawy w celu wykonywania zadań publicznych.

W art. 86 zostały wprowadzone zmiany do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736, z późn. zm.). Zmiany te dotyczą 3 obszarów:

- 1) wprowadzenia możliwości włączania kolejnych instytutów badawczych do Sieci;
- 2) uzupełnienia składu rad naukowych instytutów badawczych o przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w celu umożliwienia mu, jako odpowiedzialnemu za prowadzenie polityki naukowej państwa i jednocześnie finansującemu działalność naukową instytutów badawczych, uzyskania dostępu do wiedzy na temat działalności instytutów;
- 3) rozszerzenia składu Rady Głównej Instytutów Badawczych o przedstawicieli instytutów działających w ramach Sieci.

Najszerszy zakres zmian obejmuje ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 98). Główne zmiany w tej ustawie dotyczą ujęcia Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w ramach Sieci w katalogu podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz stworzenia odrębnych strumieni finansowania dla podmiotów wchodzących w skład Sieci. Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci będą otrzymywać subwencję na działalność bieżącą, a także dotacje celowe na realizację projektów badawczych szczególnie ważnych dla polityki gospodarczej, naukowej i innowacyjnej państwa oraz na finansowanie i dofinansowanie inwestycji. Dotacje dla Centrum Łukasiewicz obejmą również finansowanie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć i komercjalizacji wyników badań naukowych, prac rozwojowych oraz *know-how* związanego z tymi wynikami, a także finansowanie inwestycji w zakresie obsługi realizowanych zadań, analogicznie jak Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki. Centrum Łukasiewicz będzie otrzymywało wszystkie dotacje bezpośrednio od ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, natomiast instytuty działające w ramach Sieci będą w ten sposób otrzymywały subwencję, a przeznaczone dla nich dotacje celowe będą przekazywane Prezesowi Centrum Łukasiewicz, który dokona ich podziału między instytuty, co zostało

omówione w części dotyczącej gospodarki finansowej Sieci. W przypadku subwencji dla instytutów działających w ramach Sieci proponuje się dodanie do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pkt 2a w art. 365, zgodnie z którym finansowanie działalności bieżącej obejmie:

- 1) rozwój kompetencji badawczych instytutu;
- 2) koszty zatrudnienia kadry, w tym rozwoju zawodowego pracowników pionu badawczego;
- 3) utrzymanie infrastruktury badawczej i informatycznej;
- 4) działania związane z komercjalizacją wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w ramach celu Sieci.

Z tą zmianą wiąże się również cały blok zmian w przepisach dotyczących przyznawania, przekazywania, rozliczania i kontroli wydatkowania tych środków finansowych.

Tryb i szczegółowe kryteria przyznawania subwencji, oraz warunki i tryb ich rozliczania zostaną natomiast określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Pozostałe zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczą:

- 1) wprowadzenia obowiązku i określenia zakresu informacji przekazywanych przez Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce „POL-on”; zakres ten będzie zbliżony do zakresu informacji przekazywanych przez inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki w odniesieniu do prowadzonej działalności naukowej; dostęp do tych informacji będzie przysługiwał ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki i Prezesowi Centrum Łukasiewicz; wprowadza się także karę pieniężną za niewprowadzenie danych do Systemu „POL-on”, ich niezaktualizowanie, niezarchiwizowanie lub nieusunięcie;
- 2) wyłączenia w stosunku do nauczyciela akademickiego skierowanego do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z Centrum Łukasiewicz albo instytutem działającym w ramach Sieci obowiązku zatrudnienia po przeprowadzeniu otwartego konkursu;
- 3) umożliwienia tworzenia przez uczelnie spółek wraz z Centrum Łukasiewicz i instytutami działającymi w ramach Sieci;
- 4) wprowadzenia do składu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego jednego przedstawiciela Sieci wskazanego przez Prezesa Centrum Łukasiewicz spośród kandydatów zgłoszonych przez dyrektorów instytutów działających w ramach Sieci;

- 5) zlecenia podmiotom działającym w ramach Sieci zadań przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

W ww. ustawie proponuje się także wprowadzenie bloku zmian mających na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych powstałych w praktyce dotychczasowego ich stosowania. Zmiany dotyczą:

- 1) art. 54 – zmiana ma na celu jednoznaczne przesądzenie, iż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie mógł korzystać ze swojej kompetencji związanej z wydawaniem pozwolenia na utworzenie kierunku studiów w sposób najpełniej realizujący zasady postępowania administracyjnego, związane z koniecznością zebrania w sposób wyczerpujący i całościowego rozpatrzenia materiału dowodowego;
- 2) art. 126 – zmiana ma na celu zwiększenie swobody decyzyjnej rektora w zakresie przeznaczania dodatkowych środków finansowych na zwiększenie wynagrodzeń pracowników uczelni;
- 3) art. 233 (oraz art. 272) – zmiany wiążą się z ograniczeniem zasady niepołączalności stanowisk i funkcji w systemie szkolnictwa wyższego i nauki oraz prowadzą do umożliwienia osobom pełniącym funkcje kierownicze w uczelni obejmowania członkostwa w Radzie Doskonałości Naukowej i Komisji Ewaluacji Nauki;
- 4) art. 251 – zmiana ma na celu doprecyzowanie przepisu przez wyłączenie wymagania dotyczącego posiadania wyższego wykształcenia przez ekspertów Polskiej Komisji Akredytacyjnej będących studentami;
- 5) art. 366 – zmiana jest uzasadniona koniecznością uspoźnienia regulacji dotyczących finansowania uczelni publicznych i niepublicznych;
- 6) art. 373 – zmiana ma na celu jednoznaczne wskazanie, iż do przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. a i b ustawy, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego; co prawda logika uregulowań ustawy w omawianym zakresie skłania do tego, by przyjąć, iż z istoty rzeczy środki finansowe, o których mowa wyżej, są przyznawane w drodze umowy cywilnoprawnej, po przeprowadzeniu postępowania unormowanego w rozporządzeniu (co wyklucza stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego), zasadne byłoby jednak potwierdzenie tego stanowiska interpretacyjnego przez jednoznaczne rozstrzygnięcie legislacyjne; ze zmianą tą wiąże się analogiczna modyfikacja w art. 376, która dodatkowo zmierza do zagwarantowania trybu odwoławczego w odniesieniu do procedury

przyznawania środków finansowych w ramach programów i przedsięwzięć ustanawianych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;

- 7) art. 432 – zmiana ma na celu uspołnienie regulacji dotyczących podejmowania decyzji w zakresie odwołania rektora.

Podobny charakter mają 3 zmiany zaproponowane do ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669). Zmiany dotyczą:

- 1) art. 179 – zmiana ma na celu przesądzenie, że w postępowaniach o nadanie tytułu profesora stosuje się wymaganie, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. wymaganie związane z pracą i służbą w organach bezpieczeństwa państwa); ponadto proponowane brzmienie pkt 1 w ust. 3 tego artykułu precyzuje regulację w zakresie nadawania stopnia lub tytułu w okresie przejściowym;
- 2) art. 223 – zmiana wiąże się z potrzebą dostosowania regulacji dotyczących funkcjonowania Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego do nowych warunków organizacyjnych; proponowane przepisy mają na celu umożliwienie uczestnictwa w Radzie przedstawicielom pracowników wybranych przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych (art. 331 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce);
- 3) art. 248 – zmiana ma na celu zapewnienie stosowania przepisów dostosowujących z zakresu spraw pracowniczych, zawartych w art. 246 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, do stosunków pracy nauczycieli akademickich nawiązanych na podstawie mianowania.

Art. 87 i 88 wprowadzają zmiany do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2018 r. poz. 947, z późn. zm.) i ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1249, z późn. zm.). Proponuje się dodać Prezesa i Wiceprezesów Centrum Łukasiewicz, a także dyrektorów instytutów działających w ramach Sieci i ich zastępców do katalogu osób, które nie mogą być członkami odpowiednio Rady Narodowego Centrum Nauki i Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w celu przeciwdziałania konfliktowi interesów, jaki wiązałby się z udziałem tych osób w radach agencji przyznających środki finansowe na prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych.

Zmiana zaproponowana w art. 92 do ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2221) stanowi konsekwencję wskazanego w art. 3 ust. 4 obowiązku używania przez instytuty w swoich nazwach określenia „Sieć Badawcza Łukasiewicz”. W art. 17 ww. ustawy jest bowiem mowa o powierzeniu wykonywania zadań wyspecjalizowanej jednostki Instytutowi Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego. W efekcie nazwa instytutu w zostanie odpowiednio uzupełniona.

Chociaż instytuty wchodzące do Sieci utracą uprawnienie do prowadzenia studiów podyplomowych i doktoranckich, to nadal będą uczestniczyć w kształceniu kadr na potrzeby gospodarki. Z tego względu w art. 94 zaproponowane zostały zmiany w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153). Dzięki zaproponowanym zmianom kursy i szkolenia prowadzone przez Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci będą mogły być włączane do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, podobnie jak obecnie inne niż szkoły doktorskie i studia podyplomowe formy kształcenia prowadzone przez instytuty badawcze.

14. Przepisy przejściowe i dostosowujące oraz przepis końcowy

Przepis art. 99 ust. 2 określa listę instytutów badawczych, które z dniem wejścia w życie ustawy z mocy prawa staną się instytutami działającymi w ramach Sieci. Lista ta obejmuje przede wszystkim instytuty badawcze nadzorowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki, gdyż ocenia się, że przynajmniej w początkowym okresie działalności Sieci te właśnie instytuty ze względu na zakres prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych będą posiadały największy potencjał do realizacji celów Sieci. Nie wyklucza to natomiast późniejszego włączania do Sieci innych instytutów badawczych, na podstawie omówionych wcześniej przepisów wprowadzonych do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (art. 86).

Stosownie do art. 99 ust. 3 spółka PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zwana dalej „PORT”, z dniem wejścia w życie ustawy staje się instytutem Sieci. Przepis ten stanowi przedostatni krok w procesie transformacji spółki działającej do czerwca 2018 r. pod firmą Wrocławskie Centrum Badań EIT+, zaś od tego momentu jako PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii sp. z o.o.

Wrocławskie Centrum Badań EIT+ powstało jako spółka prawa handlowego utworzona przez Urząd Miasta Wrocławia, Politechnikę Wrocławską, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Przyrodniczy, Uniwersytet Ekonomiczny i Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Powstanie spółki sfinansowane zostało z trzech projektów infrastrukturalnych o wartości przekraczającej 700 mln złotych, zaś skala zbudowanej infrastruktury (24 tys. m², jedna z najnowocześniejszych w swej klasie w Polsce) uniemożliwiła jej utrzymanie przez podmioty, które ją utworzyły.

Proces transformacji podmiotu zapoczątkowany został przejęciem 100% udziałów w spółce przez Skarb Państwa w kwietniu 2017 r. Będąc formalnie spółką prawa handlowego, jednostka zarówno w swoich założeniach, celach, jak i mechanizmach działania od początku funkcjonowała jako jednostka badawcza. Obszar działania PORT obejmuje realizację przedsięwzięć naukowo-badawczych o charakterze aplikacyjnym z obszaru biotechnologii i nanotechnologii. W strukturze kosztów ponad 80% stanowią koszty stałe, związane przede wszystkim z utrzymaniem dużej i nowoczesnej infrastruktury badawczej, która z uwagi na skalę nie może być finansowana z przychodów z działalności komercyjnej spółki. Spółka w chwili obecnej realizuje 43 projekty badawcze z obszaru biotechnologii i nanotechnologii o łącznej wartości ponad 50 mln zł, finansowane ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i innych. Jednocześnie przychody spółki z działalności komercyjnej w 2018 r. wyniosą około 2 mln zł. Kadre jednostki w ponad 50% stanowią pracownicy naukowcy, w większości posiadający stopień naukowy doktora i wyższy. Około 40% wynagrodzeń jest finansowanych ze środków realizowanych przez jednostkę projektów badawczych. Przekształcenie spółki w instytut Sieci stanowi logiczny krok dostosowujący formę prawną podmiotu do charakteru i celu jego działalności. Koncentracja na badaniach aplikacyjnych i komercjalizacji opracowanych technologii czynią PORT naturalnym elementem Sieci. Ostatnim etapem transformacji jednostki, realizowanym po wejściu w życie ustawy, będzie formalne dostosowanie wewnętrznych mechanizmów funkcjonowania oraz źródeł finansowania podmiotu do specyfiki działania instytutu Sieci. Stosowne przepisy przejściowe i dostosowujące tworzą formalne ramy tego procesu.

Konsekwencją przekształcenia instytutów badawczych i PORT jest konieczność wpisu do KRS instytutów działających w Sieci jako nowego rodzaju podmiotów. Biorąc jednak pod uwagę, że przystosowanie KRS w tym zakresie będzie wymagało czasu (na dokonanie zmian

legislacyjnych w zakresie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach [Dz. U. poz. 1667, z późn. zm.] oraz na dostosowanie systemu informatycznego) i nakładów pieniężnych, proponuje się, aby przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 30 września 2020 r.) instytucje należące do Sieci nadal działały na podstawie dotychczasowych wpisów. Jest to okres potrzebny na wejście w życie zmian w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (proponuje się, aby nastąpiło to z dniem 1 kwietnia 2020 r.), złożenie przez dyrektorów wniosków o wpis do KRS instytucji działających w ramach Sieci i dokonanie tych wpisów (art. 100 ust. 2). Niezwłocznie po dokonaniu wpisów instytucji działających w ramach Sieci sąd rejestrowy z urzędu wykreśli z KRS instytucje badawcze, o których mowa w art. 99 ust. 2 i PORT. Taki sam mechanizm czasowego działania na podstawie dotychczasowych wpisów w KRS będzie miał zastosowanie do instytucji badawczych, które ewentualnie zostałyby przekształcone w instytucje działające w ramach Sieci po dniu wejścia w życie ustawy, ale przed dniem wejścia w życie zmian w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Z kolei przepis art. 101 zobowiązuje:

- 1) ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do dokonania, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, stosownych zmian dotyczących przekształconych instytucji badawczych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on;
- 2) dyrektora instytucji Sieci powstałego z przekształcenia PORT do wprowadzenia do ww. systemu danych dotyczących tego instytucji.

Stosownie do art. 102 ust. 1 instytucje działające w ramach Sieci wejdą we wszystkie prawa i obowiązki odpowiednio instytucji badawczych i PORT (sukcesja generalna). Z mocy prawa na nowe podmioty przejdą uprawnienia i obowiązki dotychczasowych instytucji badawczych i PORT wynikające z decyzji administracyjnych (ust. 2).

W myśl art. 103 instytucje działające w ramach Sieci przejmą również mienie oraz wierzytelności i zobowiązania instytucji badawczych, z przekształcenia których powstały, i PORT.

Przepisy przejściowe w zakresie spraw pracowniczych stanowią, że pracownicy odpowiednio instytucji badawczych i PORT staną się pracownikami przekształconych

instytutów (art. 107 ust. 1). Do pracowników tych będzie się stosować art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Część pracowników instytutów badawczych, które zostaną włączone do Sieci, wykonuje aktualnie dodatkowe zatrudnienie w uczelniach. Aby zatem nie dezorganizować roku akademickiego, w art. 107 ust. 3 proponuje się utrzymanie ważności udzielonych zgód na wykonywanie dodatkowego zatrudnienia do dnia 30 września 2019 r., o ile nie zostały udzielone na okres krótszy. Po upływie tego terminu ewentualne zgody na dalsze zatrudnienie będą udzielane zgodnie z przepisami projektowanej ustawy. Równocześnie proponuje się zachować ważność zgód na wykonywanie dodatkowego zatrudnienia w instytutach badawczych włączonych do Sieci, udzielonych nauczycielom akademickim oraz pracownikom naukowym jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk.

W związku z utratą przez instytuty włączane do Sieci statusu instytutów badawczych, a tym samym także statusu jednostek naukowych, zajdzie konieczność umorzenia, bądź też zakończenia w inny sposób szeregu postępowań toczących się w dniu wejścia w życie ustawy w tych instytutach albo dotyczących tych instytutów, ale toczących się przed innymi organami. W związku z tym:

- 1) umorzone zostaną postępowania prowadzone przed komisjami dyscyplinarnymi orzekającymi w sprawach dyscyplinarnych pracowników naukowych lub badawczo-technicznych włączanych do Sieci instytutów badawczych; równocześnie komisje orzekające w tych sprawach w pierwszej instancji zostaną rozwiązane – art. 108; należy podkreślić, że umorzenie postępowań dyscyplinarnych nie wyklucza odpowiedzialności karnej i cywilnej na podstawie przepisów ogólnych; warto również zauważyć, że:
 - a) zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych najcięższą karą orzecaną w postępowaniu dyscyplinarnym jest nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia przez okres do 5 lat funkcji kierowniczych w instytucie badawczym, a zatem w podmiocie, który na mocy ustawy zostanie przekształcony w nowy podmiot (co oznacza, że kara i tak nie mogłaby zostać wykonana),
 - b) w latach 2015–2017 w instytutach badawczych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki toczyło się łącznie zaledwie 5 postępowań dyscyplinarnych w pierwszej instancji; w drugiej instancji orzeka komisja dyscyplinarna do spraw pracowników naukowych i badawczo-technicznych instytutów przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, która w ostatnich latach rozpatrywała zaledwie pojedyncze sprawy, co sugeruje, że skala

postępowań dyscyplinarnych prowadzonych wobec pracowników instytutów badawczych jest znikoma;

- 2) konkursy na pracowników naukowych instytutów badawczych niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy ulegną zakończeniu z tym dniem – art. 109;
- 3) postępowania w sprawie przyznania kategorii naukowej zostaną umorzone z dniem wejścia w życie ustawy – art. 112;
- 4) postępowania w sprawie przyznania instytutom badawczym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki większości środków finansowych, z wyłączeniem jednakże środków finansowych przyznawanych w ramach subwencji na potencjał badawczy i ewentualnych jej zwiększeń, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy i niezakończone ostateczną decyzją administracyjną zostaną z tym dniem umorzone – art. 113 ust. 2 pkt 2;
- 5) kontrole instytutów badawczych niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy skierowaniem wystąpienia pokontrolnego ulegną zakończeniu z tym dniem – art. 114;
- 6) postępowania dotyczące stwierdzenia przez ministra nadzorującego zgodności z przepisami prawa lub statutem instytutu uchwał rad naukowych instytutów badawczych zostaną umorzone z dniem wejścia w życie ustawy – art. 115.

Skutek, o którym mowa w pkt 4, nastąpi również w stosunku do kontroli prowadzonych w PORT.

Od przyjętej powyżej zasady wyjątkiem będą niezakończone postępowania o przyznanie środków finansowych prowadzone przez Narodowe Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które będą się toczyć na zasadach dotychczasowych, co pozwoli na ich zakończenie bez utraty szansy na uzyskanie dofinansowania przez instytuty wchodzące do Sieci.

W przypadku Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego w Radomiu konsekwencją utraty statusu instytutu badawczego będzie również utrata statusu państwowego instytutu badawczego (art. 119).

Jak już zostało wspomniane, instytuty wchodzące do Sieci utracą uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego. Uprawnienia takie posiada obecnie 7 instytutów badawczych, które wejdą do Sieci. W przypadku niezakończonych postępowań w sprawie nadania stopnia doktora prowadzonych w instytutach proponuje się, aby jednostki organizacyjne, w których zainteresowane osoby będą mogły kontynuować przewody

doktorskie, zostały wskazane przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów. Z kolei postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy będą kontynuowane przed tą samą komisją habilitacyjną, natomiast stopień naukowy doktora habilitowanego zostanie nadany przez podmiot wskazany przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów.

Zgodnie z art. 111 doktoranci 2 instytutów badawczych, które wejdą w skład Sieci, tj. Instytutu Elektrotechniki w Warszawie i Instytutu Technologii Elektronowej w Warszawie, będą mogli kontynuować studia doktoranckie w uczelniach właściwych ze względu na tematykę prowadzonych przez nich badań naukowych. Możliwość taka zostanie im zapewniona w drodze porozumienia dyrektorów instytutów badawczych z rektorami tych uczelni. Rozmowy na ten temat między dyrektorami instytutów a władzami Politechniki Warszawskiej i Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie zostały już wstępnie zainicjowane, w związku z czym proces ten powinien przebiec bez szkody dla doktorantów. Doktoranci ci będą zwolnieni z nałożonego wyłącznie na doktorantów w uczelniach obowiązku uzupełniania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu za lata studiów doktoranckich, które zostały im zaliczone w instytucie badawczym, a także z obowiązku odbycia tych praktyk w roku akademickim 2018/2019. Ten ostatni przepis wynika z faktu, że przeniesienie nastąpi w trakcie roku akademickiego, a rozkład i przydział zajęć dydaktycznych jest dokonywany przed rozpoczęciem roku akademickiego i w związku z tym może nie być faktycznej możliwości przydzielenia zajęć osobom przeniesionym z instytutów.

Kolejną grupę przepisów stanowią regulacje dotyczące finansów instytutów, które wejdą w skład Sieci. I tak:

- 1) zgodnie z art. 104 fundusze utworzone w instytutach badawczych (rezerwowy, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wdrożeń, nagród) przekształcą się w analogiczne fundusze w instytutach Sieci; wyjątkiem będą fundusze badań własnych i fundusze stypendialne, których środki staną się środkami funduszy rozwoju instytutów działających w ramach Sieci;
- 2) w myśl art. 118 ust. 1 dyrektorzy lub osoby pełniące te funkcje w instytutach Sieci, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, sporządzą sprawozdania finansowe instytutów badawczych i prześlą je do zatwierdzenia odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do spraw energii albo do spraw informatyzacji;

analogicznie postąpi dyrektor instytutu Sieci powstałego z przekształcenia PORT; stosownie do art. 118 ust. 4 stany aktywów i pasywów na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych instytutów badawczych włączanych do Sieci i PORT, staną się stanami aktywów i pasywów na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych instytutów Sieci powstałych w wyniku przekształcenia tych instytutów badawczych i PORT.

Część przepisów przejściowych ma na celu zapewnienie płynnego wejścia instytutów badawczych i PORT do Sieci. Celem projektodawcy jest ograniczenie do niezbędnego minimum działań, które będą musiały podjąć organy instytutów i PORT w pierwszych miesiącach po dniu wejścia w życie ustawy. W związku z tym projekt stanowi, że:

- 1) dyrektorzy instytutów badawczych pozostaną na stanowiskach do dnia powołania dyrektorów instytutów działających w ramach Sieci, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – art. 105 ust. 1;
- 2) rady naukowe instytutów badawczych i rada nadzorcza PORT będą wykonywać zadania rad instytutów działających w ramach Sieci do czasu ich powołania na podstawie przepisów ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2019 r. – art. 105 ust. 2 i art. 106 ust. 2;
- 3) instytuty działające w ramach Sieci w 2019 r. będą działać na podstawie planów działalności i rocznych planów finansowych opracowanych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, a PORT – na podstawie planu finansowego opracowanego przez spółkę – art. 116;
- 4) rady instytutów działających w ramach Sieci (ewentualnie do czasu ich powołania – rady naukowe instytutów badawczych) będą miały 6 miesięcy na uchwalenie statutów instytutów, tak samo będzie musiała postąpić rada nadzorcza PORT – art. 117.

W przypadku PORT dyrektor instytutu zostanie powołany już z dniem wejścia w życie ustawy, ponieważ jednak z tym samym dniem zostanie powołany Prezes Centrum Łukasiewicz (który w normalnym trybie powołuje dyrektora instytutu), pierwszy dyrektor instytutu PORT zostanie powołany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Zgodnie z art. 121 minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyposaży Centrum Łukasiewicz w mienie obejmujące własność i inne prawa majątkowe niezbędne do prowadzenia przez nie działalności, w drodze decyzji wydanej nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Ostatnie przepisy ustawy regulują kwestie związane z rozpoczęciem funkcjonowania Sieci w 2019 r. Przepis art. 120 przewiduje, że Prezes Centrum Łukasiewicz zostanie powołany z dniem wejścia w życie ustawy, Wiceprezesi – w terminie 30 dni, członkowie Kolegium Doradców – w terminie 3 miesięcy, natomiast członkowie Rady Centrum Łukasiewicz – w terminie 10 dni od dnia jej wejścia w życie. Tak krótkie terminy mają na celu jak najszybsze rozpoczęcie działalności przez Sieć. Powołanie organów jest niezbędne do przyjęcia planu działalności Centrum Łukasiewicz i Sieci na 2019 r. W celu usprawnienia procesu tworzenia Centrum Łukasiewicz, jego plan finansowy na 2019 r., w myśl art. 122, sporządzi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Prezes Centrum Łukasiewicz, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, sporządzi projekt planu działalności Centrum Łukasiewicz na 2019 r., natomiast w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy sporządzi, w oparciu o plan działalności Centrum Łukasiewicz i plany działalności instytutów działających w ramach Sieci, projekt planu działalności Sieci na 2019 r. i przedstawi oba dokumenty do zatwierdzenia Radzie Centrum Łukasiewicz (art. 123).

W związku z wprowadzeniem omówionej wyżej zmiany w składzie rad naukowych instytutów badawczych, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wskaże swoich przedstawicieli w tych radach.

Planuje się, aby wejście w życie ustawy nastąpiło z dniem 1 kwietnia 2019 r. Część przepisów wejdzie jednak w życie w innym terminie. Dotyczy to:

- 1) art. 97, art. 98 pkt 3, 5, 9–11, pkt 14 lit. c, pkt 20 lit. a, pkt 24, 25 i 33, art. 129 i art. 131, które – ze względu na omówiony powyżej charakter tych przepisów – wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 111 ust. 2, który wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, aby działania dotyczące przeniesienia doktorantów instytutów badawczych do uczelni mogły zostać podjęte niezwłocznie;
- 3) art. 40, art. 42 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1, art. 75 i art. 86 pkt 1 lit. c tiret drugie (zmiany w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, a także przepisy projektowanej ustawy i zmiany w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, dotyczące wpisywania instytutów działających w ramach Sieci do KRS), które z powodów omówionych powyżej wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r.

Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na działalność mikro-, średnich i małych przedsiębiorców. Dzięki powstaniu Sieci przedsiębiorcy zyskają łatwiejszy dostęp do wyników badań naukowych i prac rozwojowych, gdyż w miejsce kilkudziesięciu rozdrobnionych instytutów badawczych powstanie Sieć z wystandardyzowanymi zasadami współpracy w obszarze komercjalizacji czy wynajmu infrastruktury badawczej. W szczególny sposób będzie to korzystne dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, dla których poszukiwanie partnerów po stronie jednostek naukowych jest aktualnie utrudnione ze względu na ograniczone zasoby, jakimi dysponują.

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, 20 grudnia 2018 r.

Lidia Burzyńska
Posel na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Jako reprezentant wnioskodawców poselskiego *projektu ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz* przedkładam w załączeniu uzupełnienie uzasadnienia do przedmiotowego projektu o oświadczenie dotyczące zgodności z prawem UE oraz skutków finansowych projektu i źródłach jego finansowania, a także założenia aktów wykonawczych do projektu ustawy.

Z wyrazami szacunku,

Lidia Burzyńska

Projekt ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz zakłada konieczność wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki szeregu rozporządzeń, określających zasady funkcjonowania Sieci oraz zasad finansowania nowej instytucji. Wśród nich, znajdują się projekty rozporządzeń, które określają:

1. tryb przyznawania, sposób ustalania wysokości oraz warunki i tryb rozliczania **subwencji** na finansowanie działalności bieżącej instytutów, działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz – podstawą wydania przedmiotowego aktu jest art. 402 pkt 2a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dodany w art. 98 pkt 27 projektu ustawy;
2. tryb przyznawania, sposobu ustalania wysokości oraz warunki i tryb rozliczania **dotacji celowych** na prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej, naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa oraz finansowania lub dofinansowania kosztów inwestycji przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz – podstawą wydania będzie projektowany art. 69 pkt 6;
3. tryb łączenia, podziału i likwidacji instytutów Sieci działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, dodany w art. 46;
4. nadanie **statutu** Centrum Łukasiewicz, który będzie określał tryb pracy organów Centrum oraz sposób i tryb prowadzenia kontroli wewnętrznej Centrum – mając na uwadze zapewnienie prawidłowej realizacji celu działalności Centrum Łukasiewicz – określony w projektowanym art. 7 ust. 1;
5. niezbędne elementy **sprawozdań** z działalności Sieci Badawczej: Łukasiewicz i Centrum Łukasiewicz – podstawą wydania będzie projektowany art. 14 ust. 4;
6. **wykaz stanowisk**, na których będą zatrudniani pracownicy Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz kwalifikacje wymagane do ich zajmowania – podstawą wydania będzie projektowany art. 49 ust. 2;
7. tryb pracy i wysokość wynagrodzenia członków **Kolegium Doradców**, działających przy Prezesie Centrum Łukasiewicz – podstawą wydania będzie projektowany art. 16 ust. 7;
8. wysokość wynagrodzenia członków **rady instytutu** działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz – podstawą wydania będzie projektowany art. 27 ust. 9;
9. zasady włączenia spółki **PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii**, która stanie się instytutem Sieci, działającym pod nazwą Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii – podstawą wydania będzie projektowany art. 104 ust. 7 –

rozporządzenie w sprawie dostosowania struktury funduszy spółki PORT do struktury funduszy instytutu Sieci Badawczej Łukasiewicz;

Pozostałe akty wykonawcze, wynikające z projektu ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, dotyczyć będą:

10. **ustawy o instytutach badawczych**, określające zasady tworzenia, łączenia, podziału, reorganizacji, przekształcania i likwidacji instytutów badawczych wprowadzające możliwość **przekształcenia** instytutu badawczego w instytut Sieci Łukasiewicz;
11. systemu **POL-on**;
12. w art. 40 ust. 2 zawarto delegację dla **Rady Ministrów** do wydania rozporządzenia - po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki - na podstawie którego **utworzony zostanie instytut Sieci**;
13. ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762, z późn. zm.¹⁾), gdzie w art. 4a dodaje się ust. 4, który stanowi delegację do wydania rozporządzenia dla ministra właściwego do spraw gospodarki, w którym upoważni instytut działający w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz do wykonywania określonych działań, mając na uwadze zakres działalności tego instytutu i efektywny przebieg postępowań w sprawie uznania kwalifikacji – podstawą wydania będzie projektowany art. 76;
14. ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 169, 650, 1481 i 1629), gdzie w art. 9 w dodawanym ust. 2a, wskazano delegację dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia, w którym upoważni instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz do wykonywania czynności administracyjnych, mając na uwadze usprawnienie procedury, kompetencje instytutów i kwalifikacje ich personelu - określony w projektowanym art. 91.

Koszty projektu to koszty związane z utworzeniem Centrum - (jego wyposażeniem, zatrudnieniem pracowników), które zostaną sfinansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa - oraz koszty działalności Sieci. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2019 środki na działalność Sieci Łukasiewicz zostały umieszczone w rezerwie celowej poz. 81 („Środki na

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 810, 1090, 1467, 1544, 1560, 1669, 1693 i 2227.

zwiększenie nakładów w obszarze badań naukowych oraz w obszarze badań i rozwoju”). W dłuższej perspektywie czasowej będą one zagwarantowane w ramach wzrostu środków finansowych na naukę (zgodnie z SOR i zobowiązaniami Polski w ramach przyjętej w 2010 r. „Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020”, zgodnie z którą poziom nakładów na badania i rozwój (B+R) w 2020 r. powinien osiągnąć 1,7% PKB, co oznacza konieczność zwiększenia zarówno finansowania ze strony państwa, jak i przedsiębiorców).

Szacuje się, że w pierwszym roku działalności Sieci Łukasiewicz (2019 r.) koszty funkcjonowania Centrum osiągną 25 mln zł, a w kolejnych 10 latach będą wynosić do 17,5 mln zł rocznie. Koszty te będą sfinansowane ze środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw nauki. Podstawą subwencji dla instytutów Sieci Łukasiewicz będą środki dotychczas przekazywane instytutom badawczym, które zostaną włączone do Sieci Łukasiewicz, w ramach dotacji statutowej. Dodatkowo zakłada się, że część środków na działalność Sieci Łukasiewicz zostanie pozyskana ze sprzedaży albo wynajmu zbędnych składników majątkowych i nieruchomości, będących dotychczas w posiadaniu instytutów badawczych, które zostaną włączone do Sieci Łukasiewicz. Dodatkowo, powstanie Sieci Łukasiewicz powinno przynieść znaczące oszczędności związane z centralizacją zakupów (energia, usługi telekomunikacyjne itp.). Szczegółowe wyliczenie zostało dokonane poniżej. W zakresie dotacji celowych ustawa nie generuje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa. Ewentualne przyznanie dotacji celowych będzie wynikiem decyzji właściwych ministrów zasiadających w Radzie Centrum i będzie wiązało się z koniecznością zapewnienia dodatkowych środków z budżetu.

Przewiduje się ponadto, że w latach 2019 i 2020 minister właściwy do spraw budżetu, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, może przekazać Centrum Łukasiewicz skarbowe papiery wartościowe na zwiększenie funduszu statutowego. Wartość nominalna zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych przekazanych Centrum Łukasiewicz nie może przekroczyć kwoty 300 000 tys. zł. Minister właściwy do spraw budżetu określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

Poza kosztami, powstanie Sieci Łukasiewicz przyniesie również szereg korzyści związanych z osiągnięciem efektu skali. Znaczące oszczędności powinny powstać między innymi dzięki centralizacji niektórych zakupów. Przewiduje się, że dzięki powstaniu zintegrowanych procedur komercjalizacji prac B+R Sieć Łukasiewicz znacząco zwiększy swoje

przychody ze sprzedaży usług B+R oraz transferu wiedzy do gospodarki. W kolejnych latach prognozuje się też wzrost przychodów podmiotów skupionych w Sieci Łukasiewicz z działalności B+R na rzecz przedsiębiorców, co także wpłynie pozytywnie na budżet wszystkich instytutów naukowych, włączonych do Sieci.

Projektowane regulacje, zawarte w projekcie ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 27 grudnia 2018 r.

BAS-WAPM-2929/18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego
projektu ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Lidia Burzyńska)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zmierza do ustanowienia Sieci Badawczej Łukasiewicz (zwanej dalej „Siecią”), składającej się z Centrum Łukasiewicz (zwanego dalej „Centrum”) oraz instytutów działających w ramach Sieci (zwanymi dalej „Instytutami”). Celem Sieci ma być prowadzenie badań aplikacyjnych i prac rozwojowych, a w uzasadnionych przypadkach także badań podstawowych, w tym na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju i dla polityki naukowej państwa (dalej jako „prace i badania określone w art. 1 ust. 2 pkt 1 projektu”), wdrażanie ich wyników i transfer wiedzy, wspieranie polityki gospodarczej państwa dzięki m.in. przeprowadzaniu prognoz i analiz i kształtowanie świadomości społecznej na temat zaawansowanych technologii. Podstawowa działalność Centrum i Instytutów ma obejmować m.in. komercjalizację wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz know-how związanego z tymi wynikami. Poza tym, zgodnie z art. 4 projektu, Centrum i Instytuty byłyby uprawnione do realizacji innych projektów badawczych, produkowania unikatowej aparatury badawczej i unikatowych materiałów, prowadzenia działalności metrologicznej, normalizacyjnej, certyfikacyjnej, standaryzacyjnej i popularyzatorskiej, dokonywania oceny zgodności, opracowywania prototypów nowych rozwiązań technologicznych, prowadzenia kursów i szkoleń dla kadr dla gospodarki oraz do prowadzenia innej działalności związanej z charakterem Centrum albo Instytutu.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 projektu, przychodami Centrum są (1) subwencja na dofinansowanie działalności bieżącej Centrum Łukasiewicz związanej z obsługą zapewnienia mechanizmów współpracy w ramach Sieci, komercjalizacji i współpracy międzynarodowej oraz (2) dotacje celowe na realizację projektów w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 projektu. Odpowiednie postanowienia w odniesieniu do przychodów Instytutów są zawarte w art. 65 projektu, z tym zastrzeżeniem, że art. 65 pkt 1 omyłkowo odsyła do nieistniejącego art. 63 ust. 2 pkt 2 projektu (powinno być, jak się zdaje, art. 64 ust. 2 pkt 2 projektu). Ponadto, zgodnie z art. 34 ust. 1 projektu, Centrum i Instytuty są zwolnione z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy, z wyjątkiem części tych gruntów wykorzystywanej wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej.

W myśl art. 35 projektu, do zamówień, których przedmiotem i istotą jest świadczenie przez Centrum i Instytuty usług i prac badawczo-rozwojowych o charakterze komercyjnym, pod warunkiem jednoznacznego księgowego wyodrębnienia tej działalności, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej jako „PZP”).

Projekt zakłada zmianę art. 82 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211 oraz z 2018 r., poz. 650, dalej: „ustawa o wyrobach medycznych”). Zgodnie ze zmienianym przepisem, Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych ocenia adekwatność przewidzianych i podjętych przez wytwórcę działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ocenia raporty wytwórcy i może udzielić mu wytycznych w tym zakresie, w szczególności wskazując m.in. niezależne laboratoria, Centrum Łukasiewicz i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz instytuty badawcze, które powinny wykonać badania, analizy i weryfikacje wyrobu. Kompetencja Prezesa związana jest z dyspozycją ustawy, w myśl której wytwórca ma obowiązek ocenić ryzyko związane z wyrobami, których dotyczy incydent medyczny lub inne zdarzenie spełniające kryteria raportowania, i na podstawie wyników oceny ryzyka podjąć decyzję o konieczności podjęcia działań korygujących oraz o ich zakresie. W wersji obowiązującej przepisu do podmiotów, które Prezes Urzędu może wskazać jako wykonawców badania, analizy i weryfikacji wyrobu, zalicza się wyłącznie niezależne laboratoria i instytuty badawcze.

Projekt reguluje ponadto następujące kwestie: organizację Centrum i Instytutów, zakres ich działalności, nadzór i ocenę ich działalności, przekształcenia Instytutów, status pracowników i gospodarkę finansową Sieci. Projekt zawiera też przepisy zmierzające do znowelizowania szeregu ustaw, jak również przepisy przejściowe i dostosowujące.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r., z wyjątkiem określonych w art. 132 pkt 1 i 2 przepisów, które mają wejść w życie odpowiednio z dniem następującym po dniu ogłoszenia lub z dniem 1 kwietnia 2020 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Dokonując oceny projektu należy wziąć pod uwagę:

2.1. Artykuł 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE). Zgodnie z ust. 1 tego artykułu, z zastrzeżeniem innych postanowień TUE i TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Jednocześnie na podstawie art. 107 ust. 3 TfUE określone rodzaje pomocy mogą zostać uznane za zgodną z rynkiem wewnętrznym, z zastrzeżeniem wskazanych w tym przepisie warunków. Kompetencje decyzyjne w tym zakresie przysługują Komisji Europejskiej (dalej jako „KE”). W związku z tym oceny projektu należy dokonać również z uwzględnieniem komunikatu KE „Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną”¹ (dalej jako „zasady ramowe”).

2.2. Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE²;

2.3 Postanowienia

- dyrektywy Rady z dnia 20 czerwca 1990 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wyrobów medycznych aktywnego osadzania (90/385/EWG) (Dz. Urz. WE L 189 z 20.7.1990, s.17, ze zmianami), dalej: dyrektywa 90/385/EWG;
- dyrektywy Rady 93/42/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej wyrobów medycznych (Dz. Urz. WE L 169 z 12.7.1993, s.1, ze zmianami), dalej: dyrektywa 93/42/EWG;
- dyrektywy 98/79/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie wyrobów medycznych używanych do diagnozy in vitro (Dz. Urz. WE L 331 z 7.12.1998, s.1, ze zmianami), dalej: dyrektywa 98/79/WE.

Zgodnie z art. 8 ust. 1-3 dyrektywy 90/385/EWG, państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby przekazana do ich wiadomości informacja dotycząca incydentów związanych z wyrobem została zarejestrowana i oceniona w sposób scentralizowany. Dyspozycja ta odnosi się do określonych kategorii incydentów: a) jakiegokolwiek wadliwego działania lub pogorszenia właściwości i działania wyrobu, jak również jakiegokolwiek nieprawidłowości w oznakowaniu lub w instrukcjach używania, które mogłyby

¹ Dz. Urz. UE C 198 z 27.6.2014 s. 1.

² Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 65.

doprowadzić lub mogły doprowadzić do śmierci lub poważnego pogorszenia stanu zdrowia pacjenta lub użytkownika; b) jakiejkolwiek przyczyny technicznej lub medycznej związanej z właściwościami lub działaniem wyrobu z takich samych powodów, prowadząca do planowego wycofywania wyrobów tego samego typu przez wytwórcę. W przypadku gdy państwo członkowskie wymaga, by praktykujący lekarze lub instytucje medyczne informowały właściwe organy o wszelkich incydentach tego typu, jest ono obowiązane podjąć niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby wytwórca danego wyrobu lub jego upoważniony przedstawiciel byli również poinformowani o incydencie. Po przeprowadzeniu oceny, w miarę możliwości wspólnie z wytwórcą lub jego upoważnionym przedstawicielem, państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o środkach, które zostały podjęte lub których podjęcie jest planowane w celu zminimalizowania powtarzania się takich incydentów, co obejmuje także poinformowanie o incydentach będących ich podstawą. Odpowiednie uregulowania zawierają również art. 10 dyrektywy 93/42/EWG i art. 11 dyrektywy 98/79/WE.

2.4. Postanowienia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.9.2005, s. 22; dalej jako „dyrektywa 2005/36/WE”) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. L 96 z 29.3.2014, s. 79; dalej jako „dyrektywa 2014/30/UE”).

Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2005/36/WE ustanawia ona zasady, na podstawie których każde państwo członkowskie, które uzależnia dostęp do zawodu regulowanego lub jego wykonywanie na swoim terytorium od posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych uznaje, dla celów dostępu do tego zawodu i jego wykonywania, kwalifikacje zawodowe uzyskane w innym lub innych państwach członkowskich, które umożliwiają posiadaczowi wymienionych kwalifikacji wykonywanie w tych państwach tego samego zawodu. Art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2005/36/WE stanowi, że „właściwy organ” jest to każdy organ lub jednostka upoważniona przez państwa członkowskie do wystawiania lub przyjmowania świadectw wykształcenia i innych dokumentów lub informacji, przyjmowania wniosków i podejmowania decyzji, o których mowa w tej dyrektywie.

Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2014/30/UE reguluje ona kompatybilność elektromagnetyczną urządzeń i ma na celu zapewnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wprowadzenie wymogu, by urządzenia osiągały odpowiedni poziom kompatybilności elektromagnetycznej. W myśl art. 2 ust. 2 lit. e dyrektywy 2014/30/UE nie ma ona zastosowania do specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w jednostkach badawczo-rozwojowych.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. W ocenie Komisji Europejskiej dopuszczalność pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną uzasadniają przede wszystkim art. 107 ust. 3 lit. b) i art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, zgodnie z którymi Komisja może uznać pomoc państwa za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeżeli pomoc ta przeznaczona jest na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych w UE i o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem³.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości (TSUE), dla zastosowania art. 107 TfUE beneficjent musi być zakwalifikowany jako przedsiębiorstwo, nie jest to jednak uzależnione od jego statusu prawnego, tj. od tego, czy ustanowiono go na mocy prawa publicznego czy prywatnego, ani też od jego charakteru gospodarczego, tj. od tego, czy jest nastawiony na zysk, czy nie. Elementem decydującym o uznaniu danego podmiotu za przedsiębiorstwo jest to, czy prowadzi on działalność gospodarczą polegającą na oferowaniu produktów lub usług na danym rynku⁴.

Jeżeli ten sam podmiot prowadzi zarówno działalność o charakterze gospodarczym jak i niegospodarczym, to finansowanie publiczne działalności niegospodarczej nie wchodzi w zakres art. 107 ust. 1 Traktatu, jeśli oba rodzaje działalności oraz ich koszty, finansowanie i przychody można wyraźnie rozdzielić w celu uniknięcia subsydiowania skrośnego działalności gospodarczej⁵. Jeżeli organizację prowadzącą badania albo infrastrukturę badawczą wykorzystuje się zarówno do prowadzenia działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej, zasadami pomocy państwa obejmuje się te środki publiczne, które powiązane są z działalnością gospodarczą⁶. W związku z powyższym należy ustalić, czy zawarte w projekcie rozwiązania umożliwiają rozdzielenie działalności gospodarczej i niegospodarczej i w konsekwencji wyłączenie przewidzianego w projekcie finansowania publicznego spod regulacji art. 107 TfUE.

Zgodnie z art. 28 projektu, Centrum i Instytuty mogą prowadzić działalność gospodarczą pod warunkiem, że (1) nie jest ona finansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa oraz (2) dochód osiągany z jej prowadzenia jest przeznaczany wyłącznie na działalność podstawową Centrum albo Instytutu. Artykuł 29 projektu wymaga w związku z tym wyodrębnienia następujących rodzajów działalności Centrum i Instytutów: (1) działalność polegająca na zapewnieniu mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć, realizacji projektów badawczych w ramach prac i badań określonych w art.

³ Zasady ramowe, pkt 5.

⁴ C-309/99, ECLI:EU:C:2002:98, pkt. 46-47.

⁵ Zasady ramowe, pkt 18.

⁶ Zasady ramowe, pkt 20.

1 ust. 2 pkt 1 projektu, komercjalizacji ich wyników lub know-how oraz na współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji; (2) działalność, o której mowa w art. 4 projektu, niestanowiąca działalności gospodarczej; (3) działalność gospodarcza. Ponadto Centrum i Instytuty mogą tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje lub udziały w takich spółkach, m.in. w celu transferowania wiedzy oraz wdrażania wyników badań naukowych i prac rozwojowych (art. 30 ust. 1 projektu).

W odniesieniu do komercjalizacji wyników badań należy wskazać, że projekt nie definiuje tego pojęcia. Należy je więc interpretować w świetle ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁷. Jej art. 148 ust. 4 stanowi, że komercjalizacja bezpośrednia polega na sprzedaży wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami albo oddawaniu do używania tych wyników lub know-how, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy. Artykuł 149 ust. 1 przewiduje, że komercjalizacja pośrednia polega na obejmowaniu lub nabywaniu udziałów lub akcji w spółkach lub obejmowaniu warrantów subskrypcyjnych uprawniających do zapisu lub objęcia akcji w spółkach, w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami. Wobec powyższego należy uznać, że projekt przyznaje Centrum i Instytutom zarówno możliwość prowadzenia komercjalizacji bezpośredniej, jak i pośredniej.

Oceniając powyższe ustalenia w świetle zasad ramowych KE należy zauważyć, że działania związane z transferem wiedzy, jeżeli są one prowadzone przez organizację prowadzącą badania lub infrastrukturę badawczą (w tym przez ich działy lub jednostki zależne) albo wspólnie z innymi podmiotami tego typu lub w imieniu innych podmiotów tego typu, a wszelkie zyski z tych działań są reinwestowane w zasadniczą działalność organizacji prowadzących badania lub infrastruktur badawczych są traktowane jako działalność niegospodarcza⁸. Wobec powyższego należy uznać, że komercjalizację w rozumieniu projektu należy uznać za działalność o charakterze gospodarczym. Jedynym⁹ bowiem przepisem projektu, który wymagałby przeznaczenia zysków z komercjalizacji na zasadniczą działalność organizacji prowadzącej badania, jest jego art. 28 pkt 2), jednak przepis ten znalazłby zastosowanie dopiero w sytuacji, w której komercjalizacja zostałaby uznana za działalność gospodarczą. Sami zresztą projektodawcy kwalifikują komercjalizację jako działalność gospodarczą (s. 83 druku). Wnioski te kolidują jednak z treścią art. 29 projektu, zgodnie z którym komercjalizacja jest kwalifikowana do kategorii innej (pkt 1), niż „działalność gospodarcza” (pkt 3). Projekt wymaga więc doprecyzowania w tym zakresie, polegającego na nałożeniu obowiązku przeznaczenia wszelkich zysków z

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1668., ze zmianami.

⁸ Zasady ramowe, pkt 19 b).

⁹ Art. 62 ust. 2 i 68 ust. 2 projektu dotyczą zysku netto, a nie dochodu z komercjalizacji.

komercjalizacji na zasadniczą działalność organizacji prowadzących badania. Pozwoli to na uznanie tej działalności za działalność niegospodarczą z konsekwencją w postaci wyłączenia jej spod zakresu stosowania art. 107 TfUE.

W pozostałym zakresie art. 29 projektu nie budzi wątpliwości przy założeniu interpretacyjnym, że mieszcząca się w ramach art. 4 projektu działalność o charakterze gospodarczym będzie kwalifikowana jako działalność gospodarcza w rozumieniu art. 29 projektu na podstawie art. 29 pkt 2 projektu w związku z art. 29 pkt 3 projektu. W konsekwencji określona w art. 4 projektu działalność niemająca charakteru gospodarczego byłaby wyłączona spod zakresu stosowania art. 107 TfUE, ponieważ byłaby ona odrębna pod względem finansowym i rachunkowym od działalności gospodarczej.

3.2. Artykuł 35 projektu zmierza do wyłączenia stosowania PZP do zamówień, których przedmiotem i istotą jest świadczenie przez Centrum i Instytuty usług i prac badawczo-rozwojowych o charakterze komercyjnym, pod warunkiem jednoznacznego księgowego wyodrębnienia tej działalności. W świetle orzecznictwa TSUE¹⁰ tego rodzaju wyłączenie nie znajduje podstawy w treści dyrektywy 2014/24. Zgodnie bowiem z tym orzecznictwem, okoliczność, że podmiot prawa publicznego prowadzi jednocześnie działalność komercyjną, nie wyłącza stosowania do niego przepisów o zamówieniach publicznych, nawet jeżeli działalność ta ma charakter dominujący w przypadku danego podmiotu¹¹. W ocenie TSUE, dyrektywa nie rozróżnia między zamówieniami niezbędnymi dla celów realizacji działań w interesie ogólnym i innych¹². Interpretacja, zgodnie z którą stosowanie dyrektywy byłoby uzależnione od zakresu działań komercyjnych i niekomercyjnych byłoby niezgodne z zasadą pewności prawa, która wymaga, aby prawo wspólnotowe było jasne, a jego stosowanie - przewidywalne przez wszystkie zainteresowane osoby¹³. W związku z tym w literaturze wskazuje się, że „przepisy dyrektywy 2014/24/UE nie wymagają, by zaspokajanie potrzeb leżących w interesie ogólnym stanowiło główny przedmiot

¹⁰ Przytoczone orzecznictwo odnosi się do poprzednio obowiązujących w tej dziedzinie dyrektyw: dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.04.2004, s. 114) oraz dyrektywy Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 199 z 09.08.1993, s. 54). Należy jednak podkreślić, że w interesującym nas zakresie zachowuje ono aktualność również na gruncie dyrektywy 2014/24, ponieważ stosowny przepis (obecnie art. 2 ust. 1 pkt 4 a dyrektywy 2014/24) w zasadzie nie zmienił swojego brzmienia. Również w motywie (10) dyrektywy 2014/24 wskazuje się, że „termin „instytucje zamawiające”, a zwłaszcza termin „podmioty prawa publicznego” były wielokrotnie analizowane w ramach orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Aby doprecyzować, że zakres podmiotowy niniejszej dyrektywy powinien pozostać niezmieniony, celowe jest zachowanie definicji, na których oparł się Trybunał, oraz wprowadzenie pewnej liczby objaśnień przedstawionych w ramach tego orzecznictwa jako kluczowych dla zrozumienia samych definicji, przy czym nie jest zamiarem zmiana rozumienia pojęć wypracowanych w ramach orzecznictwa.”

¹¹ C-44/96, ECLI:EU:C:1998:4, pkt 25 (w odniesieniu do dyrektywy 93/37); C-567/15, ECLI:EU:C:2017:736, pkt 40 (w odniesieniu do dyrektywy 2004/18).

¹² C-44/96, ECLI:EU:C:1998:4, pkt 32.

¹³ C-44/96, ECLI:EU:C:1998:4, pkt 34.

działalności takiego przedsiębiorstwa. Zakres takiej działalności może być nieproporcjonalnie mały w stosunku do zakresu prowadzonej działalności o innym charakterze¹⁴.

Odnosząc się do jednoznacznego księgowego wyodrębnienia działalności komercyjnej jako warunku wyłączenia stosowania wobec niej PZP należy uznać, że nie zmienia to zasadniczo prawnej oceny projektowanego przepisu. Wskazane wyżej stanowisko TSUE odnosi się bowiem również do podmiotów prowadzących księgowość w taki sposób, by zachować jasny wewnętrzny podział między działalnością prowadzoną przez nie w celu wypełnienia ich zadania zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym a działalnością prowadzoną w warunkach konkurencji. Zdaniem TSUE „można żywić poważne wątpliwości, czy jest w rzeczywistości możliwe ustanowienie takiego rozdziału między poszczególnymi rodzajami działalności jednego podmiotu, który stanowi jedną osobę prawną, ma jeden system majątku i własności, a decyzje dotyczące kierowania i zarządzania nim podejmuje się w sposób jednolity, nie wspominając już o licznych innych praktycznych trudnościach w zakresie kontroli, ex ante i ex post, całkowitego rozdziału między różnymi dziedzinami działalności tego podmiotu oraz przynależności danej działalności do którejś dziedziny”¹⁵.

Należy także wskazać, że art. 14 dyrektywy 2014/24 przewiduje, że zamówienia na usługi badawcze i rozwojowe są – co do zasady – wyłączone spod reżimu zamówień publicznych regulowanego dyrektywą. Od tego wyłączenia przywołany przepis przewiduje jednak wyjątki. Zamówienia na usługi objęte kodami CPV wymienionymi w tym przepisie, równocześnie spełniające oba poniższe warunki:

- korzyści z tych usług przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej na potrzeby jej własnej działalności
- całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca instytucja zamawiająca,

są objęte zakresem regulacji dyrektywy.

Projekt ustawy w art. 35 przewiduje całkowite zwolnienie zamówień, „których przedmiotem i istotą jest świadczenie przez Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci usług i prac badawczo-rozwojowych o charakterze komercyjnym, pod warunkiem jednoznacznego księgowego wyodrębnienia tej działalności” z obowiązku stosowania PZP. Ponieważ PZP implementuje do prawa polskiego m.in. dyrektywę 2014/24, wyłączenie przewidziane w art. 35 projektu należy rozumieć jako wyłączenie stosowania tej dyrektywy. Wyłączenie przewidziane w art. 35 projektu należy uznać za szersze niż przewidziane w art. 14 dyrektywy 2014/24 i w konsekwencji za niezgodne z dyrektywą.

¹⁴ Sołtysińska Aleksandra, Talago-Sławoj Hanna, Komentarz do dyrektywy 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, [w:] Europejskie prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. III, WK 2016.

¹⁵ C-393/06, ECLI:EU:C:2008:213, pkt. 49, 52-53.

Podsumowując należy uznać, że art. 35 projektu jest niezgodny z dyrektywą 2014/24.

3.3. Art. 82 ustawy o wyrobach medycznych został wprowadzony do systemu prawa w celu implementacji art. 8 dyrektywy 90/385/EWG, art. 10 dyrektywy 93/42/EWG i art. 11 dyrektywy 98/79/WE (por. tabela zbieżności, rządowy projekt ustawy o wyrobach medycznych, druk nr 2668, Sejm VI kadencji, część II, s. 17, 60, 112). Projekt zakłada rozszerzenie kręgu podmiotów, które mają wykonywać – na podstawie wskazania Prezesa Urzędu – badania, analizy i weryfikację wyrobu, którego dotyczy incydent medyczny lub inne zdarzenie spełniające kryteria raportowania. Projekt nie jest sprzeczny z przywołanymi przepisami prawa UE.

3.4. Zgodnie z art. 4a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762, ze zm.) minister kierujący działem administracji rządowej, z zastrzeżeniem art. 33a ust. 4 tej ustawy, jest właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności należących do tego działu (ust. 1), uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz uznawanie kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności należących do tego działu oznacza uznawanie tych kwalifikacji w znaczeniu przewidzianym w Unii Europejskiej (ust. 2), minister kierujący działem administracji rządowej może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadania określonego w ust. 1 organ lub jednostkę organizacyjną podległą ministrowi albo przez niego nadzorowane, organ samorządu zawodowego, organizację gospodarczą lub organ rejestrowy, mając na uwadze efektywny przebieg postępowań w sprawie uznania kwalifikacji (ust. 3).

W art. 76 projektu proponuje się, aby w art. 4a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej dodać ust. 4, zgodnie z którym minister właściwy do spraw gospodarki mógłby, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadania określonego w ust. 1 instytut działający w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, mając na uwadze zakres działalności tego instytutu i efektywny przebieg postępowań w sprawie uznania kwalifikacji. Proponowany przepis należy uznać za niesprzeczny z dyrektywą 2005/36/WE.

Dyrektywa 2014/30/UE jest wdrożona do polskiego porządku prawnego na mocy ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 397). W art. 82 projektu zaproponowano nadanie nowego brzmienia art. 5 pkt 8 wskazanej ustawy, zgodnie z którym przepisy tej ustawy nie byłyby stosowane do „specjalnie skonstruowanych zestawów do przeprowadzania badań, przeznaczonych wyłącznie do użytku w tym celu w instytutach badawczych, Centrum

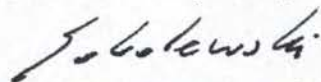
Łukasiewicz lub instytutach działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz”.

W świetle art. 2 ust. 2 lit. e dyrektywy 2014/30/UE proponowany art. 5 pkt 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej należy uznać za zgodny z tą dyrektywą.

4. Konkluzja

Artykuł 35 projektu w zakresie, w jakim zakłada wyłączenie stosowania dyrektywy 2014/24 w stosunku do zamówień, które nie spełniają kryteriów określonych w art. 14 dyrektywy, może być uznany za niezgodny z dyrektywą 2014/24. W pozostałym zakresie projekt nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 27 grudnia 2018 r.

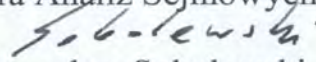
BAS-WAPM-2930/18

Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Burzyńska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zmierza do ustanowienia Sieci Badawczej Łukasiewicz (zwaney dalej „Siecią”), składającej się z Centrum Łukasiewicz (zwanego dalej „Centrum”) oraz instytutów działających w ramach Sieci (zwanych dalej „Instytutami”). Celem Sieci ma być prowadzenie badań aplikacyjnych i prac rozwojowych, a w uzasadnionych przypadkach także badań podstawowych, w tym na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, szczególnie ważnych dla realizacji polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa określonej w strategiach rozwoju i dla polityki naukowej państwa (dalej jako „prace i badania określone w art. 1 ust. 2 pkt 1 projektu”), wdrażanie ich wyników i transfer wiedzy, wspieranie polityki gospodarczej państwa dzięki m.in. przeprowadzaniu prognoz i analiz i kształtowanie świadomości społecznej na temat zaawansowanych technologii. Projekt reguluje ponadto następujące kwestie: organizację Centrum i Instytutów, zakres ich działalności, nadzór i ocenę ich działalności, przekształcenia Instytutów, status pracowników i gospodarkę finansową Sieci. Projekt zawiera też przepisy zmierzające do znowelizowania szeregu ustaw, jak również przepisy przejściowe i dostosowujące.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski